

FRM

Maandblad over vrije
radio en televisie

Ook in
België
verkrijgbaar!

9^e jaargang
nummer 4
April 1982
Losse nummers

FL. 3,95

België BF. 70,-

FREE RADIO
& TV
MAGAZINE

Voor zelfbouwers:
Professionele F.M.
3m.zender 30 Watt

RADIO VENTURA: ENGELSE ZEEZENDER

VRIJE T.V. IN ITALIË

RADIO ANTWERP
CITY PELGRIM

PREËMPHASE

Studio Radio DECIBEL
te AMSTERDAM
(Inbeslaggenomen
27.2. J. 1.)

Vernieuwd: méér foto's, méér techniek, méér.....!!

VERLENGING ABONNEMENT

Als het abonnement verlopen is, vindt u bijgaand een acceptgirokaart
Verlengingen dienen vóór het einde van de maand op onze girorekening te zijn
bijgeschreven om te voorkomen dat men een nummer moet missen.

FRM

PRIJS ABONNEMENT: (Verschijnt 11x per jaar)
Fl. 32,50 per jaar.

Losse nummers Fl. 3,95 per stuk.

Vóóruit te voldoen op postgiro

35 38 279 t.n.v. José Herps /

Free Radio Magazine te Amsterdam

UITGEEFSTER / EINDREDAKTRICE:

José Herps

Uiterste **sluitingsdatum** inzendingen kopij:

Meinr. : 9 april 1982

Juninr.: 10 mei 1982

Verschijningsdatum nr. 5: 3 mei 1982

De inhoud van het FRM komt voor een groot
gedeelte tot stand door inzendingen van de
lezers. Deze niet-redactionele artikelen
behoeven niet met de mening van de
uitgeefster overeen te stemmen.

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van
de inhoud van het FRM is niet toegestaan
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgeefster.

Inzendingen/Advertenties zijn voor verant-
woording van de inzender c.q. adverteerder.

SUBSCRIPTION PRICE ABROAD:

People living outside Holland and Belgium have
to pay DG 50,- a year for 11 issues.

Single copies DG 6,45 or 7 International
Reply Coupons.

Payments can be made by international Money
Order or cash by registered mail.

Bankcheques can not be accepted.

Verspreider Nederland:

BETAPRESS BV - GILZE. Tel. 01615-2851

Verspreider België:

AMP - BRUSSEL. Tel. 02-524013

Postbus 10252 - 1001 EG Amsterdam
TEL. 020 - 327464

INHOUD:

Pag.:

- 4 Italiaanse vrije televisie
- 7 Vrije televisie Nederland
- 8 Randstadpop
- 9 L-Seven bedankt piraten
- 10 Meetings
- 11 Abonneties
- 12 Radio Hemorroide-Bussum/ Kampen Lokaal
- 13 Vrije Radio in Nederland
- 15 Radio Egmond
- 16 De Keizer & Keizerin-Almelo (Info Team Oost)
- 17 Feesten bij Bellamy & Zwarte Kater
- 20 Veronica gaat door (Lochem)
- 21 Stickers en QSL-kaarten (verzamelaars)
- 22 DX-rapporten
- 24 Radio Antwerp City Pelgrim
- 25 Radio Annick - Antwerpen
- 27 België algemeen
- 28 Radio Westpoint - Open en Bloot
- 29 The Radio Ventura Story
- 32 Interview met Samantha Dubois (2)
- 33 Zeezenders algemeen
- 35 Korte Golf
- 36 De Preëmphasis (3), studietechniek, zenders
bouwen, prijsvragen ASSH.

EEN JAARABONNEMENT OP HET F.R.M. IS GOEDKOPER EN
HANDIGER! VUL IN DIE BON EN STUUR HEM OP ...

NOTEER MIJ ALS ABONNEE!

naam : .....

adres : .....

woonplaats : .....

postcode : .....

abonnement met ingang van: .....

Gaarne toezending stortingskaart

Maak zelf over op giro 3538279

(x) doorhalen wat niet gewenst wordt)

Op de bres!

Naar aanleiding van het voorwoord van FRM maart 1982 van José, wil ik het volgende zeggen:

EINDELIJK is het zover dat José er iets aan gaat doen, een dergelijk voorwoord had ik veel eerder verwacht.

José heeft voor mij voor 100% gelijk.

Het is toch belachelijk om al een briefje naar het FRM te sturen als je een nieuwe draaitafel hebt gekocht.

Zelf ben ik met schrijven begonnen in de hoop dat anderen ookeens zoiets zouden gaan doen. Dat het FRM (José) het echt goed wil doen is voor mij wel zeker en ik denk ook, dat we het FRM nodig hebben om met elkaar in contact te blijven.

Mensen die nu het blad afzeggen zijn zeikers, want we mogen blij zijn, dat het FRM alléén de interessante stukken plaatst.

Zelf lever ik ook altijd meer kopij in dan geplaatst wordt en dat is ook logisch, want ik kan zelf niet bepalen, wat landelijk interessant is.

Na deze ingreep van José zouden we eigenlijk allemaal abonnees moeten gaan werven i.p.v. afzeggen. Maak het blad sterk, waardoor meer adverteerders geneigd zullen zijn hun advertentie in het F.R.M. te plaatsen.

Laten we reëel zijn en alleen maar interessante artikelen insturen voor publikatie; er zal dan meer ruimte komen voor nóg meer echte verhalen en de techniek.

Mensen als de jongens van ASSH en Alfred Debels zouden toch zeker elke maand 2 pagina's moeten krijgen?

Ik hoop echt dat jullie ook willen dat het FRM kwalitatief beter wordt, zelfs de andere bladen gaat evenaren. Dat kan ook, want het FRM heeft al één streepje voor: het komt n.l. altijd op tijd en dat kun je niet van ieder blad zeggen.

HANS, POSTBUS 2082, 4460 MB GOES.

Nu ik nog even:

Bedankt Hans. Dit was één van de vele reacties, die er de afgelopen maand binnenkwamen n.a.v. mijn "balen" van "medebalers". Dit schrijven was echter niet alleen aan mij persoonlijk gericht, maar aan de lezers in het algemeen en leek me wel passend om dit FRM mee te beginnen. Verder heb ik eigenlijk niet veel meer te zeggen, aangezien ik op de volgende pagina's alles zo'n beetje op 'n rijtje heb gezet, waar ik de afgelopen maanden (jaren?) nooit aan toegekomen ben. Ook mede vanwege 8 jaar FRM een "analyse" en overzicht van de piraterij, zoals ik en anderen die op het ogenblik zien. Als uitgangspunt voor de inzendingen voor komende nummers. . . . Ben je het ermee eens, of juist niet?

José,

Peter

Half jaartje geleden werd de OLON opgericht, beste hoogfrequenters. De Organisatie Lokale Omroepen Nederland. Naast de ROOS voor de regionale omroep, deze organisatie om de lokale omroep te helpen verwezenlijken. En lokale omroepen zijn wij met z'n tienduizenden, beste collegé, vergeet dat even niet.

Wat ik altijd zo jammer vind van dit soort organisaties, is dat ze zo op een afstand blijven. Zij zullen wel eventjes iets voor elkaar krijgen, bedoeld voor ons allemaal. Zonder dat ze ook maar op "ons allemaal" willen letten. Het blijft allemaal zo ver weg, zo op een afstand voor de gewone mensen. De achterban voor de vakbondsleden onder ons. Zoets bestaat niet voor dat soort organisaties. Het blijft een elite. Maar de oorzaak daarvoor moeten we natuurlijk ook gedeeltelijk bij onszelf zoeken. De piraten, die zichzelf nooit hebben kunnen verenigen.

Die OLON kwam met een z.g. "discussienota" over de lokale omroep. Daarin slaan ze al meteen de piraat over, Zenders als STAD Amsterdam hebben bewezen dat er een behoefte is aan lokale radio. Die behoefte is er, ja, maar dat bewijzen al die z.g. "lokale omroepen" niet. Dat doen de piratenzenders overal in Nederland 24 uur per dag, elke dag opnieuw.

Die zeven legale zenders laten zien, dat de massa iets anders bedoelt met lokale radio dan de regering. Of wat snabbe-laars bij de N.O.S. Lokale radio is die radio, waar de lokale burgerlijk naar luistert. En het is heel duidelijk waar die naar luistert. Het voortzetten van experimenten met STAD en dergelijke heeft dus geen enkele zin. Want bijna niemand luistert er-naar.

De financiering duikt ook weer meteen op. Het grote punt. Vreemd dat piraten daar nooit mee zitten. Maar die zijn toch allemaal maar commercieel. Hé?

Men stelt voor regering, gemeente en ook bedrijfsleven te laten betalen. Zit wel wat in, maar ik vind dat de luisteraar zelf ook wat mee moet betalen. En dat de kosten zo laag mogelijk moeten worden gehouden. Dus geen mengtafels van 2 km³ oppervlakte waar 3 mikrofoons op aangesloten zitten. Laat je iedereen iets betalen, dan krijgt niemand het idee: ik betaal alles, dus ik bepaal ook alles. Eigenlijk zou de luisteraar wel alleen moeten bepalen, maar hij wil niet betalen. Dus dit idee is helemaal zo gek nog niet.

Ook is de OLON erachter dat de bevolking heel goed in staat is zelf achter de mikrofoon te gaan zitten. Dat Ome Arle met zijn Achterhoekse accent nog veel beter overkomt dan een half Brabants pratende "Amsterdammer" bij STAD. Om maar een voorbeeld te geven.

Je ziet dus wel dat deze heren van de OLON al wat verder zijn dan sommige kamerleden als het gaat over lokale radio. En dat is een stap vooruit. Nou ja stap . . . . . stap overdwars meer.

PETER VAN DAM.

OUDE NRS. F.R.M.

Nov. 1980	f 2,90	Januari 1982	f 3,95
Mei 1981	f 3,75	Februari 1982	f 3,95
Juni 1981	f 3,75	Maart 1982	f 3,95
Oktober 1981	f 3,75		
November 1981	f 3,75	Aandeel portokosten per	
December 1981	f 3,75	nummer: f 1,--	

Overmaken op giro 3538279 t.n.v. Free Radio Magazine, Amsterdam of het bedrag in geldige postzegels in een enveloppe sturen naar postbus 10252, 1001 EG AMSTERDAM.

De nrs. nov. 1980 t/m dec. 1981 kunnen tesamen besteld worden voor f 25,--.

De nummers van 1982 kunnen uitsluitend los besteld worden.

Alle andere reedsverschenen nummers zijn uitverkocht.

TELEVISIE

In 1976 moest de Italiaanse regering een einde maken aan het omroepmonopolie van de R.A.I., nadat het Hooggerechtshof besliste dat het een ieder vrij stond radio- en/of TV-programma's uit te zenden. Het gevolg was: een explosie van lokale radio- en TV-stations. Volgens een vorig jaar gehouden telling zijn er in Italië zo'n 6.500 stations, waarvan er 500 televisie-programma's uitzenden. In sept. 1980 kon een inwoner van Rome kiezen uit 25 TV-stations en ruim 60 FM-stations, waarvan 1 engelstalig.

Door het programma-aanbod (popmuziek op de radio, speelfilms op TV) hebben deze lokale stations veel luisteraars en kijkers van de R.A.I. "afgesnoept". Vorig jaar was er al sprake van, dat er een sterke neiging tot het vormen van z.g. netwerken bestond, zoals in de Verenigde Staten.

Inmiddels heeft de ontwikkeling niet stilgestaan en zijn die netwerken een feit geworden.

Een bericht van onze Italiaanse korrespondent Dario Manferini:

De
situatie
in
januari '82

ITALIAANSE VRIJE TELEVISIE...

Het particuliere omroepsysteem in Italië ondergaat een gezichtsverandering. Sinds 1981 is de oprichting van nationale netwerken een feit geworden en nu -begin 1982- vinden we al 4 van dergelijke organisaties: ITALIA 1 (eigenaar Mz. Edilio Rusconi), CANALE 5 (eigenaar Mz. Silvio Berlusconi), RETE 4 (eig. Mz. Giorgio Mondadori) en tenslotte GBR CANALE 2000 (eig. Mz. Mario Bregni, Mz. Andrea Facchi en Mz. Marcucci).

Waarom heeft het 7 jaar geduurd, eer men aan een systeem, gebaseerd op dat van het Amerikaanse, toekwam? Het antwoord luidt: de Italiaanse regering is altijd tegen een particulier netwerk geweest, maar de situatie is geleidelijk aan veranderd en de belangstelling van grote uitgevers (Rusconi en Rizzoli) nam meer en meer toe.

Dus startte Mz. Angelo Rizzoli in 1979 PRIMA RETE INDEPENDENTE en bracht films op het

scherm, die geproduceerd werden door Cine-Riz.

Dit was het eerste netwerk, voornamelijk draaiend op het vertonen van bioscoop- en TV-films tussen 18.00 en 24.00 uur.

Maar nu wat meer informatie over de netwerken, zoals die momenteel bestaan. Eerst echter nog even uitleggen, waarom Prima Rete Indipendente moest verdwijnen. Dit had een zuiver economische reden; het uitgeversbedrijf Rizzoli kwam een financiële crisis niet te boven, zodat de eigenaar in december 1981 besloot het TV-netwerk te sluiten. Op het ogenblik is als enige station nog in de lucht TELEAL TOMILANESE in Milaan; alle andere stations zijn gestopt.

ITALIA 1:

Tot december 1981 heette dit netwerk ANTENNA NORD, wat echter teveel gericht was op het Noorden van Italië, zodat men in januari 1982 besloot de naam te

wijzigen in Italia 1.

Dit netwerk heeft de grootste kijkdichtheid tijdens een gemiddelde kijkperiode, volgens een onderzoek dat gehouden werd door Istel Milano, een gespecialiseerd bedrijf in marketing-research.

De reden van deze eerste plaats is voor de hand liggend: men heeft de beste programmering met een alternatief filmaanbod.

Bijvoorbeeld: 20.00u. comedy Telfim, om 21.00u. een thriller, om 22.30u. gevolgd door een cultuureel- of sportprogramma (Grand Prix autoraces, live bokswedstrijden, tennis master cup tournooien etc).

Dit netwerk bestaat uit 18 stations, verspreid over heel Italië. De gehele organisatie wordt geleid vanuit het hoofdkantoor in Milaan aan de Via Oldofredi 25. De 18 aangesloten stations zijn vrij om een deel van hun zendtijd onafhankelijk te vullen met lokale uitzendingen. Dit met het doel plaatselijke adverteerders aan te trekken.

CANALE 5:

Dit is momenteel het belangrijkste netwerk in Italië. Zij besteden werkelijk miljarden lires aan hun apparatuur en hun hoofdkantoor is gevestigd in een satellietstadje, "Milano 2" geheten. Dit moderne gebouwencomplex is eigendom van Mz. Silvio Berlusconi, dus mag men aannemen, dat hij over voldoende middelen beschikt om een nationaal netwerk te beginnen.

In 1981 werd door Canale 5 een overeenkomst gesloten met de Amerikaanse networks ABC en NBC en zij mogen dan ook live-uitzendingen van topprogramma's uit de Verenigde Staten op het scherm brengen. Voor deze service wordt een satellietverbinding gebruikt en Canale 5 heeft het alleenrecht voor Italië onder de particuliere zendgemachtigden.

Een indruk van de Canale 5 studio's: het gebouw bestaat uit 8 etages, plus 2 ondergrondse verdiepingen, waarin 6 produktiestudio's gevestigd zijn. Bovendien beschikt men over een grote zaal voor live show met 800 zitplaatsen. Met deze studio-uitrusting zal Canale 5 een zeer geduchte tegenstander worden in de te verwachten slag om de eerste plaats op de Italiaanse TV-markt. Die eerste plaats wordt nu nog ingenomen door Radiotelevisione Italiana vanwege de nieuwsservice, maar Canale 5 wil daar dit jaar nog verandering in brengen.

Rete 4:

Dit netwerk is zeer kortgeleden van start gegaan en is eigendom van Mz. Mondadori. Het wordt geleid vanuit het kantoor van Mondadori Boeken en Tijdschriften, gevestigd dichtbij Milaan in een plaatsje genaamd: Lavanderie di Secrate. Met 24 stations weet men heel Italië te bereiken. De zendtijdverdeling is hetzelfde als bij Italia 1. De aangesloten stations mogen na 22.30 uur ook onafhankelijke programma's uitzenden.

Een absolute topper van dit netwerk is te zien op zondagavond: dan zenden de aangesloten stations een programma uit met voetbalwedstrijden, waaraan teams uit de verschillende steden meedoen. Dus als je in Milaan woont krijg je Inter FC of Milan FC op dezelfde dag.

Een ander interessant programma is de serie van 150 "telenovelas", een productie van Rede Globo Brasil, die door Rete 4 exclusief voor Italië mag worden uitgezonden.

GBR Canale 2000:

Begonnen in december 1981 met als lokatie Rome. Zij hebben contracten met verschillende bedrijven: D.I.F. (International Distribution Movies), D.P. (Diffusion Publicity).

En S.I.T. (Society Relay van Mz. Marcucci). Het netwerk is doorgegaan op een format, dat al sinds 1978 bestaat en dat zij eerst gebruikten voor het station Elefante TV. In 1979 werd dit verkocht aan het netwerk Prima Rete Indipendente in Rinoli. Beiden stations zijn nu opgeheven en GBR Canale 2000 kwam ervoor in de plaats.

Het begin was moeilijk: men brengt alleen non-stop bioscoop- en TV-films en het aanbod zal wel uitgebreid moeten worden, als men er werkelijk een nationaal netwerk van wil maken. Op het ogenblik zijn er 9 stations aangesloten, die tesamen 3/4 van Italië bestrijken.

De hoofdstudio's zijn gevestigd in een groot huis te Rome aan de Via Trionfale 8062.

DARIO MONFERINI, VIA DAVANZATI 8, I-20158 MILANO, ITALIA.

Radio Spina Maxima S.p.A. - Roma - tel. 06/4780000

Via Leonessa, 54 - 00102 Roma

Telefono 06/4780000

settimana spa

	08.00	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00
1	CA. MA. SA.	CA.	CA.	FILM	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	FILM
2	FILM	FILM	PROGRAMMA PER BAMBINI	FILM	FILM	FILM	FILM	FILM	FILM	FILM	FILM
3	CA. MA. SA.	CA.	CA.	FILM	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	FILM
4	FILM	FILM	FILM	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	FILM
5	CA. MA. SA.	FILM	FILM	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	FILM
6	FILM	FILM	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	CA.	FILM

Voorbeeld van de programmering van een Italiaans particulier TV-station.

TELEVISIE

NETWERK RETE 4:
Aangesloten stations met
vermogen en zendbereik.

Emittente	Ripetitori (numero)	Potenza (watt)	Diffusione
Videodelta	44	17.200	Lombardia
Canale 51	33	16.550	Lombardia-Veneto Euganeo
TST Telestudio	8	8.400	Piemonte
TN4 Telenord	83	10.500	Liguria
TVA	36	1.300	Trentino Alto Adige
TVR	7	7.500	Veneto Euganeo
Tele Barbara	4	8.000	Veneto Est-Friuli Ven. Giulia
Video Emiliaromagna	7	7.500	Emilia Romagna
Telereggio	2	1.200	Emilia Nord
Telelibera FI	6	10.300	Toscana
Teleradiocentro Italia	10	2.600	Umbria - Toscana Sud
RTI	5	7.000	Lazio Nord
Uomo Tv	12	6.400	Lazio
TVP Telecolor	6	3.500	Lazio
TCA	6	1.400	Marche - Abruzzo
Teleuropa	11	6.150	Abruzzo - Molise
Telesalento	7	7.000	Campania
Radio Tele Spazio	10	9.650	Puglie
TRM	10	6.700	Calabria
Video Siracusa	8	2.100	Sicilia ovest-est (escl. Siracusa)
La Voce Sarda	8	1.250	Sicilia est (escl. Messina)
			Sardegna

PIETER CALAND TELEVISIE STICHTING

Postbus 26187
3002 ED Rotterdam
Amro Bank
Bankrekeningnummer: 43.48.58.277

Deze streeft naar:

- regionale televisie, 24 uur per etmaal;
- integratie en legalisatie van "piraten";
- kleinschalige, wijk- en bevolkingsgroep-gerichte programma's;
- promotie van Rotterdam, van het Rotterdamse bedrijfsleven en van Rotterdamse activiteiten.

Naar de mening van de PCT-Stichting dient het Rotterdamse bedrijfsleven een ruime plaats te krijgen in haar TV-programma's, zowel via reclame als via documentaties; hetgeen de relatie producent-(directe) afnemer en werkgever-(potentiële) werknemer zal bevorderen en het imago van het bedrijfsleven zal verbeteren. In dit verband denkt de PCT-Stichting onder meer aan een dagelijkse, informatieve uitzending onder de titel "Het bedrijf van de Dag".

Volgens de PCT-Stichting is het in het belang van Rotterdam als geheel en van het Rotterdamse bedrijfsleven, dat haar ideeën gelegenheid krijgen gerealiseerd te worden. Vele andere argumenten hiervoor dan de bovenstaande treft u aan in de brochure.

De PCT-Stichting verzoekt u dan ook:

- uw eventuele op- en aanmerkingen bij haar brochure, en vooral uw adhesie, haar te laten weten;
- te gaan nadenken en plannen te ontwikkelen over uw deelname aan regionale uitzendingen;
- de realisatie van regionale Rotterdamse televisie, zoals de PCT-Stichting voor ogen staat, te propageren bij uw relaties en uw politieke contacten, zowel op gemeentelijke als op landelijk niveau;
- de PCT-Stichting zo mogelijk financieel enigszins te steunen met donaties in de aanloopkosten van dit project.

Ter uwer informatie deelt de PCT-Stichting nog mee, dat haar aanvraag van een zendmachtiging bij het ministerie van CRM is ingediend; dat de statuten van de PCT-Stichting notarieel gepasseerd zijn; en dat een bekend bedrijf de toezegging heeft gedaan materieel (ter waarde van één miljoen gulden) en technisch personeel ter beschikking te stellen voor de eerste (proef-)uitzendingen.

Uw reacties worden met de grootste belangstelling tegemoet gezien,

Gefïnteresseerden kunnen op bovenstaand adres de brochure aanvragen met alle gegevens over doelstellingen etc. van de Stichting.

Hoogachtend,
Namens het bestuur,
de oprichter.

G.M. Ras

E.M.T. voor de rechter

Op 9.3.1982 verscheen de allereerste TV-piraat van Alkmaar (E.M.T. Kan.69) voor de rechter. Ondanks het feit, dat hij vertelde, dat er zo'n 10.000 antennes op hem gericht stonden, werd hij -mede door het feit, dat hij al eens eerder was veroordeeld, bestraft met een boete van f 400,-- en verbeurdverklaring van de inbeslaggenomen apparatuur t.w.v. f 5.000,--.

In Alkmaar e.o. beginnen de TV-stations pas goed op gang te komen. A.C. op kan.31 is vrijwel iedere dag in de lucht met zo'n 3 films per avond, terwijl ook het station Orlon 82 zo'n 8 films per week uitzendt. Verder actief: Nederland 3, Albatros TV en TV Heerhugowaard.

ROB DRAAISMA, p/a DOKTERSLAAN 23, HEILOO, t.n.v. R.O.H.

Brabantse nachten.

Ook Zuid-Oost Brabant heeft kennis kunnen maken met het fenomeen piratentelevisie. Het begon allemaal in Oirschot, waar begin februari Studio Oirschot TV sexfilms uitzond. Volgens een woordvoerder van de politie leidde deze uitzending tot veel klachten. Beeld- en geluidskwaliteit waren slecht, wel was het beeld in kleur te zien. Nadat de RCD was ingeschakeld, achtte de amateur het raadzamer betere tijden af te wachten.

TV met 'n luchtje.

In Eindhoven is al geruime tijd een amateur op vrijdag en zaterdag actief op Ned.1, onder de naam: Krokus TV. Naast het draaien van speelfilms houdt deze zich ook bezig met regionale informatie. En hoe. . . . .

Tijdens één van de uitzendingen werd de kijker geconfronteerd met het beeld van een levensgrote hondedrol. Smakelijk, als je blijf net een frikandel zit te verorberen. De drol lag voor het gemeentehuis en was symbool voor klachten inzake de laksheld van de gemeente om dergelijke uitwerpselen op te ruimen. Als "aktie" zou de klager, met behulp van een sponsor, in elke hondedrol een vlaggetje steken. Na 6 uur prikken prikten er 5.825 vlaggetjes in evenvele poepen. Resultaat: een notering in het Guinness Book of Records en een

pijnlijke rug.

KEES DE BRUIN - EINDHOVEN.

Kijker van de week.

Vitus TV is het enige, nog resterende station in Hilversum, uitzendend iedere zaterdag na Ned.1, iedere keer gaat men bij een kijker op bezoek, die dan tot "kijker van de week" wordt gebombardeerd en overladen wordt met bloemen en kadobonnen, waarna een kort interview volgt. Hierna volgt de speelfilm, elke keer een verschillend genre om een zo breed mogelijk publiek te trekken. Vitus TV is ook in Bussum uitstekend te ontvangen via het C.A.S. maar wordt daar wel gestoord door plaatselijke TV-amateurs (sexfilms e.d.). "Broadcast TV uit Bussum is nu ook te ontvangen in Bussum en H'sum met een Duits testbeeld.

(GOOIS REGIO TEAM, POSTBUS 237, 1200 AE HILVERSUM).

Adverteren: linke soep.

In Lelystad wil de gemeentepolitie i.s.m. de officier van justitie 100 adverteerders van TV-piraten vervolgen wegens medewerking aan illegale uitzendingen. Eind februari werden 2 van de 5 TV-stations in Lelystad uit de lucht gehaald.

Het haasje.

Verdere slachtoffers van de "grote verzamelaar" waren Vrije TV Schijndel op 20 februari tijdens de tweede uitzending, waarbij voor ca. f 4.000,-- aan apparatuur werd meegenomen en medio maart was het de beurt aan De Vrije Keizer uit Amsterdam. De uitzendingen van deze piraat, die inmiddels alweer in de lucht is, handelen voornamelijk over kraakakties en akties van de groep Onkruit.

Nederland 3.

Nederland 3 is ook in Amsterdam te zien geweest tijdens een uitzending van "Holland TV", elke donderdag op kan.40 (DId. 3). Op 18/2 zond men een muziekspecial uit, die zich van de programma's, die men normaal bij de Amsterdamse TV-piraten ziet, onderscheidde door de professionele artiesten, die eraan meewerkten: o.a. Earth & Fire, Urban Heroes, Bolland, Jürgen Marcus, The Shoes. Jammer is de slechte kwaliteit van de zender van Holland TV.

Piraat gaat weer films uitzenden

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM, vrijdag

De Amsterdamse piraat Randstad TV heeft aangekondigd vanavond als eerste, buiten de kabel om, te beginnen met het rondstralen van de nieuwste bioscoopfilms. Op Nederland I kunnen de bezitters van een dakantenne de film „Cannonball Runners”, (met o.a. Farah Fawcett) verwachten, na afloop van officiële uitzendingen.

Randstad TV beschikt over een 500 watt-zender, die mogelijk voor ontvangst door geheel Noord-Holland en Utrecht kan zorgen. Kees Meijers, eigenaar van Randstad TV: „Er komen nog meer nieuwe films. Die zullen we steeds na de officiële programma's brengen.”

Zo stond het in "De Telegraaf" van 19 maart aangekondigd en meteen volgde er een run op de winkels, die kamerantennes verkopen.

Eigenlijk had de uitzending al op 12 maart plaats moeten vinden, volgens het spotje, dat Randstad TV op de kabel (DId.3) al weken uitzond en op de bewuste avond nog liet zien.

Helaas kwam het er allemaal niet zo mooi uit, als het met 500 Watt had moeten zijn. Misschien dat kijkers, die dichterbij de zendlocatie zaten, de uitzending hebben kunnen volgen; hier in Noord lukt het in elk geval niet. Niet bij ons met een toch aardige antenne en niet bij een kennis, die met een dakantenne nog niks kon opvangen.

Wel kwam de uitzending op de kabel door op kan.2. In bibberig zwart/wit konden we twee keer de reclames zien, die daarvoor ook al op kan.40 te zien waren geweest, waar men inmiddels een documentaire over de 2e Wereldoorlog liet zien. En inderdaad volgde toen de aangekondigde film, maar de wakkere KTA-man (ongetwijfeld denkend aan het kort geding i.v.m. de uitzendingen van de pornofilms, waarover toen nog geen uitspraak was gedaan), drukte na de titelrol meteen de knop in.

Jammer, dan.

RANDSTADPOP

STICHTING
Randstadpop

POSTBUS 55507
3008 DA R.DAM
tel: 010-230712.

Er zijn 3 manieren om mede te werken:

- 1] U kunt wekelijks op de vrijdagmiddag bellen (of wij bellen u) tussen 13.30 en 17.00 uur om de gegevens van uw tip- en top 10 door te geven/nemen.
Deze komen dan op de toetallijst en daar wordt deze hitlijst van samengesteld. Hieraan zijn geen kosten verbonden.
- 2] Gelijk aan 1 doch, dat u ook -wanneer mogelijk- op de zaterdag, daarbij de officiële piraten top/tip 10 in uw programma opneemt/ uitzendt. Ook hieraan zijn géén kosten verbonden.
- 3] Gelijk aan 1 en 2, doch daarbij ontvangt u van ons wekelijks een cassetteband met -gepresenteerd door Frans de Keijzer en soms door of met een bekende Nederlander- de tip/top 10. De bedoeling is dat u dit bandje wekelijks op een vaste dag uitzendt. Alléén de kosten van verzending komen hierbij voor uw rekening.

U begrijpt dat medewerking aan dit gebeuren van belang is voor alle vrije radiostations. Een dergelijke samenwerking heeft vooral waarde als iedereen eraan meewerkt. Het kost praktisch niets en heeft voor uw station een groot aantal voordelen.

ABN Strevelsweg, R.DAM
BANKREK.NO: 503404926.

Geachte radiostations, e.g. discjockeys,

Bijgaand gegevens over het Randstadpopgebeuren. Waarschijnlijk heeft u reeds eerder via via van onze activiteiten vernomen. Onze bedoeling is l a n d e l i j k een integere hitlijst samen te stellen. Het is daarbij de opzet, dat we deze samenstellen op basis van de gegevens van alle vrije radiostations in Nederland. Als u als station ook nog actief bent, heeft u de mogelijkheid om hieraan mee te werken:

VOORDELEN VOOR DE LUISTERAAR EN U

- 1] Wij regelen voor u, dat u wekelijks van platenmaatschappijen gratis nieuwe platen krijgt aangeleverd.
- 2] Goede produkten krijgen hierdoor meer kansen en zijn niet alleen afhankelijk van Hilversum.
- 3] Positie van vrije radiostations wordt door deze bundeling sterker.
- 4] U krijgt een inzicht van alle nieuwe platen, die uitkomen.
- 5] U kunt als station mede een hit maken / bepalen.
Als wij voor een bepaald nummer veel aanvraag krijgen, bestaat de mogelijkheid, dat dit nummer als Randstadpophittip op de lijst wordt opgenomen. Daar reageert de detailhandel op, met als gevolg, dat de plaat verkoopresultaten behaalt.
- 6] U krijgt een gratis abonnement op het blad "Randstadpop", waar maandelijks alle gegevens in worden vermeld.
- 7] Wij verwijzen veel lezers van ons blad naar de vrije radio stations (wanneer mogelijk gaan we deze binnenkort ook met naam plaatsen). Maandelijks is er de uitslag van de verloting van onze videorecorder. Ook uw station kan dit bekend maken. Dit kan voor uw radiostation alleen maar verhoging van de luisterdichtheid betekenen.
- 8] Wij gaan zo spoedig mogelijk ertoe over alle radiostations op onze hitlijsten te vermelden.
Deze hitlijsten (oplage 40.000 stuks) zenden wij naar alle platenzaken door geheel Nederland.

Wanneer u interesse hebt, kunt u contact met ons opnemen. U kunt dan bellen 010 - 23.07.12 en vragen naar Olga of schrijven naar bovenstaand adres.

OOK NOG op TELEVISIE

Ondanks het wat teruggelopen aantal vrije TV-stations blijft Randstadpop ook op dit gebied actief.

Elke twee weken vinden er televisie-opnames plaats in Rotterdam van het Randstadpop televisieprogramma. De toegang is gratis.

Vrije televisiestations kunnen van de mogelijkheid gebruik maken dit programma aan te vragen en -net als hun radiokollega's- uit te zenden. Ook hierbij geldt, dat dit geheel gratis is. Alleen de portokosten komen voor uw rekening.

Na uitzending dient de band te worden geretourneerd, waarna een nieuw programma kan worden toegestuurd.

Hopende op een goede samenwerking, verblijven wij,

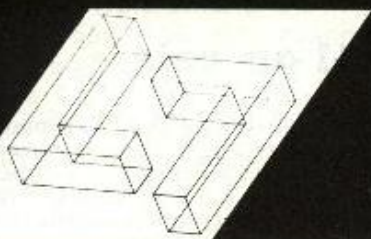
hoogachtend,

Bestuur Stichting
Randstadpop.

L-SEVEN bedankt piraten.

De prachtige nieuwe single "Rosalinda" van de Haarlemse groep L-SEVEN wordt -on-danks zijn grote kwaliteit niet op Hilversum 3 gedraaid.

Wij van de L-SEVEN FANCLUB zijn daarover natuurlijk zeer teleurgesteld, maar gelukkig zijn er wel een heleboel piraten, die "Rosalinda" draaien.

De gevolgen hiervan zijn verbazingwekkend: er is onder het publiek namelijk een vraag bij winkeliers naar dit singletje ontstaan, die zijn weerga niet kent.

Daarvoor willen wij jullie -de piraten- hartelijk bedanken, maar ook willen wij jullie vragen om door te gaan met het draaien van L-SEVEN.

Gaat het namelijk door op die manier, dan zal wederom blijken dat men NIET meer OM DE PIRATEN HEENKAN IN NEDERLAND!!!!!!

En dat L-SEVEN met hun single "Rosalinda" in de top komt. Met jullie hulp zullen zij daar zeker komen.

Namens alle L-SEVEN fans BEDANKT!

SJOUKJE v.d. KAAIJ,
Voorzitster L-SEVEN Fanclub,
COORNHERTSTRAAT 21,
2013 EV HAARLEM.

L 7 staat voor "gewoontjes, kleinburgerlijk, zonder flauwe kul" en de groep bestaat uit 4 muzikanten: Rob van Donselaar (zang en toetsen), Rob ten Bokum (gitaar), Raymond Verveer (drums) en Wim Dijkgraaf (basgitaar).

De beide Robs waren vroeger al actief bij Vitesse, Wild Romance en Cake. Wim Dijkgraaf kwam pas bij L-Seven, toen de debuutelpee "DARK SIDE OF THE LINE" al was opgenomen.

Die opnames gebeurden in de 16-sporen Zeezichtstudio, eigendom van Van Donselaar. Bij de opnamen waren ook Paul Bagmeier (basg.), Peter Schön (synthesizer) en Dave Mattacks (drums) van de partij.

De elpee bevat 11 eigen composities, waaronder het onlangs op single uitgebrachte "Rosalinda", een vrij rustig nummer, dat niet helemaal representatief is voor de rest van de LP.

De eerste single "Natural Feeling", een funky reggae nummer, dat ook op de LP te vinden is, spreekt mij meer aan. Maar smaken verschillen, want in de "Hitkrant" schrijft Ton Vingerhoets bijvoorbeeld, dat zijn voorkeur uitgaat naar "Some of your Lovin'". Hij vindt dit het mooiste nummer, vooral door Ten Bokum's subtiele gitaarklanken; het geeft het beste aan, waartoe deze groep in staat is en dat is véél.

Daar sluit ik me in ieder geval helemaal bij aan. Ik zou zeggen: koop die plaat of vraag een promotie-exemplaar aan bij E.M.I. (die voor de TV-zenders ook een zeer fraaie videoclip van 20 minuten beschikbaar heeft).

Voor verdere informatie kun je je wenden tot de fanclub (adres zie boven) of tot de platenmaatschappij:

E.M.I. Records Holland B.V.
Postbus 139,
2100 AC HEEMSTEDE.

José.

L.P. 'DARK SIDE OF THE LINE' - E.M.I. 1A 062-26655
Single 'Rosalinda' - E.M.I. 006-26763

*Op de hoes een werk van Marga de Jager,
speciaal geïnspireerd op de titel van de elpee.*

6 April: Vergadering te Leiden van QSO-en muziekstations ivm samenwerking. Inl. ALPINA, POSTBUS 183, 2300 AD LEIDEN.

16 April: Artiestenavond in "De Flint" te Amersfoort. Aanvang: 20.00u.
Toegang: Fl. 10,-- voorverkoop. Aan zaal Fl. 12,50. Inl. 03440-19468.
M.m.v. Nanja Jack & King Selection, B. Rees, Alpenzuses, Caroline, Kleine Piraat, Jetje, W. Hooyer, Jodel Jerry e.v.a.

24 April: Grote feestavond in "De Postwagen", Hoofdstraat 53, Tolbert. Aanvang 20.00u. Inl. 05946-2611. M.m.v. Ard Eggen, Jetje, Ad v. Hoorn, Harma, Piraten Henkie, Con Amour e.v.a. Organisatie: "Rio", "Arabler" en "Sneeuwvangs".

8 Mei: Meeting in Hotel 't Averinck, Spalstraat 45, Hengelo Gld. Aanvang 19.30u. Zaal open 18.00u. Entree: Fl. 6,--. M.m.v. o.a. The Brothers, Org. "De Zwerfkei" en "Kruik de Stroper"(MG). Inl. Postbus 425, 7000 AK Doetinchem of tel.nr. 05753-2318.

15 Mei: Feestavond i.v.m. 1-jarig bestaan van Radio Soerabaja (Almere; iedere zondag 10.00-15.00u. op 95.2 MHz.). Inl. Postbus 50174, 1305 AD Almere.

29 Mei: Feestavond van "Mebo 3" in Zaal Tolner in Emmercompascuum. Aanvang 20.00u. M.m.v. Sneeuwbal Trio, Madelijn, Tak Trio, The Brothers e.v.a. Inl. Postbus 56, 7880 AB Emmercompascuum.

4 Juni: Landelijke meeting in "De Waage" te Halle m.m.v. De Lolita's, Jan Boeze-roen, accordeonist Gerrit. Zaal open: 19.00u. Aanvang: 20.00u. Entree: Fl. 7,50. Inl. Postbus 80, 7140 AB Groenlo. Tel. 05440-2567.

MEETINGS

Radio Wilhelm Tell op reis

Mijn zoon en ik zijn op een zaterdag eens een aantal collega's gaan bezoeken, die -net als ik- in de platenbusiness zitten. Als eerste brachten we een bezoek aan de "Gelderse Roos" in Oldebroek, die naast het praatje zijn ook nog een zeer leuke ruimte heeft voor de platenverkoop en een behoorlijke sortering. Vandaar zijn we (na eerst enkele kopjes koffie te hebben gedronken) naar nog Noordertijke richting gegaan en wel naar Harkema. Hier bezochten we de "Stille Genieter", die -zo vertelde hij- net enkele dagen eerder op woensdagavond was gepakt. Meen voor de 3e keer. Daar ook lekker gebabbeld en in de enorme collectie geneusd en natuurlijk nog wat meegenomen.

Rond half zes ging het richting Hollandscheveld, waar we een afspraak hadden met B.J.Boertien, die ook die avond een meeting had, waar we naar toe zijn gegaan. Was wel slap, maar toch gezellige muziek, verzorgd door Music Sound en er waren nog wat artiesten, o.a. Theo en Cowboy Jan en de rest ben ik alweer vergeten. De avond werd gepresenteerd door Piraten Gerrit uit Gouda. De laterij moest de avond goedmaken, wat overigens niet lukte. Wel had ik nog 5 mooie prijzen, waaronder 2 planten. Maar ja, het vervelende is, dat je toch ook nog naar huis moet. Dat was rond half één. We namen afscheid van Mina en Bè Boertien en gingen richting St. Willebrord. Daar aangekomen wees het klokje half drie aan.

De andere dag moesten we naar Dongen met de platenstand naar het feest van "Radio Dongen", die 1 jaar bestond. Een keur van artiesten en als orkest Double Diamond. Artiesten o.a. Jan Boeze-roen, Alpenzuses, Jodel Jerry, Sonja, Janinne, W.v. Tilburg, Jolanda, Marc & Dave, Conny v. Maak e.v.a. Alleen voor onze stand was het niet zo grandioos, de verkoop was slecht omdat er haast geen amateurs waren. Maar voor Radio Dongen was het een geslaagde dag. Alsnog proficiat!

JOS, Alias RADIO WILHELM TELL, POSTBUS 119, 4711 GZ ST.WILLEBRORD. Tel. 01653-3949.

Meeting Eindhoven geen succes

Op zaterdag 6 maart had de 27 Mc-vereniging "Cobra" een 27 Mc- piratenmeeting georganiseerd in het trefcentrum "De Oude Toren" in Eindhoven. Ik had gehoopt een gezellige drukte aan te treffen, maar helaas was het aantal bezoekers zo klein, dat de helft van de zaal maar was gevuld. Tom van Dauven van "Radio Marina" en Tim de Ridder van "Radio Gemini" babbelden deskundig die avond de platen aan elkaar. Tim vertelde nog dat Gemini binnenkort met 90 Watt in de lucht zou komen. Ook heb ik vernomen dat "Radio Eagle" uit Nuenen na een lange rustperiode weer met regelmatige uitzendingen is begonnen. Op die avond was ook nog iemand van "Radio Deborah" aanwezig en verder: "Acapulco", "Actief", "Early Bird", "Hot Dog", "Interpol", "Noord", "Pioneer", "Scooper", "Warhead", "ZZN" en de ex-zendamateur "Elixer".
LUISTERAMATEUR INCOGNITO, POSTBUS 37, 5670 AA NUENEN.

Organiseer je een feestavond?

ZORG DAN VOOR EEN VOLLE ZAAL VIA HET FRM. Plaatsing in agenda is gratis! SPECIALE ADVERTENTIE TARIEFEN VOOR MEETINGS e.d.

Bel: 020-32 74 64

telefoon: 01719- 14708

piratbeurs

alles over zee- en landpiraten
17 april aanvang: 13.00 tot 16.30 u. entree: f 2,-

IN ZAAL STALLES VAN HOTEL ROYAL
VOORSTRAAT 76 IN NOORDWIJK.

VANAF NU IEDERE 3-e

ZATERDAG VAN DE MAAND, 17 APRIL a.s.
VOOR HET EERST. RUILEN OF (VER)KOPEN
VAN DUMP, ZENDERONDERDELEN-MATRIJAAL,
STUDIOMATRIJAAL, STICKERS, LP'S EN
SINGLE'S, ZEEZENDERSPULLEN enz. OOK
FILM VERTONINGEN. STANDHUUR: f 10,--

JINGLES EN VIDEOPRODUCTIES

6 jingles geheel volgens uw wensen voor
Fl. 150,--. Complete RNI-story op C90: Fl.
25,--. Op ieder videosysteem: "Zenders
in woelig water" Fl. 200,-- en "The day
the music died" v. Fl. 275,--. Incl. alle
kosten !!!!

ZENDERS DIE U NOOIT IN DE STEEK LATEN

Televisiezenders; ook voor gebieden zonder kabelnet. Div.vermogens vanaf Fl. 900,--. Ook leveren wij MG,KG en FM zenders volgens omroepnorm. Alles zeer degelijk en dus betrouwbaar.
Informatie? Telefonisch: 02154-14678 of via Postbus 659 in Hilversum.

Radio Hemorroïde Bussum.

Hier volgt dan in het kort de live story van Radio Hemorroïde. We zijn begonnen met een groep van 5 jongens, die het idee opvatte een radiostation te beginnen.

Enerzijds voor muziekprogramma's, anderzijds voor QSO's ('s avonds QSO-tjes en in het weekend overdag muziekprogramma's).

Een goede zender was het eerste probleem; gelukkig hadden we een goede kennis in België, de H.F.E. uit Gent (wie kent hem niet?) die een hele mooie buizenzender voor ons te koop had, van maar liefst 85 Watt, kristalgestuurd (zie foto).

De Nederlandse vertaling van "Hemorroïd" is -aambeel-.

Dus die hebben we op een weekend opgehaald, zodat we binnenkort hiermee aan de band te horen zijn. We zijn nu nog bezig met nachtelijke testuitzendingen, maar ons eerste programma vindt plaats op ZATERDAG 10 APRIL en dat wordt iets héél speciaals. We hebben een heel bijzondere gast, waarmee we tussen de muziek door een interview hebben. De muziek zal bestaan uit: ned. talige produkties, gepresenteerd door Bart Blokker, ons swing- en disco-uurtje door Erik de Glimmer, soft, soul.

En voor het sportieve gebeuren houden we een VOSSEJACHT. Het is dus de bedoeling dat jullie ons (die eerste uitzending) uitpeilen. Voor de eerste 3 die binnenkomen, valt er een platenbon te verdienen. En voor de rest staat er in ieder geval koffie klaar. Na de uitzending zijn we voor 't eerst stand-by voor QSO's. De uitzending begint om 10.00 uur en wordt uitgezonden op 102.875 MHz. (kristalfrequentie).

Groetjes, BART, ERIK, PETER, ED en HANS.

R.K.L. begon in 1979 en draaide toen onder de naam "Radio Delmare". Veel mensen luisterden ernaar en het station werd te bekend. We stopten in dec.1980 omdat de PTT ons het zenden te moeilijk maakte. In nov.1981 trokken we de stoute schoenen weer aan en kochten een grotere zender (ca. 50 Watt). Er werden weer programma's gemaakt (op tape), maar die deden het in het begin niet zo best. We trokken weinig luisteraars, omdat er teveel engelstalige muziek gedraaid werd. Met de Kerst draaiden we de Top 100 en daarna gooiden we de programmering om op hollandstalige muziek. Toen werd het heel anders: de luisterdichtheid groeide met de week. We deden op een gegeven moment ook een puzzel "Radio Puzzel" geheten, waarmee de luisteraars een platenbon van f 10,- kunnen winnen. Troostprijzen zijn 2 foto's van de studio. De opzet van het spel is dezelfde als van de "Radio Rebus" van de V.O.O. We hebben ook zelfgemaakte jingles en jingles, die we gekocht hebben in de platenzaak.

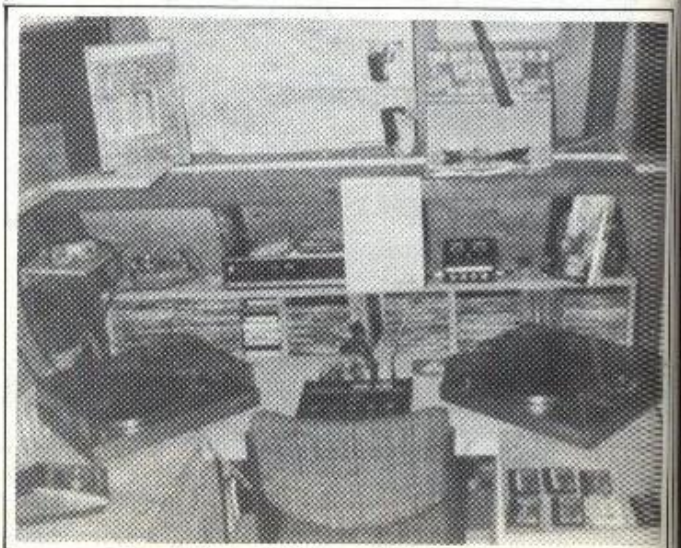
Op het moment zijn er 3 DJ's: Richard de Leeuw, Kees Verheul en René van Dam.

Onze uitzendingen zijn op zaterdagmorgen van 11.00 tot 13.00 uur in stereo. We hebben ca. 2.000 singles en ca. 150 LP's tot onze beschikking.

Onze zender geeft zo'n 50 Watt met in de stentor de MRF 237; als eindtrap in het line-air zit de MRF 238. De stereocoder heeft een kanaalscheiding van 75 dB.

Momenteel zijn we uit de lucht, omdat we bijna het slachtoffer waren van de R.C.D. We doen het een poosje rustig aan en dan gaan we er weer met frisse moed tegenaan op FM 100.3 MHz.

**Radio Kampen
Lokaal,
Postbus 185,
8260 AD KAMPEN Ov.**

VRIJE RADIO IN NEDERLAND

Korte inhoud van het voorafgaande:

Voordat ik hiermee begin eerst nog even een verwijzing naar het voorwoord van vorige maand, dat velen niet gelezen schijnen te hebben.

Iemand, die het F.R.M. en het piratengebieden over het algemeen gevolgd heeft in de afgelopen jaren, kan tot de volgende conclusie komen: er zijn in ons land enorm veel illegale radiostations (schattingen lopen van 10.000 tot 50.000) opererend op de 11 meter 27 Mc band, de FM 3-meter band en middengolf. In geringe mate ook op de kortegolfbanden. Het F.R.M. houdt zich vooral bezig met de laatste groepen, waarin men ook weer een onderverdeling kan maken. Het merendeel van de zenders bestaat uit muziekstations, daarnaast zijn er ook QSO-stations actief.

Zo op papier ziet het er allemaal erg eenvoudig uit, maar in de praktijk is het illegale zendgebeuren tot één grote warboel verworpen, wat de laatste tijd in het F.R.M. ook steeds meer tot uitdrukking kwam. Net als op de band probeerde de één de ander te verdringen met het gevolg dat men door de bomen het bos niet meer zag.

Tot nu toe zijn er dan ook alleen maar positieve reacties gekomen naar aanleiding van het voorwoord in het F.R.M. 3-1982, van lezers, die het roerend met mij eens zijn. Maar spijtig genoeg niet van het merendeel van de inzenders, die schenen te denken, dat wat ik schreef niet voor hen gold.

Je ziet nu wat de bedoeling is: géén indeling meer in provincies (daar komt binnenkort toch van overheidswege de nodige verandering in), want ik heb al van teveel mensen gehoord, dat ze eigenlijk alleen nog maar lezen wat er over hun eigen omgeving geschreven werd en er zijn inmiddels al zoveel stads- en regioblaadjes, waar eigenlijk hetzelfde in geschreven wordt, dat het tijd wordt de zaken hier wat landelijker aan te pakken. Zoals je op de pagina hiernaast ziet, wordt er nog wel over stations geschreven, maar dan over die zenders, die de moeite nemen een behoorlijk stukje in te sturen (lieft met foto's) of stations, die een bezoek hebben gehad van één van onze korrespondenten. Meer dan welkom zijn inzendingen van stations, die iets anders doen dan de rest, originele ideeën hebben of om het even wat insturen "ter leeringh ende vermaack" van hun collega's, c.q. luisteraars.

Verder kan alles ingestuurd worden, wat interessant is voor een lezerspubliek, dat varieert van Groninger tot Belg, Amsterdammer tot Maastrichtenaar enz. Ga er dus bij wat je schrijft van uit, of je inzending ook van belang is voor iemand, die niet in jouw buurt woont. Gebleken is wel, dat het een lezer in bijvoorbeeld Den Haag een zorg zal zijn, wat voor programmering een station in Dokkum heeft. Maar als datzelfde station een goed idee heeft voor een programma, een spelletje of vul zelf maar in, dan kan die Hagenaar denken: "hé, dat zou ook wel eens wat voor ons kunnen zijn". (De meeste lezers hebben zelf wel wat met vrije radio te maken).

Waar zijn we mee bezig?

Een vraag, die vooral bedoeld is voor de muziekstations, die in zo grote getale de band (vooral de FM 3 meterband) telsteren en met name in het Westen van het land. Deze stations zijn voornamelijk gekomen na augustus 1974, achteraf gezien één van de zwartste data in de geschiedenis van de radio. Op die dag werd door de toenmalige minister van C.R.M. Harry van Doorn een einde gemaakt aan de zeezenders Veronica, Noordzee en Atlantis. Dit leidde o.m. tot een vorm van protest van veel mensen, die het niet met dit omroepbeleid eens waren en zelf een station begonnen als compensatie voor die zeezenders. Zelf behoorde ik daar ook toe en het station, dat wij toen hadden, kon inderdaad wel "alternatief" genoemd worden. Na talrijke inbeslagnames en rechtszaken bleef alleen het "programmablad" over, dat uitgegroeid is tot het F.R.M.

Met het idee anderen een aanzet te geven tot het voortzetten van het radiowerk, dat wij moesten staken. Misschien is dat wel een beetje te goed gelukt of niet, want het is natuurlijk nooit meer na te gaan, of er zonder dit blad ook niet zoveel stations waren geweest.

Alleen is er aan het ideaal beantwoord, dat we toen in ons hoofd hadden? Vrije radio: keuze voor de luisteraar, voor elk wat wils op elk uur van de dag? Jammer genoeg moet deze vraag ontkennend worden beantwoord.

Een reactie van een lezer:

"Eén van de redenen, waarom ik nog niet geschreven had, is dat ik aan mijzelf twijfelde, of ik nog wel zo in vrije radio geïnteresseerd was. Van oorsprong was ik zeezenderfan, later naar luisteramateer "gepromoveerd". De laatste tijd staat er bij mij op de radio haast geen piraat meer aan. Nu er eindelijk hier (in Purmerend bv) professionele zenders ontstaan, merk ik dat deze eigenlijk niets nieuws brengen en een stap aftreksel zijn van Hilversum 3 (enkele goede uitgezonderd). Maar dat kan best aan mij liggen".

Ik hoop het, Hans. Ik vrees alleen, dat je de enige niet bent. Hier in Amsterdam is dat onder meer te merken aan het toenemend aantal klachten bij de K.T.A. over de piraten, die buitenlandse stations van de kabel drukken. Als die stations inderdaad een alternatief programma zouden brengen, dat de moeite waard was, dan zou er niemand klagen. Maar ik betrap mezelf er ook steeds vaker op, dat ik de radio maar afzet, als een programma op de BFBS, de AFN of Radio Cité wordt onderbroken door een piraat, die een soortgelijk programma probeert te brengen, maar dan van veel mindere kwaliteit.

Bedankt R.C.D.!

Vooral de laatste weken zijn de programma's (op enkele uitzonderingen na) werkelijk om te janken. En dat hebben we te danken aan de R.C.D.

Naar aanleiding van de paar honderd klachten, die bij de K.T.A. waren binnengekomen, moest men de hele kabel schoonvegen en men deed dat door de beste stations uit de ether te halen: Decibel (nu nog alleen via de vrije ether te horen), Disco Action, Radio Watergraafsmeer, M.V.A. en -als toppunt van belachelijkheid- Radio Uniek, het enige station, dat gebruik maakt(e) van een vrije frequentie op de kabel en dus niemand stoorde.

Het ziet er dus naar uit, dat de R.C.D. tegenwoordig niet meer alleen op storingsklachten werkt, maar dat de goede (en commerciële stations) het 't eerst moeten ontgelden. Dat is niet alleen in Amsterdam zo, maar berichten hierover komen uit het hele land binnen.

In hetzelfde weekend werd ook "opgeruimd" in Haarlem, waar Maribel het slachtoffer werd (opererend op de kabel van Hilversum 3) en het Regio Team meldt, dat er in Den Haag maar liefst ruim 30 stations uitgehaald werden, waarvan 14 tegelijk op een zondag in maart. Slachtoffer was o.a. Radio Telstar, dat dezelfde kant opgaat als Hofstad (die overigens ook weer terugkomt). Op 4 mei komt er een massaproces tegen alle opgerolde zenders.

En zo kunnen we nog wel een tijd doorgaan . . . . Over het algemeen geldt: dubbel oppassen en nog meer trucs bedenken om uit de handen van de opsporingsdienst te blijven.

Vrije radio, goede radio.

Een oude "strijdkreet", die wel eens nieuw leven ingeblazen mag worden. Met name door de stations in de Randstad, die buiten de R.C.D. ook nog het publiek tegen zich dreigen te krijgen. Uit een onderzoek (1978) bleek, dat in de westelijke provincies toch al weinig mensen (ca. 20%) naar de piraten luisteren. Misschien dat dit percentage inmiddels iets is toegenomen, maar de "grote moot" luistert toch naar Hilversum en om die mensen daarvan weg te trekken zul je toch wel met iets anders aan moeten komen dan met programma's die een "slap aftreksel" zijn van de programmering, waar je in feite toch te-

VORIGE MAAND BESTOND
RADIO CENTRAAL - DEN HAAG
8 JAAR
GEFELICITEERD

gen zou moeten vechten. Zo moeilijk zou dat niet moeten zijn, want onlangs bleek uit de luistercijfers, dat er steeds meer mensen van ellende maar naar Hilversum 1 gaan luisteren.

Ga dus bij jezelf eens na -en overleg het met je collega DJ's- of jullie programmering werkelijk wel voldoet en ga niet af op de "mening" van je luisteraars, die (egolistisch als de mens nu eenmaal is) alles best vinden zolang ze de groetjes kunnen doen en zolang hun verzoekplaatje ge-draaid wordt. Maar denk ook eens aan die andere mensen, die hun radio afzetten of een ander station zoeken, als er weer zo'n "phone-in" gehouden wordt en die je anders misschien wel tot je luisterkring zou kunnen tellen.

Het heeft geen enkele zin om "TROS-je" of VERONICAATJE te spelen, want het grote publiek dat door die omroepen wordt aangetrokken, heeft de radio vastgeroest staan op H3 en zet hoogstens iets anders op als de E.O. uitzendt. Luister eens over de band naar je "mede-piraten", dan zul je -net als vele luisteraars- tot de konklusie komen, dat ont-stellend veel stations eigenlijk precies hetzelfde doen: top 40, disco, een enkele gouwe ouwe, soms een spelletje -meestal een kopie van een Hilversum spelletje- en daar houdt het mee op. Bij de een is de presentatie dan wat beter dan bij de ander, de jingles/c.q. reclamespots wat vlot-ter etc. Slechts enkele stations durven een "eigen gezicht" te hebben en bijvoorbeeld muziek uit te zenden, waar een minderheid van het publiek van houdt: punk/ new wave, hardrock, jazz, country . . . . .

Nederlandstalig.

Een andere categorie muzikzenders, zowel op FM als MG opererend, voor het merendeel in het Noorden en Oosten van het land. Hoewel, . . . Noord-Brabant en Limburg mogen we ook niet uitvlakken.

Door de Hilversum/zeezenderaanhangers worden deze zenders met een zekere minachting bekeken; het "peil" van het FRM wordt in sommige collegabladen zelfs getoetst aan de inzendingen uit genoemde provincies. Men spreekt oneer-biedig over "die boeren" en over de muziek is men al net zo negatief als Hilversum Driejoys.

En ondertussen lacht deze groep stations in haar vuistje: uit hetzelfde onderzoek (1978) bleek dat in de Noordelijke en Oostelijke provincies de aanhang van de piraten het grootst is: rond de 50%, inmiddels waarschijnlijk nog meer. In het Zuiden waren de cijfers hetzelfde als voor het Westen: 20%. Het blijkt dus wel, dat deze stations, die het vertikken om iets anders dan platen in hun (en onze) eigen taal te draaien de luisteraars aldaar wel aan zich kunnen binden. De aan-hang is zelfs zeer fanatiek.

Over de muzikkeus valt uiteraard te twisten; persoonlijk houd ik er niet van, maar blijkbaar een heleboel anderen wel, wat deze zenders zeker een bestaansrecht geeft.

Ook daar gaat het pad van een piraat niet over rozen: de R.C.D. is ook in deze kontrijen zeer actief (vooral de laatste tijd) en als die niet bezig zijn, zijn er wel "collegapiraten", die de boel verstieren door te storen. Een euvel, dat in het hele land voorkomt en helaas steeds erger wordt.

C.Q. contra muziek.

Buiten omroepband is de FM 3-meter ook communicatie-band, net als de 27 Mc en de officiële amateurbanden, die het voordeel hebben, dat er geen muziekstations opereren. Op 3 meter is dat wel het geval en dat leidt tot konflikten. In dit blad is daarover zoveel geschreven, dat wij op een gegeven moment een "halt" hebben uitgesproken, maar uit reakties blijkt, dat men er nog lang niet over uitgedebateerd is. Er zijn echter ook mensen, die proberen er iets aan te DOEN! Zo is ALPINA (een DX-station uit Leiden) begonnen aan een samenwerking tussen QSO- en muziekstations. Hij schrijft:

"Verscheidene stations heb ik geholpen naar een andere frequentie uit te wijken, wat tot nu toe al een beetje vooruitgang boekt. Er was in Leiden een vergadering om tot overeenstemming te komen, maar het merendeel aan muziekstations (13:3) leidde er toe, dat dit niet zo best lukte. De volgende vergadering vindt plaats op 6 april. Ik hoop ook dat er op die vergadering wat meer QSO-stations aanwezig zijn".

Voor verdere informatie: ALPINA, POSTBUS 183, 2300 AD LEIDEN. Misschien een initiatief, dat ook in de rest van het land navolging kan vinden?

Ik heb trouwens zelf ook nog eens over dit probleem nagedacht en wellicht is dit een mogelijkheid: de QSO-ers vinden, dat de muziek-stations maar onder de 100 MHz, moeten gaan zitten, maar -zoals ik al eerder schreef- dan stellen zij zich aan grotere risico's bloot, omdat onder de 100 Mc, de meeste legale stations zitten en de kans op storing en dus om gepakt te worden, neemt dan voor die stations toe.

Blijft over: 100 tot 108 MHz. Nu zitten de meeste muziekstations onder de 104 MHz, omdat veel radio-ontvangers niet verder gaan dan die frequentie. Een suggestie zou dus kunnen zijn, dat de QSO-stations boven de 104 MHz, gaan zitten (de meeste van die stations, die over het algemeen wat beter uitgerust zijn wat ont-vangstapparatuur betreft, zullen toch wel ontvangers hebben, die dat gebied ook bestrijken).

DX-en of telefoneren?

Die QSO-stations kunnen ook weer onderverdeeld worden, ener-zijds heb je degenen, die met veel liefde hun bak hebben gebouwd en die de band afzoeken naar liefst verre verbindingen. Dat zijn de DX-ers, de stations die werken op afstand. Ze houden ook wel eens een lokaal QSO om de apparatuur te testen.

Anderzijds zijn er ook stations, die alleen maar lokale gesprekken houden en juist deze zijn de laatste tijd in aantal toegenomen, vooral na de opkomst, de bloei en het verval van de MARC (de le-gale 27 Mc). Met zijn honderdduizenden op een klein stukje band geperst, bereik bijna nihil . . . . . en als je eenmaal de "zendkoorts" in het bloed hebt, ga je dan zoeken naar iets anders. En wat is er dan leuker dan een stentor of aanverwante zender: goedkoper dan een MARC-bak, antennetje eraan en ouwehoeren maar, om over het storen maar te zwijgen. Voor deze groep is er een nog goed-kopere mogelijkheid, uitgevonden door Alexander Graham Bell. Je kunt er tegenwoordig zelfs nog mee "duplexen" ook (de z.g. "ver-gadertelefoon"). Voordelen: je wordt niet gepakt en de argeloze luisteraar hoeft niet mee te luisteren naar het oeverloos gezwets, dat deze "stations" er meestal uitkramen.

Ontvangstrapport langsbrengen.

Zaterdag 27 februari zijn wij: Alpina, Fuba en ik (Display) om half zeven 's ochtends vertrokken voor een bezoek aan amateurs in het Noorden van het land. Om 10.00 uur reden we Harkema bin-nen, waar we onze ogen uitkeken naar de vele antennemasten, die daar opgesteld staan. We deden ook de platenzaak van de "S illu-Genlater" aan, waar we een aantal platen kochten.

Om 11.00 uur reden we naar Surhuisterveen om aldaar de MANO-LITO op te zoeken, waar we zeer gastvrij ontvangen werden. De studio en de zender, waar het ons eigenlijk om draait, zagen er zeer professioneel uit en waren mooi afgewerkt.

Na 5 lekkere bakjes koffie en een bord vol patat (nog bedankt daarvoor) stapten we weer in de auto om weg te rijden in de rich-ting Groningen en Drente. Na een wat saate rit kwamen we aan in Roswinkel en na wat rondgereden te hebben, belden we aan de READYMIX. Ook daar waren we zeer onder de indruk van de ge-bruikte apparatuur, die geheel uit buizen bestaat. Toen wij onze zenders lieten zien, dachten we zelfs even, dat de transistor in het Noorden van het land nog niet in omloop was gebracht, zo raar stonden Readymix en zijn broer -de technicus- te kijken.

Om half zeven vertrokken we uit Roswinkel om huiswaarts te gaan. Na nog wat gegeten te hebben op de Veluwe kwamen we om 22.30 uur thuis met de konklusie, dat we dit vaker moeten doen. Dus als er piraten zijn, die het leuk zouden vinden als wij een keer langs zouden komen, of die wel eens bij ons langs willen kom-en, schrijf eens wat en we zien elkaar spoedig!

Dan nog het bericht dat er in Leiden op zaterdag 28 augustus een DX-MEETING georganiseerd wordt, waar alle binnen- en buiten-landse DX-ers van harte welkom zijn. Voor meer informatie kun je schrijven:

DISPLAY RIJNSBURG, p/a POSTBUS 3219, 2301 DE LEIDEN.

VORIGE MAAND BESTOND
RADIO CENTRAAL - DEN HAAG
8 JAAR
GEFELICITEERD

gen zou moeten vechten. Zo moeilijk zou dat niet moeten zijn, want onlangs bleek uit de luistercijfers, dat er steeds meer mensen van ellende maar naar Hilversum 1 gaan luisteren.

Ga dus bij jezelf eens na -en overleg het met je collega DJ's- of jullie programmering werkelijk wel voldoet en ga niet af op de "mening" van je luisteraars, die (egolstisch als de mens nu eenmaal is) alles best vinden zolang ze de groetjes kunnen doen en zolang hun verzoekplaatje gedraaid wordt. Maar denk ook eens aan die andere mensen, die hun radio afzetten of een ander station zoeken, als er weer zo'n "phone-in" gehouden wordt en die je anders misschien wel tot je luisterkring zou kunnen tellen.

Het heeft geen enkele zin om "TROS-je" of VERONICAATJE te spelen, want het grote publiek dat door die omroepen wordt aangetrokken, heeft de radio vastgeroest staan op H3 en zet hoogstens iets anders op als de E.O. uitzendt. Luister eens over de band naar je "mede-piraten", dan zul je -net als vele luisteraars- tot de konklusie komen, dat antstellend veel stations eigenlijk precies hetzelfde doen: top 40, disco, een enkele gouwe ouwe, soms een spelletje -meestal een kopie van een Hilversum spelletje- en daar houdt het mee op. Bij de een is de presentatie dan wat beter dan bij de ander, de jingles/c.g. reclamespots wat vlotter etc. Slechts enkele stations durven een "eigen gezicht" te hebben en bijvoorbeeld muziek uit te zenden, waar een minderheid van het publiek van houdt: punk/ new wave, hardrock, jazz, country . . . . .

Nederlandstalig.

Een andere categorie muziekzenders, zowel op FM als MG opererend, voor het merendeel in het Noorden en Oosten van het land. Hoewel . . . Noord-Brabant en Limburg mogen we ook niet uitvlokken.

Door de Hilversum/zeezenderaanhangers worden deze zenders met een zekere minachting bekeken; het "peil" van het FRM wordt in sommige collegabladen zelfs getoetst aan de inzendingen uit genoemde provincies. Men spreekt oneerbiedig over "die boeren" en over de muziek is men al net zo negatief als Hilversum Driejays.

En ondertussen lacht deze groep stations in haar vuistje: uit hetzelfde onderzoek (1978) bleek dat in de Noordelijke en Oostelijke provincies de aanhang van de piraten het grootst is: rond de 50%, inmiddels waarschijnlijk nog meer. In het Zuiden waren de cijfers hetzelfde als voor het Westen: 20%. Het blijkt dus wel, dat deze stations, die het vertikken om iets anders dan platen in hun (en onze) eigen taal te draaien de luisteraars aldaar wel aan zich kunnen binden. De aanhang is zelfs zeer fanatiek.

Over de muziekeus valt uiteraard te twisten; persoonlijk houd ik er niet van, maar blijkbaar een heleboel anderen wel, wat deze zenders zeker een bestaansrecht geeft.

Ook daar gaat het pad van een piraat niet over rozen: de R.C.D. is ook in deze kontrijen zeer actief (vooral de laatste tijd) en als die niet bezig zijn, zijn er wel "collegapiraten", die de boel verstieren door te storen. Een euvel, dat in het hele land voorkomt en helaas steeds erger wordt.

C.Q. contra muziek.

Buiten omroepband is de FM 3-meter ook communicatieband, net als de 27 Mc en de officiële amateurbanden, die het voordeel hebben, dat er geen muziekstations opereren. Op 3 meter is dat wel het geval en dat leidt tot konflikten. In dit blad is daarover zoveel geschreven, dat wij op een gegeven moment een "halt" hebben uitgesproken, maar uit reacties blijkt, dat men er nog lang niet over uitgedebateerd is. Er zijn echter ook mensen, die proberen er iets aan te DOEN! Zo is ALPINA (een DX-station uit Leiden) begonnen aan een samenwerking tussen QSO- en muziekstations. Hij schrijft:

"Verscheidene stations heb ik geholpen naar een andere frequentie uit te wijken, wat tot nu toe al een beetje vooruitgang boekt. Er was in Leiden een vergadering om tot overeenstemming te komen, maar het merendeel aan muziekstations (13:3) leidde er toe, dat dit niet zo best lukte. De volgende vergadering vindt plaats op 6 april. Ik hoop ook dat er op die vergadering wat meer QSO-stations aanwezig zijn".

Voor verdere informatie: ALPINA, POSTBUS 183, 2300 AD LEIDEN. Misschien een initiatief, dat ook in de rest van het land navolging kan vinden?

Ik heb trouwens zelf ook nog eens over dit probleem nagedacht en wellicht is dit een mogelijkheid: de QSO-ers vinden, dat de muziekstations maar onder de 100 MHz. moeten gaan zitten, maar -zoals ik al eerder schreef- dan stellen zij zich aan grotere risico's bloot, omdat onder de 100 Mc. de meeste legale stations zitten en de kans op storing en dus om gepakt te worden, neemt dan voor die stations toe.

Blijft over: 100 tot 108 MHz. Nu zitten de meeste muziekstations onder de 104 MHz, omdat veel radio-ontvangers niet verder gaan dan die frequentie. Een suggestie zou dus kunnen zijn, dat de QSO-stations boven de 104 MHz. gaan zitten (de meeste van die stations, die over het algemeen wat beter uitgerust zijn wat ontvangstapparatuur betreft, zullen toch wel ontvangers hebben, die dat gebied ook bestrijken).

DX-en of telefoneren?

Die QSO-stations kunnen ook weer onderverdeeld worden, enerzijds heb je degenen, die met veel liefde hun bak hebben gebouwd en die de band afzoeken naar liefst verre verbindingen. Dat zijn de DX-ers, de stations die werken op afstand. Ze houden ook wel eens een lokaal QSO om de apparatuur te testen.

Anderzijds zijn er ook stations, die alleen maar lokale gesprekken houden en juist deze zijn de laatste tijd in aantal toegenomen, vooral na de opkomst, de bloei en het verval van de MARC (de legale 27 Mc). Met zijn honderdduizenden op een klein stukje band geperst, bereik bijna nihil . . . . . en als je eenmaal de "zendkoorts" in het bloed hebt, ga je dan zoeken naar iets anders. En wat is er dan leuker dan een stentor of aanverwante zender: goedkoper dan een MARC-bak, antennetje eraan en ouwehoeren maar, om over het storen maar te zwijgen. Voor deze groep is er een nog goedkopere mogelijkheid, uitgevonden door Alexander Graham Bell. Je kunt er tegenwoordig zelfs nog mee "duplexen" ook (de z.g. "vergadertelefoon"). Voordelen: je wordt niet gepakt en de argeloze luisteraar hoeft niet mee te luisteren naar het oeverloos gezwets, dat deze "stations" er meestal uitkramen.

Ontvangstrapport langsbrengen.

Zaterdag 27 februari zijn wij: Alpina, Fuba en ik (Display) om half zeven 's ochtends vertrokken voor een bezoek aan amateurs in het Noorden van het land. Om 10,00 uur reden we Harkema binnen, waar we onze ogen uitkeken naar de vele antennemasten, die daar opgesteld staan. We deden ook de platenzaak van de "S III-Genlater" aan, waar we een aantal platen kochten.

Om 11,00 uur reden we naar Surhuisterveen om aldaar de MANO-LITO op te zoeken, waar we zeer gastvrij ontvangen werden. De studio en de zender, waar het ons eigenlijk om draait, zagen er zeer professioneel uit en waren mool afgewerkt.

Na 5 lekkere bakjes koffie en een bord vol patat (nog bedankt daarvoor) stapten we weer in de auto om weg te rijden in de richting Groningen en Drente. Na een wat saale rit kwamen we aan in Roswinkel en na wat rondgereden te hebben, belden we aan de READYMIX. Ook daar waren we zeer onder de indruk van de gebruikte apparatuur, die geheel uit buizen bestaat. Toen wij onze zenders lieten zien, dachten we zelfs even, dat de transistor in het Noorden van het land nog niet in omloop was gebracht, zo raar stonden Readymix en zijn broer -de technicus- te kijken.

Om half zeven vertrokken we uit Roswinkel om huiswaarts te gaan. Na nog wat gegeten te hebben op de Veluwe kwamen we om 22,30 uur thuis met de konklusie, dat we dit vaker moeten doen. Dus als er piraten zijn, die het leuk zouden vinden als wij een keer langs zouden komen, of die wel eens bij ons langs willen komen, schrijf eens wat en we zien elkaar spoedig!

Dan nog het bericht dat er in Leiden op zaterdag 28 augustus een DX-MEETING georganiseerd wordt, waar alle binnen- en buitenlandse DX-ers van harte welkom zijn. Voor meer informatie kun je schrijven:

DISPLAY RIJNSBURG, p/a POSTBUS 3219, 2301 DE LEIDEN.

Een vroege donderdagavond in februari. Met de bus door het fel verlichte Alkmaar en Heiloo naar de duistere Egmond. Gelukkig weet de chauffeur de weg naar "Café Zwart" in Egmond-Binnen. Mijn oriëntatievermogen heeft het al in Heiloo opgegeven. Een tijdje lang sta ik in de typisch Hollandse, zwaar gemeubileerde kroeg de verkeerde telefoonnummers te bellen, totdat ik in de bijna lege gelagkamer een wat oudere man tegenkom. Aan z'n stem herken ik de man onmiddellijk; zoals je dat hebt bij sommige mensen met hele typische stemmen. Arie van Radio Egmond.

We duiken in de auto van een andere medewerker de "duistere binnenlanden van Egmond" binnen, zoals ze dat zelf zeggen. Na een extreem lange oprijlaan bereiken we de studio. Een uniek gelegen locatie voor een piratenstation. Volkomen vrijstaand is het juiste woord hiervoor.

RADIO EGMOND

door Peter van Dam.

Korr. adres:

'PIRAATJE'

Huisweid 11,

EGMOND-Binnen.

Een zaklantaarn knipt aan en het licht glijdt langs een eindeeloos lange 3-poots constructiemast. Vijf en twintig meter is het commentaar. Ik kijk naar de trots van het station en het grote geheim achter de haarsuivere ontvangst door heel Noord-Holland. Zo'n 3 à 4 dagen is men hiermee bezig geweest zonder last te hebben van hoogtevrees.

Deel op deel. De laatste delen gingen door de harde wind in de kuststreken niet met het bibberende handje, maar met een heuse hoogwerker. Fantastisch. Kosten noch moeite sparen deze mensen. De Belgische zender is zelf slechts 35 Watt en de antenne doet de rest.

Het begin van Radio Egmond kwam in augustus 1980 met de akku's en de draadjes, die we allemaal zo goed kennen.

Uiteindelijk kwamen ze op de wasmachine terecht en weer wat later in de prullebak.

Toen besloten de doortastende Egmonders helemaal nieuw te beginnen.

Alle apparatuur werd nieuw gekocht, waarin het hele vakantiegeld van de medewerkers ging zitten. In de zomer van '81 zaten ze - zoals elk radiostation, dat groot wil zijn - met een enorm lokatieprobleem. Waar zet ik het spul neer?

Een vrijstaand pand is eigenlijk de enige oplossing. En dat werd gevonden. Eén van de mooiste gelegen locaties, die praten in Noord-Holland hebben gehad. De zomer werd gevuld met het verbouwen van de schuur, een werkelijk gigantisch karwei, dat verbluffend goed is gedaan.

Artiesten.

Het Interieur doet denken aan dat van een studio in Zuid-Amerika, merkten de leden van de Dutch Swing College Band op, die de Egmonders al tussen de muren hebben gehad. Want vergis je niet! Er is verwarming, 220 Volt uit een waterpompinstallatie en trafo en bovendien nog een telefoon, geïnstalleerd door de PTT.

Een aparte studio- en ontvangstruimte, waar al verschillende regio- en nationaal bekende artiesten ontvangen zijn en waar Arie al oost op nog meer en grotere namen, zoals Tol Hansse en Willem Duin.

De programmering vermeldt letterlijk alle soorten program-

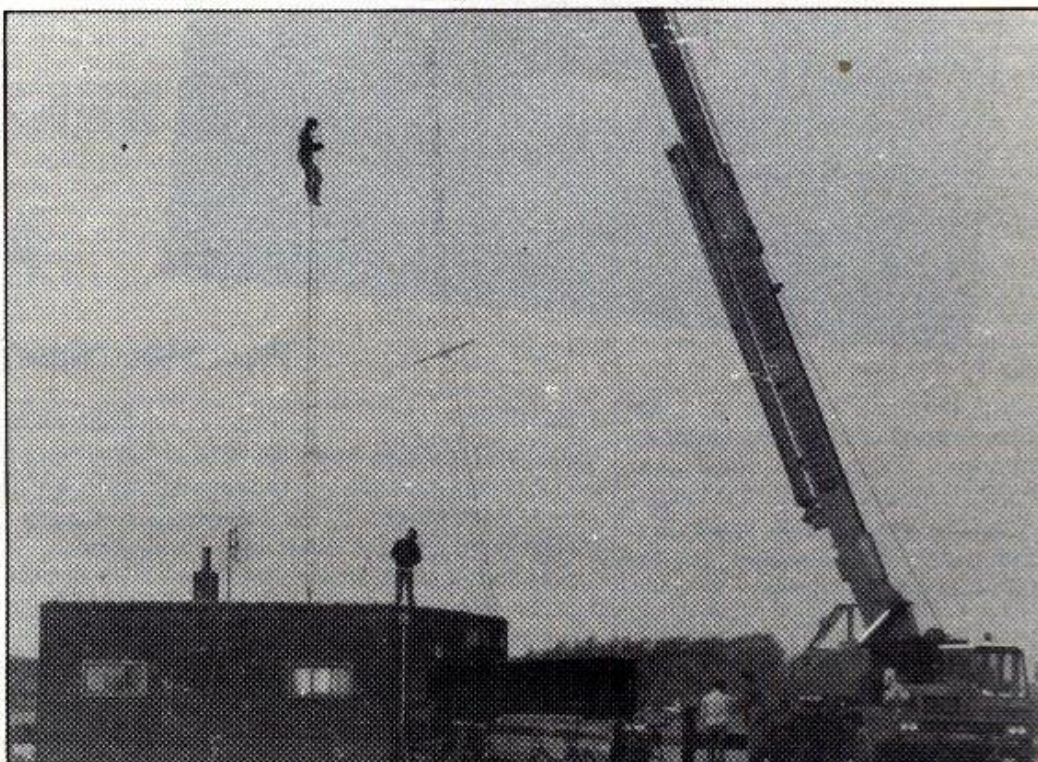
Tot slot de programmering uit het blad "Piraatje", dat Radio Egmond uitgeeft en de lijst met medewerkers:

Arie Bombarie
Harry Gold
Felix Spits
Roy Donkytoy
Minnie Microfoon
Disco Dolly
Rob van Nierop
Edwald zonder naam
Witte Pee
Hans Cadans

.... die lijst gaat binnenkort uitgebreid worden. ....

Programma's

Maandag:
1800-2000u. Katershow -
Minnie Microfoon

ma's. En, belangrijkste: de medewerkers barsten van het enthousiasme. En worden in meer dan ruime mate gesteund door de luisteraars, die tussen Texel en Landsmeer zittingen. Plus een fanclub met zo'n 550 betalende leden. Op dit moment het populairste station in Noord-Holland boven het IJ. Ligt spontaan en erg sympathiek in het gehoor. Kan ook niet anders, want de mensen erachter zijn net zo. Leuke, sympathieke mensen, die een hechte band hebben met het dorp, waar ze vandaan komen. Een dorp, dat als één man achter ze staat en ze daadwerkelijk helpt. Gemeenschapszin, die iedereen meteen opvalt als hij de dorpjes in Midden-Noord Holland bezoekt en nu een radiostation hebben dat precies draait wat ze willen.

Dinsdag:
1800-1900u. Goud van Oud-Harry Gold.

Woensdag:
1330-1400u. Kinderprogramma-Arie Bombarie
1400-1600u. Arbeidsvitaminen v.d. huisvrouw-Arie
1600-1800u. Top 40-Roy
1800-2030u. Breen de ween-Rob van Nierop

Donderdag:
1800-2000u. De Alles is anders Sow-Felix Spits

Vrijdag:
1000-1200u. Vliegende schijven voor fabrieken en bedrijven-Arie Bombarie
1600-1800u. Nederlandstalige hitparade
1800-2000u. Top 10 persoonlijk.

Zaterdag: 1000-0100u.

Zondag: 0930-2400u.

INFO TEAM OOST te gast bij De KEIJZER en De KEIJZERIN in Almelo

In het jaar 1977 heeft men De Keijzer voor het eerst kunnen ontvangen. Hij had al vaak naar de lokale piraten zitten te luisteren en hij besloot ook maar een zender aan te schaffen. In het begin met een BD-tje en hij boekte daar al hele leuke resultaten mee. De beginperiode was voor hem de mooiste tijd. Later werd er steeds meer apparatuur gekocht, wat zijn tegenwoordige studio tot resultaat had.

1982.

Momenteel kun je hem elke zondag ontvangen rond de klok van zeven uur op de 104 MHz. met zijn verzoekplatenprogramma. Heb je een verzoekje, dan kun je hem bellen en je muzikale wens wordt door "De Keijzerin" opgeschreven. Ook tijdens het programma kunt u luisteren naar "Ome Joop", die een deel voor zijn rekening neemt. De samenwerking tussen beide stations verloopt erg goed.

Tijdens het programma wordt de luisteraar aan het werk gezet. Twee maal wordt er een kwis gedaan, waarmee leuke prijzen te winnen zijn.

Tafeltennis.

Buiten het zenden heeft De Keijzer nog een andere hobby: regelmatig kun je hem vinden bij de tafeltennisvereniging, want zoals hij zegt: "sport houdt je fit en jong". En natuurlijk -zoals de meeste mannen op zijn tijd een pilsje. Sinds kort hebben ze ook een zoontje, waar ze allebei veel van genieten. . . .

Lokale omroep.

Als er een lokale omroep in Almelo zou komen zou hij daaraan mee willen werken, mits alles goed georganiseerd zou worden. En als hij een eigen programma zou krijgen bij zo'n lokale omroep.

Forumavond.

Verder heeft hij nog een mededeling voor de piraten in Almelo op 19 april is er een forumavond in de burgerzaal van het stadhuis in Almelo, welke begint om 19.30 uur. Op die avond zal de lokale radio besproken worden.

Dit was zo'n beetje, wat De Keijzer te vertellen had. Wij danken hem voor de gastvrijheid en nog veel succes met de hobby. . . .

Nieuws uit de regio.

Hier in de streek is het een komen en gaan van piraten. Vooral het gaan is erg in trek, niet bij de piraten, maar bij de overheid. Er zijn er sinds begin dit jaar ca. 35 uitgehaald naar aanleiding van klachten op radio en TV, maar niet getreurd, enkelen zijn alweer te beluisteren.

In Vroomshoop is de L.O.V. nog steeds in de lucht, met goede programma's een aanwinst voor de omgeving. Veel muziek en regionaal nieuws; ook de sportuitslagen worden door hen prima verzorgd. Zondags zijn er gewilde programma's en ook de verzoekjes worden niet vergeten. Frequentie is 88.3 MHz.

Op het gebied van de TV is het hier nog een lege plek: geen films dus op TV. Hopelijk komt dat spoedig. We wachten af. . . .

Als er mensen zijn, die wat interessants te melden hebben, dan vernemen wij dat graag via de postbus of evt. per telefoon. INFO TEAM OOST, POSTBUS 302, 7600 AH ALMELO.

(Voor de sticker van "De Keijzer"; zie pagina 23 onder "Luisterrapporten")

B.S. - Geen succes!

Helemaal achterin het maartnummer stond een "vergelijkend zenderonderzoek" van B.S. uit Utrecht. Afgezien van het feit, dat deze meneer het lef niet had om zijn beweringen te onderschrijven, haalt hij het piratendom door de mangel op een manier, waar geen goed woord voor over is.

Hij heeft onder valse voorwendselen geïnfilteerd (het zal je maar gebeuren) bij 10 van de 15.000 vrije radiostations en heeft gevraagd of ze zijn zender even af wilden regelen, die nota bene in de winkel gekocht was.

Nu is algemeen bekend dat de zenders, die men in de diverse winkels kan kopen, rondult junk zijn. Waarom zou Alfred zich ongetwijfeld slapeloze nachten op zijn hals halen om iets goeds op papier te zetten, wat werkt (eigen ondervinding) als je ze kant en klaar in de winkel kunt kopen?

Behalve als iemand er spectrumanalyzers en meer onzin op na houdt, is zo'n gedrocht enigszins redelijk af te regelen. Nu wil het geval dat niet iedereen een spectrumanalyzer op zijn knutselplank of tafel heeft staan of andere dure meetapparatuur om dit soort miskramen van zenders in de lucht te krijgen. Ongetwijfeld bestaan er stations, die een signaal de ether in slingeren, dat zelfs the Barker er beroerd van wordt, maar wat ik op de 2-meterband gehoord heb kan ik niet eens tot uitdrukking brengen om maar niet te spreken van de schade, die de R.L.D. (= Rijksluchtvaartdienst, Schiphol) hier aanricht. Radio luisteren zonder aangepaste radio is praktisch niet meer mogelijk en dat geldt ook voor de kabel (fijn, die PTT goedgekeurde zenders).

Dus als B.S. denkt dat hij een conclusie kan trekken als hij een waardeloze zender laat afregelen door nog minder dan 0,1 % van de vrije radiotechnici, die daar toch al niet zoveel tijd voor hebben, zit hij er op zo'n zachtst gezegd enkele mijlen naast.

Reakties en/of dregementen naar:

WIEBE BARKEY, v/d WAALSSTRAAT 26, 1171 AT BADHOEVEDORP.

Reklame, ja of nee?

Balen van al die reclames van radio- en TV piraten, ik zal niet de enige zijn, die dit zegt. Ik baal eigenlijk een beetje van radio- en TV piraten, die commercieel zijn, d.w.z. dat zij reclames uitzenden en daar inkomsten uit vergaren.

De druppel, die de emmer deed overlopen, dat was wel, toen ik bij een kennis in Amsterdam op bezoek was. "Die TV-piraten, die moest ik eens zien", zei hij. Nou, dat deed ik dus met de volste interesse. Tot mijn grote schrik moest ik daar bij een station een half uur reclame aanschouwen, voordat het eigenlijke programma begon. Van bontmantels tot kamerbreed tapijt; soms waren de reclamespots wel tweemaal te zien.

Kijk, ik kan me voorstellen, dat je het niet altijd financieel redt, waardoor je enige reclames zou kunnen uitzenden. Waar het nu op begint te lijken is gewoon "BUSINESS". Een eigenaar van een TV-station heb ik eens in een interview horen vertellen: "dat hij al bijna zijn eigen baan kon opgeven en zich uitsluitend nog met de TV-piraterij kon bezig houden".

Het is natuurlijk erg leuk om onder het mom "piraat" winstgevend te kunnen draaien en het is ook erg leuk om van je hobby je werk te maken, maar dit is toch wat te veel voor mij. De reclames van de STER vind ik persoonlijk al erg genoeg. Waar gaan we naar toe, als "Satellite TV" er is? Wat krijgen we dan niet allemaal naar ons hoofd geslingerd?

Zelfs in de krant kan men lezen, dat de minister het goedkeurt dat er reclames worden ingevoerd op regionale en lokale TV (25.2.1982). In het Gooi valt het eigenlijk nog wel mee op de radio, maar de TV hier laat al duidelijke beelden van commercie zien. "Zonder reclames kan men niet draaien", zegt men, "het is onze enige bron van inkomsten. Waar moeten we dan alles van betalen?".

Ben je een beroemd station, werk dan aan een betalende ledenbestand (trouwen, heb ik al gezien) en verminder de reclames, want je hoeft toch niet winstgevend te draaien? Vergeet niet dat het publiek binnenkort overspoeld wordt met beelden en geluiden. Het publiek wordt kritischer, men gaat niet kiezen "wie heeft de beste programma's" maar "wie laat de minste reclames zien". Mensen gaan geen half uur reclames kijken om als vervolg een natuurfilm te aanschouwen.

Ik weet dat dit bij een hoop mensen in het verkeerde keelgat zal schieten. Business is geld en als je aan iemands geld komt . . . . . Natuurlijk zijn er ook goede stations, maar het is nu eenmaal zo, dat de goeden onder de kwaden lijden. Maar denk

over dit stuk maar eens goed na, want ik zal niet de enige zijn, die er zo over denkt.

ORION, p/a POSTBUS 237, 1200 AE HILVERSUM.

Ethergolven kennen geen grenzen . . . .

Oftewel: Holland-Belgie op de 3-meter. Toen de Belgische wetgevers besloten daar de vrije radio te legaliseren, werd dit besluit in eerste instantie met gejuich ontvangen in Nederland. Een stap vooruit in de strijd voor de vrije radio.

Alleen toen onze Züderburen de zaken in de praktijk gingen toepassen (wat op grotere schaal gebeurde dan de piraterij tot dan toe), werd er een nieuwe klacht toegevoegd aan het rijtje, dat in piratenland de ronde doet.

Vooraf in Zeeland en Noord-Brabant regent het klachten over de Belgische collega's, die met zulke vermogens uitzenden, dat de lokale stations er volledig door van de band geveegd worden.

Aan de andere kant zijn er weer stations, die gretig gebruik maken van de mogelijkheden aan gene zijde van de grens en -meestal nadat ze hier uit de lucht gehaald zijn- een Belg "strikken" (als buitenlander kom je namelijk niet aan de bak daar) en met een flink vermogen toch weer hun publiek bereiken.

Aan het woord Kees de Bruin uit Eindhoven:

"Het wordt stiller en stiller op de 3-meterband en het hoogtepunt, dat we mee konden maken in 1981, lijkt voorbij. Terwijl zo'n 30 km, verderop de zenders in het Belgische uit de grond schieten worden ze bij ons in dit kikkerlandje de grond in geboord. Wordt het nu niet eens tijd voor de heer van der Louw en zijn mannen om eens bij zichzelf te rade te gaan? Want terwijl Nederland schoongeveegd wordt dringen de Belgische stations tot ver in den lande door op de 3-meterband. En hoe wil C.R.M. die mannen dan tegenhouden? Misschien een muur bouwen bij de grens?"

Kortom, er moet iets gebeuren op korte termijn. Dat het wel degelijk kan, bewijst België, waar wekelijks diverse zenders blijken, bij het al bestaande grote aantal. Dat de rijkswacht daar nog regelmatig in moet grijpen, is gelegen in het feit, dat enkele grote stations een vermogen gebruiken, dat zelfs groter is dan bijvoorbeeld van onze Omroep Brabant.

Dus, heren van C.R.M., steek de hand eens in eigen boezem. Trotseer de voorjaarsmoehed en verdiep u wat meer in het verschijnsel lokale radio.

Uit België dringen -zoals gezegd- diverse stations zich tussen de Nederlandse en onderschelden zich meestal van de meeste Nederlandse zenders door de professionaliteit. Zo op de 101 MHz. RADIO SEVEN, die zelfs zo hard binnenkomt dat de regionale zender BANANA compleet wordt weggedrukt. Prima jingles en een presentatie die weer een vleug binnenbrengt van de vroegere zeezenderhistorie. Ook RADIO HOFSTAD heeft zich in het Belgische geïnstalleerd en komt regelmatig op 104 MHz. binnen. Adres: POSTBUS 13, BERINGEN.

KEES DE BRUIN, POSTBUS 5228, 5603 BC EINDHOVEN.

Lokale radio, maar niet te vrij!

Kees toch, hoe kun je nu zoveel vragen van een bewindsman, die het al zo moeilijk heeft met de medianota? Je hebt toch zeker wel in de krant gelezen, dat heer v.d.Louw druk bezig is met het opschulven naar 1985 (zijn er dan niet weer verkiezingen?), zodat de volgende kruk de rotzool kan overnemen. Systeem TIL werkt nog immer . . . . .

O ja, hij zou nog wel iets doen aan lokale radio. Alleen, als je "piraat" bent en je aanvraag ligt al jaren bij C.R.M. dan kun je het wel vergeten om ook maar een vingertopje in de pap te krijgen bij die lokale of regionale radio. Want -zo werd gezegd- "die lui, die nu illegaal zitten te werken, zijn te vrij in hun denken en die kunnen we niet onder controle houden".

Dus . . . . als je weer een aanvraag wilt indienen, moet je het volgende doen: (liefst) gaan studeren aan de sociale academie, je aanvraag doorspekken met "sociale" en "culturele" kreten en er vooral niet bijzetten, dat je al een tijd als gedwongen illegale bezig bent. Lid van de VARA en een linkse partij zijn helpt ook.

Op die manier maak je een kans, dat je experimentele zendtijd krijgt toegewezen, zoals dat onlangs gebeurde in Utrecht en de Bollenstreek en als je die zendtijd eenmaal hebt, knoei je maar een eind aan met ook weer wat sociale en culturele ingrediënten (poes weggevoeren, tegel los in de Breekstraat, interview met een op het slechte pad geraakte kleuter, die daar niets aan kon doen, want het gezin . . . . .). En als je dan door je "examen" heen bent en echte zendtijd hebt versierd, ertegenaan met echte programma's.

ROBIN HOOD: feesten bij BELLAMY

Maandagmiddag 8 maart, 12,30 uur verbraken "Bellamy" en de "Zwarte Kater" het Beerster zendrecord.

Honderd uren werd op de 102.3 MHz, uitgezonden. Bereik: heel Groningen en Drenthe.

Op die maandagmiddag werd dat in een volle huiskamer gevierd en heeft ondergetekende enige aantekeningen gemaakt:

en ZWARTE KATER.

Zwarte Kater: "Het begon alle maal op donderdagmorgen tijdens het koffiedrinken. De zender stond al vanaf half negen aan en ik wilde tegen half elf weer stoppen. Bellamy en ik hadden het zo even over Speedy Gonzales (red. zie FRM van vorige maand), die vorige week 25 uren gedraaid had. Bellamy stelde voor om 26 uur te gaan zenden en na enige tijd stemde ik toe".

Donderdagmiddag hoorde ik ze voor het eerst: goede kwaliteit, goed signaal (S5) en leuke platen, zowel engels- als nederlandstalig. Zo zou het altijd moeten zijn: je komt van bed af, radio aan en zonder te zoeken heb je goede muziek.

Vrijdagmorgen werd besloten om maar direkt door te gaan en er 100 uur van te maken. Vrijdaga- vond baalde Kater er goed van, maar zaterdag veranderde dit al gauw. Toen ook kreeg de bevolking door wat er loos was. Bloemen, worsten, bier, zelfs zoute haringen werden binnengebracht.

De andere stations uit Beerta brachten hen een enorme salade en ook veel bier, hoewel ook een gedeelte in hun lichaam weer mee naar huis ging. Eén station zorgde ervoor, dat een paar cafetaria's 2 grote bekera's ter beschikking stelden. Wel was hij na z'n ronde uitgeteld en was voor hem de dag voorbij.

B. & K. "Ongelooflijk, hoe de mensen hier meeleeften. Dit was voor ons ook de grootste stimulans om door te gaan. Niemand had klachten en ook de politie en PTT hebben ons met rust gelaten. Bij deze hartelijk bedankt".

Het wordt later in de middag en de telefoon rinkelt maar door. Ook worden er nog steeds bloemen gebracht, waaronder vele grote bloemstukken van wel zo'n f 50,--. Ik tel er zo al 15. Ook worden 2 siertegels gebracht. En . . . . de beker staat al te pronken op de TV.

B & K: "Dit hadden we nooit verwacht. Je kon geen huis binnengaan of auto tegenkomen, ieder-

een luisterde mee. Er kwamen telefonisch zo'n 1500 verzoekjes binnen, hoewel we door de drukte de hoorn er lange tijd naast hadden liggen. 's Nachts was het voor ons het moeilijkst. Roken en plaatjes draaien. Gelukkig belden er om 5.00 uur nog wel eens mensen op.

Zo had je nog een beetje afleiding. Nu zijn we toch blij, dat we het gedaan hebben. Als je al deze reakties ziet, man man. Het was ook erg gezellig, maar toch ook wel vermoeiend, vooral door het vele bezoek, dat je krijgt. Je ligt geen keer nuchter op bed".

Nog later op de middag begint Bellamy alweer zin aan "records" te krijgen. Bij deze dan ook de vraag aan de redactie en/of lezers: "Wat is het Nederlands record zenden op de FM-band voor 2 personen?". Later kondigt hij aan in de bouwvakvakantie 14 dagen op het dak van een cafetaria door te brengen.

Kater en Lady doen het nooit weer. Lady Bellamy heeft het te druk met "frisdrank" sjouwen. Haar mening word ik dus niet gewaar. Doordat er steeds meer mensen binnenkomen, waaronder ook collega's en het steeds leuker wordt, eindig ik hier maar en bij deze dan nog: Kater, Bellamy en Ladies: hartelijk bedankt voor het luisterplezier en zeer gezellige middag.

Tijdens de terugreis denk ik nog even na. Toch wel een prestatie. 4 1/2 dag non-stop platen draaien, verzoekjes aankondigen, platen opzoeken en feest vieren.

Hoe houden ze het vol (20 kratjes bier!). Tenslotte nog dit: buiten Beerta hield de sportiviteit van de stations wel op. In Wlnschoten o.a. kon ik de autoradio maar afzetten en 'n bandje van Crass indrukken, want vele stations zaten precies op hun frequentie. Thuis moest ik mijn antenne exact naar hun lokatie richten, vanwege de storing van vele platen. Hun vermogen was 65 Watt, met afgepiekte antenne op 17m. hoogte, terwijl ik hun antenne bijna uit mijn raam kon zien. Daaraan ligt het dus niet, maar wel aan die station, die geen 4 dagen met hun handen van de apparatuur kunnen afblijven of niet de moeite nemen even te kijken of de frequentie waar ze op willen werken, ook bezet is.

ROBIN HOOD, POSTBUS 13, 9684 ZG FINSTERWOLDE.

P.S. Bij vragen om informatie postzegel blysluiten. Ik doe het ook maar van mijn zakgeld! B.v.d.

Records?

Ook zo'n merkwaardig fenomeen in de piratenwereld, die recordpogingen. Je zou toch denken: een normaal radiostation hoort gewoon elke dag in de lucht te zijn, 24 op 24 uur, zoals ze dat in België noemen, waar men dit ook van meet af aan heeft nagestreefd. Ook hier in Nederland zijn (waren) er al enkele stations met een volledig programmaschema, zoals bijvoorbeeld Hofstad (Den Haag) en Atlantis (Rotterdam).

Met een beetje geluk -geen inval van de RCD, genoeg medewerkers- heb je dan zo een record gebroken. In Den Haag worden trouwens al jaren, meestal rond de kerstdagen de zg. marathonuitzendingen gehouden, die pas sinds het laatste jaar tot recordpogingen zijn geworden en waar dan ook de Nederlandse recordhouder nog steeds zetelt.

Maar wat zegt zo'n record nu eigenlijk: dat er genoeg medewerkers waren om elkaar regelmatig af te wisselen, dat de zender het niet begaf of in beslag genomen werd. Het is zo betrekkelijk. Voor de één is 2.000 uur een hele prestatie, de ander wordt al met cadeaux overstroomd, als hij 200 uur gedraaid heeft. Regels zijn er niet, behalve in het Oosten van het land, waar de amateurs in Vriezenveen destijds toen Hektor Lima zijn éénmansrecord vestigde een aantal spelregels hadden opgesteld.

Eigenlijk zijn die éénmansrecords de enige, die waarde hebben, al zijn ze aan de andere kant onmenselijk: in je eentje achter de mikrofoon, verplicht elke plaat aan- en afkondigen, geen bandopnames, niet dezelfde plaat 2 maal draaien, geen slaap etc. Hektor Lima heeft dat toen 65 uur volgehouden, maar inmiddels is dat record alweer verbroken, zoals hij in het interview met het Regio Team Oost vertelde enkele nummers geleden.

In Foxhol is het groepje amateurs, dat er de vorige keer al vrij snel uitgehaald werd (FRM 2-1982) opnieuw bezig en wil het record nu op 1.000 uur brengen.

Piraten, verenigt u!

Al een hele tijd wordt er door diverse amateurs, onszelf etc. op aangedrongen, dat de beschikbare ruimte op de FM 3-meterband wat beter verdeeld wordt. Dit door middel van samenwerking tussen stations, die in dezelfde lokatie of regio opereren. Die samenwerking kan eruit bestaan, dat men de frequentie deelt.

Dit heeft vele voordelen: ten eerste is het voor de luisteraars wel zo prettig, dat men niet de hele dag de radio af moet zoeken om te kijken of er nog iets te horen valt. Je laat je radio op één frequentie staan en hoort daar constant programma's van verschillende stations. Ten tweede is het voor de stations zelf ook voordelig: in Amsterdam bijvoorbeeld, hebben stations, die samengegaan zijn ineens 3 of 4 studio's en ook wat zenders en ander materiaal betreft, zit je beter in de spullen. Ten derde schept het ruimte op de band voor anderen (bijv. DX-stations).

Gelukkig beginnen in steeds meer lokaties van die verenigingen van de grond te komen, zoals de V.R.A.D. in Dinteloord en de S.O.E.P. in Eindhoven.

Ook in Kulnre (Ov) is zo'n vereniging, die al 3 jaar bestaat: de Zalk Omroep. Doel: nederlandstalige muziek op de FM-band brengen. De deelnemende amateurs zijn: De Zilveren Troffel, Rode Pimpinel, Vrolijke Lifter, Poepke Lallypop en Boekanier Radio, allemaal uit Kulnre. Sinds enkele maanden is er ook een fanclub, die ca. 225 leden telt. Men maakt gebruik van de 100,2 MHz.

In Tilburg werd onlangs de Tilburgse Vrije Radio Vereniging opgericht, waarbij toen al 30 stations betrokken waren, wier aantal inmiddels wel verdubbeld zal zijn. Het (voorlopige) bestuur is in handen van Starlight, Intercity en Noordzee.

Mei: LANDELIJKE DEMONSTRATIE!

Samen met de Tilburgse vereniging wil "Het Radiomannetje Adri", een amateur aldaar in mei een grote, landelijke demonstratie vóór vrije radio op het Binnenhof organiseren en verzoekt verenigingen en personen in andere plaatsen van het land daarover met hem contact op te nemen. Adres: Jan v.d.Heijdenstraat 7, Tilburg of telefonisch: 013-359097.

Steunactie Delta 3

De populaire Gaasterlandse streekzender Radio Delta III liet zich op zaterdagavond 20 febr. 1982, terwijl men met een carnavalsprogramma voor zieken, eenzamen, ouden van dagen en gehandicapten bezig was, zomaar even uit de lucht halen. De vrolijke muziekklinken, gelukwensen, streeknieuws etc. zullen nu erg gemist worden. Maar er is de "Aktie Delta III". De trouwe luisteraars, w.o. veel zieken en eenzamen, vinden dat Delta III moet terugkomen. Daarom is er de mogelijkheid om het station financieel te ondersteunen met uw gift voor het bekostigen van nieuwe apparatuur. Hopelijk bent u bereid, om zoals wij, aan de aktie mee te werken. U kunt uw bijdrage storten bij de Rabobank Bakhuisen onder nr. 30,50,53,833 t.n.v. een bij de bank bekend persoon. Tel. informatie hierover: 05148-918 en 05147-233.

W.SAMPLONIUS, NIJEMIRDUM Fr.

(Red. Het zou wel aardig zijn, als we achteraf bij dit soort akties ook eens zouden horen, wat de resultaten geweest zijn. Bij akties voor een goed doel plaatsen we dergelijke berichten regelmatig, maar je hoort er meestal nooit meer wat over).

Geef de bliksem geen kans!

Op 1 maart jl. werden enkele GSO-ers in het Gooi getroffen door blikseminslag. Bij de R.V.H. gingen de tuner en de T.V. stuk en bij de "Twins" de antennerotor en de platenspeler. Bij de "Revax" was de ravage het grootst: via de rotor kwam de bliksem op het lichtnet terecht en zorgde daar voor kapotte geluidsapparatuur, elektriciteitsleidingen, stopcontacten, zekeringen en antennes. Al deze amateurs zijn in het bezit van behoorlijk hoge antennemasten. Dus tot slot nog even deze tip: trek, na afloop van het zenden, alle antennepluggen er uit en vooral de stekker van de antennerotor. Je bespaart jezelf zo een hoop schade en geld.

ORION - BUSSUM.

Maeva~BB~Klaas~Hans.

In FRM 3-'82 schreef Klaas van Buiten, dat hij van een Zeeuw niet kon begrijpen, dat ik over de BB-piep schreef. Klaas, even het volgende: ik denk dat het bij jou verkeerd is overgekomen, want ik dacht dat ik niet geschreven had, dat de B.B. moest verdwijnen, maar liefst Maeva van die frequentie!

Nu wil ik wel zeggen, dat het hier in de omgeving slecht ontvangen is op de FM-band. Op de 103 MHz, zit de B.B. die je van 103,3 tot 103,9 MHz, hoort en de toren Goes, die Hilversum 1,2 en 3 doorstuurt heeft abnormaal veel spiegels. Waarom moet de B.B. zo breed zijn, waarom moet de B.B. op de FM-band. In de toekomst zal daar wel verandering in komen, want die frequentie wordt steeds drukker, al is het alleen al door de Belgen!

Mijn keiharde raad zal eigenlijk moeten zijn: allemaal lekker op de 103,0 MHz. Dan gaat de B.B. misschien wel naar de 110,0 MHz, of iets dergelijks. Want het is toch te gek, dat een -inderdaad zo belangrijke- instantie een frequentie gebruikt die ook gebruikt wordt door legale radiostations in België.

Moeten wij ons dan veilig voelen? Verder mag de B.B. ook wel eens rustiger doen op die frequentie, want slap gelul en een test van 15 min. gebeurt dagelijks. Snap je nu wat ik bedoel, Klaas? Hopelijk begrijpen de andere lezers het ook en misschien gooit het wat reacties los.

HANS, POSTBUS 2082, 4460 MB GOES.

(Red. De B.B. bestaat al een tijdje niet meer. Er is een andere dienst voor in de plaats gekomen).

Sonja

Na het zien van "Sonja op Maandag" het volgende: de man, die Radio Hofstad -Den Haag en Uniek-Amsterdam vertegenwoordigde had zijn mond wel eens wat beter open kunnen doen.

Oma Sonja vertelde ons piraten er maar mee te stoppen en dat de VARA ook wel eens wat deed voor de piraten.

Hij had toen bovenop dat mens moeten zitten, want wat heeft de VARA dan gedaan????!!!! Velen van u weten het wel: de boel verraden!!!!

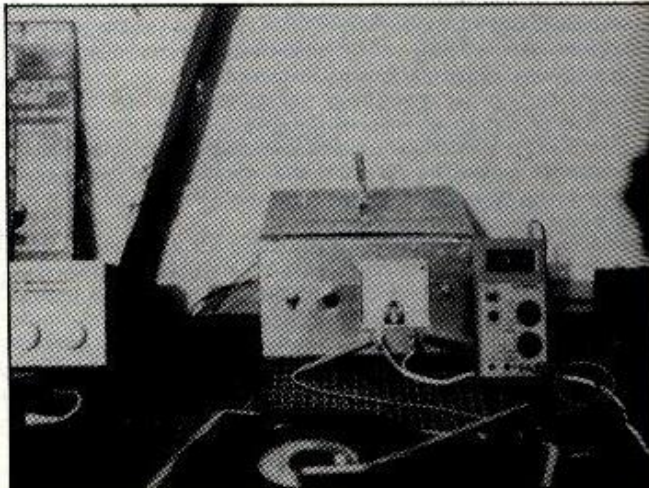
En die man, die zo graag naar Hilversum 4 luistert had voor mij gelijk. Blijf toch eens van de officiële frequenties af!

Je verpest het niet alleen voor jezelf, maar voor alle amateurs in Nederland.

HANS - GOES.

VERONICA NR. ZOVEEL GAAT DOOR.

Sinds eind januari is vanuit Lochem Veronica Radio te beluisteren. De uitzendfrequentie was eerst 101 MHz., maar om technische redenen is dat veranderd en nu zenden we uit op 102 MHz.

In gebruik zijn twee zenders: één 4-Watt en één 45-Watt bak. Deze zenders zijn door onze technicus helemaal zelfgebouwd. De eindtrap van de 45-Watter is een nagebouwde -uiteraard gewijzigde- 2 meter eindtrap. De antenne is een 3-elements legerbeam, die een aardig rondstraal effect geeft.

De V.R.L. zendt uit op de woensdagavond van 19,30 tot ca. 22,00 uur met een nederlandstalig verzoekplatenprogramma en op de zondagmiddag met de kolder-op-zoldershow (ook wel de "brom en ruis show" genoemd). Dit is een leuk puinhoopprogramma met zowel nederlands- als engelstalige muziek. Deze programma's worden verzorgd door 2 DJ's: Rinus Weerstand en Jantje Amstel. Tevens is aanwezig de Testpiloot, die af en toe als gastdeejay optreedt.

Op de foto's: Jantje Amstel in actie en op de rechter foto de voeding.

V.R.L. heeft al veel positieve reacties gehad, dus Veronica gaat door . . . . .

Aanvragen verzoekjes:

POSTBUS 157,
7240 AD LOCHEM.

(Met een "D" in de linkerbovenhoek)

Flut.

Het bovenstaande verhaaltje geeft precies aan, wat je voortaan niet meer in hoeft te sturen. Als de foto's er niet bij hadden gezeten, was het ook regelrecht de prullenbak in gegaan, net zoals tientallen andere verhaaltjes, die toch nog binnenkwamen.

Een analyse: met alle respect voor het station, dat het ongetwijfeld best zal doen en waarvan heel Lochem inmiddels wel weet, dat het in de lucht is. Maar wat heeft een lezer, die niet in Lochem of omgeving woont eraan?

Totaal niets! Goed, de foto's zijn misschien wel aardig om even een blik op te werpen, maar dan?

Allereerst de naam: het zoveelste Veronicaatje . . . . Toegegeven, het is gemakkelijk, als je nog een oude LP met jingles en tunes hebt liggen. Hoef je zelf niks te bedenken. Ook het programma "kolder-op-zolder show" dateert uit een grijs zeezenderverleden. De opzet van het programma is ook al niet zo origineel, maar geef er dan een andere naam aan! Neem desnood alleen de tweede naam.

Het enige interessante, dat dit station de FRM-lezers misschien te bleden zou hebben gehad, zou een wat uitvoeriger beschrijving van die 45 Watt zender geweest zijn. De technicus had er bijvoorbeeld bij kunnen vertellen, hoe hij de 2-meter eindtrap heeft gewijzigd en helemaal leuk zou het geweest zijn, als er een schema/bouwbeschrijving van die zender bij de inzending had gezeten.

Wellicht kan men zoets alsnog sturen, zodat we hier kunnen zien, of we er iets mee kunnen doen.

Maar het kan ook best wezen, dat deze technicus, net zoals een hoop zenderbouwers, zijn schema niet uit handen wil geven.

Met het initiatief van Alfred zijn ook niet alle collegabouwers zo gelukkig, omdat ze niet zo graag willen, dat anderen zelf goede zenders kunnen bouwen. Alweer zo'n commercieel, of tenminste egoïstisch aspect van het piratenleven.

De uitzendtijden van V.R.L. zijn voor een groot publiek ook nauwelijks van belang en dat men nederlandstalige verzoekplaten draait ligt wel voor de hand. In die regio zal er waarschijnlijk voor een anderssoortig programma weinig belangstelling zijn.

Waarmee we er voor deze maand een punt achter zetten. Jullie weten nu -hopelijk- wat voortaan de bedoeling is, zodat ik vol belangstelling uitkijk naar de inzendingen voor het volgende nummer: goede tips voor collega-amateurs, initiatieven in den lande, die de moeite waard en die een steentje kunnen bijdragen tot een verbetering van de piratensituatie, zoals die nu is. Bijdragen aan de techniek rubriek met schema's e.d. die goed werken en bruikbaar zijn. Beschrijvingen van stations, die écht interessant zijn om te lezen en waarvan de medewerkers werkelijk iets te vertellen hebben . . . . .

Fantasie? Dagdromen? Bestaan zulke stations wel in Nederland? Zijn er -buiten de paar inzenders als blij. Peter van Dam- wel mensen, die een behoorlijk stuk kunnen schrijven? Of kan ik beter met het hele FRM naar België verhuizen?

Tot volgende maand,

JOSE.

STICKERS EN QSL-KAARTEN

Radio Beverwijk, Postbus 198, 1940 AD Beverwijk. Woensdag-, donderdag en zondagavond. 104 MHz.

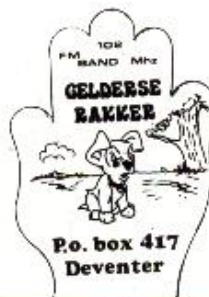
Atlantica; nieuw station op ca. 102 MHz. Dinsdag- en donderdag: 14.00-16.00 uur. Geadresseerde/afgefrankeerde enveloppe. Adres: POSTBUS 228A, 7100 AE WINTERSWIJK.

**Ruilen!
Aanvragen!**

Radio IJsselmeer: zondagavond op 100,5 MHz. met religieuze muziek. Sticker en QSL-kaart te ruil: POSTBUS 168, 8300 AD EMMELOORD. Antwoordpostzegel bijsluiten!

Te ruil op bovenstaand adres.

Atlantic: zaterdagmiddag 1630-1900u. op 100,7 MHz. POSTBUS 26, 4050 AE OCHTEN.

• Alleen full color krt.

Te ruil tegen andere QSL-kaarten of stickers. WOODY WOODPECKER, OVERHANDSTRAAT 14, 3195 SG PERNIS RL.

Geen QSO-post teruggehad van: STUDIO MARIKE, DOCTOR SNUGGLES, FLIPJE, RADIO VERONA en LINKE LOETJE. Gaarne alsnog.

Lees goed wat er staat!

Te ruil tegen andere stickers of kaarten. Stickers zijn er in 5 kleuren. Kaarten in 4. RINA VAN MEEL, BERGSEBAAN 48, 4726 SG HEERLE Nb.

VOOR IEDEREEN
1000 ECHTE VINYL STICKERS voor 150,- (incl.)
DE BESTE EN GOEDKOOPSTE STICKERS KOOP JE BIJ..

AL MEER
DAN
10
JAAR

**SCHOONHEIM
STICKERS
HOOGVEEN**

AL MEER
DAN
10
JAAR

KIES UIT EEN VAN DE VOLGENDE VORMEN :

ware grootte 7 x de afbeelding!

1000 ECHTE VINYL STICKERS IN 4 KLEUREN (comb.) voor 150,-
incl. ontwerp en verzendkosten

Doe uw schets/tekening of uw bestaande sticker in een envelop, sluit daar bij in een EURO-CHEQUE, BANK- of GIRO-OVERSCHRIJVING of GIROBETAALKAART of KONTANT GELD (aangetekend) t.w.v. f. 150,- en stuur deze naar **ANTWOORDNR. 26** in **HOOGVEEN** (postzegel niet nodig!) en binnen 14 dagen na ontvangst van het bedrag krijgt U de stickers thuisgestuurd.

**SCHOONHEIM
P.B. 146**

**STICKER SPECIALS
ANTW.NR. 26**

**HOOGVEEN
TEL: 05284-2149**

**DEZE AANBIEDING IS GELDIG
TOT 20 MEI a.s. PROFITEER
NU!!**

DX-rapporten: Elke maand wordt per provincie het meest volledige rapport geplaatst.

FM (3 meter)

KONTAKT	BRUSSEL	99.40	65%
ELISE	WALLONIE	100.2	40%
WEST	OPBRAKEL	100.5	40%
ARCANCIELE	WALLONIE	100.6	75%
SEVEN	OMG. BRUSSEL	101	80%
S.I.S.	BRUSSEL	101.6	75%
KOMPAS	ETTELGEM	101.7	75%
BENELUX	TESSEND. L.	101.8	60%
JUDAICA	BRUSSEL	102.0	78%
FM-BRUXEL	BRUSSEL	103.1	75%
DENDER	DENDERSTR.	103.3	75%
MAEVA	BRUSSEL	103.5	90%
STAD	BERCHEM	103.8	60%
FLASH	BERLAAR	104.0	75%
ZUIDERLICHT	ANTWERPEN	104.5	40%

Maxima tijdens condities, Tuner: Luxman T 300, Binnenantenne; dipool voor raam op Zuiden, 40m. hoog, vrij zicht.

ROTTERDAM.

RANDSTAD	70%
V.O.R.	38%
JOKOHAMA	78%
ATLANTIS	78%
WILMAR	65%
FORTUNA	70%
PIONEER	70%
TRANSATLANTIC	65%
SPACE	50%
PALOMINO	68%
C.R.O.	40%
ORANJE	77%
AMERIKA	70%
PACIFIC	60%
NOORDZEE	104.5 50%
EUROPA	50%
VERONICA	55%
MONITOR	45%
F.R.R.	60%
KOLIBRI	60%
NOORDZEE	105.8 25%
LEO	40%
COUNTDOWN	50%
AMIGOS	20%
CENTRAAL	25%

Bij condities worden de R1 damse stations vaak weggedrukt door Belgische.

LUISTERPOST SCHARREGAT - ZAND-VOORT. Evt. reacties: p/a POSTBUS 10252, 1001 EG AMSTERDAM met postzegel van 70 ct. voor doorzending.

Ontvangen van 20/2 - 28/2:

MEBO III	HARDERWIJK	5%
BLACK ARROW	TEN BOER	5%
DRENTSE BOER	EMMEN	20%
MANOLITO	SURHUISTERVEEN	15%
MONDRIAL	HULSHORST	
BROMBEER	MEDEMBLIK	
VLIEGENDE HOND	PUTTEN	
BLOEMENDAL	EMMEN	20%
BOKKE DE HEIDEHIPPER	DOKKUM	10%
BELINDA	HAVELTE	
CABALLERO	HIERDEN	10%
FLORIKO	HARKEMA	15%
E.M.T.	AKKRUM	20%
AFRIKAAN	LEEUWARDEN	5%
PHOENIX	RIJSSSENHOUT	
TORERO	NUNSPPEET	30%

MARKANT	SURHUISTERVEEN	30%
SANTIAGO	VOORTHUIZEN	
SARINA	HARKEMA	20%
VELDZICHT	Z.W. GRONINGEN	
FOREL	HARDERWIJK	
LAM	HEEMSKERK	
EXCELLENT	ENKHUIZEN	20%
JOLLIE	HOORN	15%
TOKIO	DOKKUM	5%
NOORDZEE	STADSKANAAL	20%
HECTOR LIMA	VRIEZENVEEN	50%
JANTJE BETON	FRIESLAND	10%
PULSAR	HEILOO	10%

Ontvanger: Sansui T5. Gev. 0,9 µV.
Antenne: 5-el. Stolle op 10m. hoogte.
Reacties: MISTRAL-BOSKOOP, p/a H.KAP-TEIN, DELFWEG 123, 2161 AV LISSE.

Ontvangen 15/2 - 26/2 (géén condities):

COSMOS	LEERDAM	40%
CASABLANCA	H.I. AMBACHT	30%
AERO	WAALWIJK	40%
TOLEDO	KRUISLAND	60%
LENCO	ROTTERDAM	60%
CAR	ROTTERDAM	40%
SUNRISE	PAPENDRECHT	40%
VITESSE	DORDRECHT	80%
DYNAMIC	UTRECHT	20%
FOREL	HARDERWIJK	60%
NORDERNEY	PIJNACKER	80%

Antenne: 14 elements richtant. CUPIDO II, POSTBUS 10, 4744 BJ BOSSCHENHOOFD.

Ontvangen in de maand januari:

MAJORCA	ST.WILLEBRORD	101.2	35%
EARLY BIRD	ZUNDERT	104.8	10%
LERICO	NEDERWEERT	104.7	10%
ROCKY	HEERLEN	100.7	25%
MIRANDA	M-LIMBURG	102.5	20%
TANTE SIDONIA	VELDEN	100.3	25%
VL.HOLLANDER	GENNEP	102.5	30%
SPOOK V. LB.	M-LIMBURG	100.7	35%
ZWARTE PIRAAT	ROERMOND	100.3	25%
PELIKAAN	REUVER	100.3	10%
TITANIC	OLDENZAAL	102.7	50%
TORNADO	NIEUWLEUSEN	101.2	15%
BLAUPUNKT	OUDE PEKELA	103.0	35%
FERNANDO	NEEDE	101.5	35%
PIONIER	NIJMEGEN	100.4	35%
TORLINE	VEENENDAAL	100.5	40%
REACTOR	TIEL	102.6	60%
BOEKANIER	VOLLENHOVE	102.5	60%
NACHTBRAKER	NUNSPPEET	102.3	20%
VIVANCO	WEZEP	101.9	35%
CAROLINE	WIJERDEN	100.9	70%

Reacties: LANGELILLEWEG 53, 8484 KG LAN GELILLE. De stickers zijn te verkrijgen tegen ruilstickers.

Ontvangen in de maand februari:

ALPINA	LEIDEN	101.14	50%
COSMOS	LEERDAM	101.56	70%
ERRO	WAALWIJK	103.98	30%

ALPINO	UITHOORN	101.43	40%
ALASKA	HARDERWIJK	101.87	70%
TROPENCOL	TIEL	101.27	70%
PIONIER	TWENTE	101.04	80%
EXCELLENT	ENKHUIZEN	101.02	50%
SAN FRANCISCO	OLDENZAAL	102.35	70%
MONZA	KLOOSTERHAAR	103.02	70%
ULKAPOEN	COEVORDEN	101.32	70%
FOREL	HARDERWIJK	103.07	40%
KEIZER	ALMELO	103.96	80%
FIRACO	WEZEP	102.54	100%
CAROLINE	ALMELO	102.00	70%
HET SPOOK	ZELHEM	100.53	30%
ALASKA	HALLE	101.67	80%
BLACK POWER	KALSBERG	104.68	20%
LIVE	LUNTEREN	102.83	70%
BELINDA	HAVELTE	101.96	30%
ZWARTE PANTER	TWENTE	101.00	60%
BLAUWE POMA	HOOGEVEEN	102.68	50%
ANTONIO	NWE. PEKELA	104.42	50%
SCOOBIDOO	GRONINGEN	100.35	50%
FLAMINGO	BARNEVELD	100.25	60%
EEN ELKO	ZUIDWOLDE	100.45	20%
CENTRAAL	EMMEN	101.22	70%
SPERWER	HAULERWIJK	101.34	70%
TITANIC	OLDENZAAL	103.56	60%
ALPINO	LEIDEN	101.07	40%
DECIBEL	LISSE	100.22	20%
VITESSE	DORDRECHT	101.28	30%

Ontvangen van 8/2 - 23/2 op Panasonic DR49 na 24.00 uur. P.HOFMAN, JISLUM 5, FRIESLAND.

OME LOEKS	WOUDBLOEM	100%
ZWARTE	SCHILDMEER	100%
SCHRIK VAN	GRONINGEN	60%
STUDIO	HOOGEZAND	100%
MONACO	GRONINGEN	85%
ZINGENDE KRAAI	HOOGEZAND	95%
AVONTURIER	HOOGEZAND	100%
BELMONA	FINSTERWOLDE	35%
BELLAMY	BEERTA	45%
WILDE HAVANNA	GRONINGEN	65%
NOLAN	GRONINGEN	60%
MARTINISTAD	GRONINGEN	85%
BABYLON	GRONINGEN	65%
ZENDSTER ELSA	"	65%
TURFSTEKER	GRONINGEN	75%

Voor sticker- en QSL-krt.ruil schrijven naar: RODE BARON & LADY PARADISO, POSTBUS 141, 9600 AC HOOGEZAND. (Elke zondag 1330-1800u. met ned.talige muziek)

B.M.X.	TWENTE	65%
EKKO	BAAK	40%
EXPANSIE	ALMELO	75%
EDELWEISS	LUNTEREN	90%
HECTOR LIMA	VRIEZENVEEN	90%
KENWOOD	RIJSSSEN	30%
LUCHTPIRAAT	ELIM	75%
MALLE PIETJE	DIDAM	15%
SANTANA	VRIEZENVEEN	65%
WITTE TORNADO	ALMELO	60%
NORTON &		
CISKA	VROOMSHOOP	95%

Reacties: COSTELLO (Lok. Vries), p/a SMEENGESTRAAT 15, 7963 BM RUINEN. Ontvanger: Sony ST212A met 7-elements gepiekte antenne. Hoogte: 17m. met rotor.

U.K.W.	GIESBEEK	70%
STUDIO 80	LEEK	30%
RINIWALDA	RUURLO	90%
ROBOT	DOETINCHEM	75%

WITTE MAZDA	WINTERSWIJK	70%
RADIO BREMEN	WINSSEN Gr.	50%
TORNADO	HELMOND	60%
MARKANT	FRIESLAND	65%
RIJZENDE ZON	HOOGKERK	45%
MI AMIGO	GRONINGEN	50%
GOLFBREKER	AMELAND	45%
MONTERRA	SLOCHTEREN	70%
SISKA DE RAT	DAMWOUDE	35%
DUK	HARDERWIJK	40%
COSMOS	LEERDAM	50%
JURA	NIJMEGEN	45%

Ontvangen van 21/1 - 11/2 tijdens condities. DE KEIJZER, POSTBUS 381, 7600 AJ ALMELO.

ALPINA	LEIDEN	30%
MODIFICATIE	VOORSCHOTEN	30%
COSMOS	LEERDAM	80%
BLENCO	NW. WEERDINGE	40%
BIERPRIK	LEEK	80%
F.T.X.	UITHOORN Nh.	50%
TIVOLI	HAVELTE	50%
ROCKY	HEERLEN	70%
NOORD-FRIESLAND	DRACHTEN	50%
SCHORPIOEN	LAUWERSOOG	40%
SARINA	HARKEMA	40%
PANDOROSA	ZUIDWOLDE Dr.	50%
OMEGA	FRIESLAND	30%
NOORDZEE	STADSKANAAL	40%
STROPER	ALMELO	90%
SATURNUS	CUYK	100%
DOLFIJN	WEZEP	50%
CASANOVA	HARLINGEN	20%
ZUIDWESTER	Z.W. DRENTE	90%
VRIJBUITER	WIJNJEWOUDE	80%
TITANIC	N.O. FRIESLAND	40%
STRANDJUTTER	DOKKUM	80%
R. BREMEN	WINSUM Gr.	40%
HAVIK	GRONINGEN	40%
OSCAR	NEERPELT (België)	40%
BROER KONIJN	SCHILDWOLDE	60%
ETHERKRAKER	GRONINGEN	20%
Z.Z.N.	EMMEN	40%
BLAUWE REIGER	ALTEVEER	40%
PILOOTSTORM	NW. PEKELA	60%
LOCAAL	GRONINGEN	30%
BONANZA	EMMERCOMPASCUUM	30%
TITANIC	OLDENZAAL	95%
VL. HOLLANDER	GENNEP	50%
RONALISA	HENGELO Gld.	100%
BOEKANIER		50%
ROZE PANTER	WARNSVELD	100%
MARCUS DE WOUDELOPER	LEEK	50%

JURA	NIJMEGEN	50%
FLAMINGO	KOOTWIJKERBROEK	80%
TURFTRAPPER	EDERVEEN	50%
TORLINE	VEENENDAAL	100%
SPRINTER	BUURSE	50%
DELMARE	RUURLO	60%
PANDA	VORDEN	95%
KLEINE RAKKER	ENTER	80%
POLYDOR	ALMELO	30%
GELD. BOER	GAANDEREN	100%
SUNSHINE	VROOMSHOOP	100%
BOSWACHTER	ENSCHEDÉ	40%

Gehoord en mee gewerkt. Ook luisteramateurs bedankt voor het schrijven. Er komt altijd post retour. Amateurs, die niets retour gestuurd hebben; dit is uw laatste kans. Volgende maand wordt u in dit blad vermeld.

BARETTA, POSTBUS 159, 7100 AD WINTERSWIJK.

Gehoord in de maand februari:

ATLANTIC	VLIJMEN
MILANO	HARDERWIJK
AMERIKA	ROTTERDAM
CAROLINE	MEERKERK
SEVEN	ASSE (België)
MAEVA	BRUSSEL (België).

KLAAS VAN OOYEN, BRUGAKKER 58-69, 3704 MX ZEIST.

TE HOREN (MET CONDITIES) AAN DE ZUIDKUST VAN ENGELAND:

MAEVA	BRUSSEL
R. TERNAT	BELGIE
R. W.L.S.	BELGIE
CONTACT	BRUSSEL
R.F.M.	FRANKRIJK
W.E.P.	FRANKRIJK
RADIO 9	FRANKRIJK
EIFEL TOWER	FRANKRIJK
JUDAICA	BRUSSEL

Ontvanger: Sharpe 1122 tuner met 6-el. antenne + voorversterker op rotor. DAVID MARKWICK, 577 BEXHILL ROAD, ST. LEONARDS ON SEA, EAST SUSSEX, TN38 8AX, ENGLAND.

Middengolf

HUPSAKEE	AMSTERDAM
NACHTUIL	BEUNINGEN
SCHOTLAND	BEILEN
SKARDJAGER	COEVORDEN
LONDON	COEVORDEN
WATERMAN	EMMEN
SPANNINGZOEKER	HOOGVEEEN
SANTANA	BEILEN
BLAUWE KOMEET	TER APEL
KARPER	NIJMEGEN
ORANG UTAN	's HEERENBERG
MEXICAAN	WEKEROM
VRIJE PIRAAT	TER APEL

Ontvangen op Philips buizenradio, Ant. 52m. lang en 24m. hoog, Reakties; POSTBUS 65, 7260 AB RUURLO.

STATION LEEUWARDEN	LEEUWARDEN
ZENDSTER SISSI	STEENWIJK
STRANDJUTTER	DOKKUMMER W.
MEBO 2	NIEUWLEUSEN
POSTDUIF	VELUWE
ARONA	WEZEP
DUCATIE	
VADER ABRAHAM	HARDENBERG
HENDRIK JAN DE TUINMAN	HOOGEZAND
MEXICO	
EL CANO	HOOGVEEEN
KORENBLOEM	NW. LEUSEN
MANTA 1sm SISSI	STEENWIJK
VLIEGENDE TIJGER	KUINRE
SMOKKELAAR (lichte storing)	
WELBEKEND	COEVORDEN
MAN VAN TWENTE	
VLIEGENDE HOLLANDER	EPE (lichte st. BONANZA).

Ontvangen van 2/2 - 7/2 met allemaal muziek. Waarom draait Houston uit Finsterwalde niet meer? FREEK BIJLSTRA, SKOALIKKERS 16, 9284 TV AUGUSTINUSGA.

3/3 TAMBOER	HOOGVEEEN	186m.	45555
SLOPER	STEENWIJK	187m.	32423
NOORDERLICHT	KAMPEN	195m.	34444
6/3 VR. PIRAAT	TER APEL	227m.	33443
BAANBREKER	RUURLO	227m.	22443
MERCURIUS	Z.W. DRENTE	320m.	43433
TEXAS	VROOMSH.	227m.	44444
BRANDARIS	STEENWIJK	195m.	43444
7/3 MUSTANG	ACHTERHOEK	217m.	32443
WIPKIKKER	OLDEBERK.	220m.	45544
8/3 EDELKAMP.	EMST	240m.	44444
HULK	ELBURG	185m.	32343
VR. AMATEUR	BUSSUM	185m.	22343
BLOEMFONT.	LEMELEERV.	185m.	35444

Ontvanger: Philips buizenradio met longwire antenne, 42m. lang en ca. 20m. hoog. Voor uitleg SINPO-code zie FRM 10-'81. RADIO SCHOTLAND, POSTBUS 85, 9410 AB BEILEN.

Wij luisteren veel op de middengolf, vooral 's zondags. Naar RADIO ALPENKRUISER (zie sticker, doet ook aan ruil) met zijn verzoekplaten van 1100 tot 1600 uur. Verder draaien hier de DRENTSE KLUIZENNAAR en VATICAN en RADIO WELBEKEND uit Coevorden.

Wij reizen zondags vaak met de kinderen, maar dan is middengolf toch mooi. De Alpenkruiser nemen we altijd een heel eind mee.

FM is niet zo mooi op de autoradio. Hier is ook een populair station op FM met verzoekjes op de zondagavond zender ELBA met TINY. En zo kan ik er meer noemen, zoals NOORDSTER en LUCHTPIRAAT, ALBATROS, RADIO STAD.

Jongens, MG-ers en FM-ers. Hou 'm in de lucht. Groetjes,

LUISTERAMATEUR ELEMETJE - ELIM.

RADIO ANTWERP CITY PELGRIM

De organisatoren hebben dat dan ook wel geweten. Het station, overigens een familierradio, werd stilaan groter en groter.

Na het spektakel van 8/5 begon met de Road Drive-in Shows, zo goed zelfs, dat sommigen moesten worden afgezegd. Roadshow was één van de enige bronnen van inkomsten. Het station verkoopt ook stickers e.d.

21 Okt. 1981: R.A.C.P. werd opgepakt. Men zou storing hebben veroorzaakt, wat later bleek dat het iemand anders was geweest, maar toen was alles al weg. Het reservemateriaal werd ingezet en na een half uur was R.A.C.P. weer in de lucht.

1 Nov. 1981: R.A.C.P. bestaat 1 jaar. Er werd een feest georganiseerd, waar meer dan 1.400 mensen aanwezig waren. Een twintigtal artiesten werkte geheel gratis mee.

Hoeveel medewerkers telt R.A.C.P.?

"50 à 60 vaste medewerkers".

Is alles op band?

"Alles is live op 1 à 2 uur per week na een eventueel bijzkele van een DJ of zoiets".

Postbus 451

2000 ANTWERPEN

Na het artikel over Radio Stad, die nu wegens financiële problemen uit de lucht is, een reportage over een geweldig geliefd station in Antwerpen, dat we R.A.C.P. gaan noemen vanwege de lange naam. Wordvoerders waren Jan-Pierre Michels en John de Lier. R.A.C.P. is een lokale vrije zender voor Antwerpen e.o. en is zelfs in Nederland zeer goed te ontvangen. Freq. 102,5 MHz.

Hoe is R.A.C.P. ontstaan? Beide stations (het waren er nl. 2) gingen op dezelfde dag officieel in de lucht op 102,5 MHz. Dat was op 1 nov. 1980; Antwerp City vanuit Antwerpen en Pelgrim vanuit Kontich. Ze waren nog zo klein, dat ze elkaar niet stoorden.

De stations groeiden al snel en een tijdlang hebben ze een beetje kat en hond gespeeld, wat duurde tot 11 februari 1981, ofwel de zwarte woensdag uit de Antwerpse radiohistorie. Op die dag vielen er 3 stations, waaronder Antwerp City en Pelgrim. Belden zagen het niet meer zitten, totdat .... de aktie Groenplaats van de grond kwam.

21.2.1981: Een grote vrije radiohappening, die plaatsvond op het Conscienceplein. Het werd een daverend succes, dat velen niet zullen vergeten. Vele stations kwamen terug en zo ook de 2 stations Antwerp City en Pelgrim, alleen niet meer apart, maar samen. Gelijk begonnen al met 24 op 24 en dat was niet mis.

Sommige DJ's werden overbelast en anderen hadden geen tijd meer. Er moesten nieuwe medewerkers komen. Door de enorme populariteit bleek dit geen probleem te wezen. Al met al ging alles goed in de papieren lopen en ze besloten om maar eens een groot spektakel op touw te zetten.

8 Mei 1981: Een grote feesttent was opgeslagen aan de Zuiderdokken. Daarin zou het grote feest plaatsvinden. Maar liefst 2.000 personen waren aanwezig.

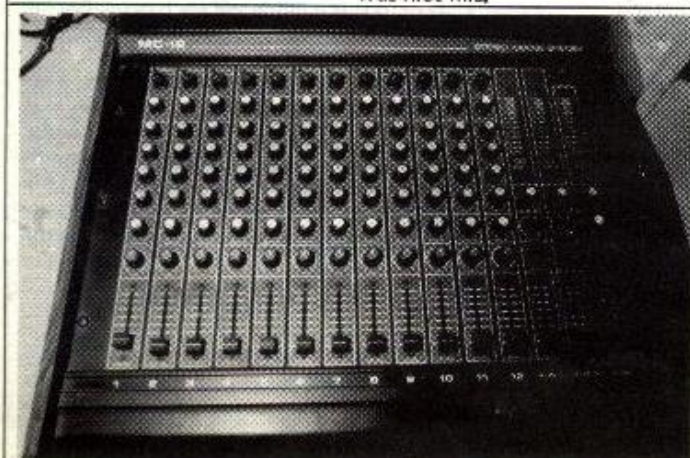
Werken jullie geheel naar de normen van de nieuwe, aankomende wet?

"Zelfs nog beter .... de antennes zijn compleet geleverd uit Engeland van het merk Beam, de stuurzender is een perfect produkt uit België en het lineair is afkomstig uit Italië".

Waarom uit Italië? Men werkt daar toch met andere transistors?

"Uit Italië, omdat de lineair 24 uur continu week in, week uit,

TEKST & FOTO'S
HANS,
Postbus 2082
4460 MB Goes

moet blijven werken en omdat de Italianen er veel meer ervaring mee hebben. De transistors hebben we op voorraad, Jan-Pierre komt regelmatig in Italië, dus wat dat betreft geen probleem".

Was het gemakkelijk in Italië om aan dergelijk materiaal te komen?

"Dat viel eigenlijk wel tegen. We hebben nu een goed contact met een bekende fabrikant".

Krijgen jullie platen van artiesten of platenmaatschappijen?

"Bijna alle Belgische producties krijgen we. Verder kopen we alles".

De studio is altijd bezet?

"Dag en nacht is hier een team mensen aanwezig".

Wel eens technische problemen?

"Eigenlijk nooit ... er lopen hier ook 3 technici rond".

Hoe is de instraling op draaitafels e.d. opgelost?

"Door 2 soorten aarding.

1) de belangrijkste, n.l. laagfrequent aarding.

2) de netaarding

3) hoogfrequent aarding".

Vanwaar was de verstuiving?

"Dat was uit Duitsland. Er waren toen bijzondere condities".

Kan men ook lid worden?

"Dat kan door 50 BF in een briefomslag te stoppen, samen met retourzegel. Je krijgt dan de lidkaart en het blad. Of voor 100 BF idem + 2 stickers".

Waarom hebben jullie de stereo-uitzendingen gestaakt?

"Om naar de aankomende wet te luisteren. Deze verbiedt dit namelijk".

Deel van het team

Zijn jullie het met de nieuwe wet eens?

"Helemaal niet. Het vermogen van 100 Watt uit de antennes is veel te weinig voor een straal van 8 km, zeker hier in de stad. En we vinden, dat de wet een technicus bij het station moet eisen, zodat er alleen goede zenders in de lucht zitten".

Onze indruk:

Zeer attente mensen, iedereen wist dat we kwamen en iedereen was vriendelijk. Naar tijd werd niet gekeken en alles mochten we zien!

Onze complimenten. In zo'n oud pand zo'n geweldige studio te bouwen met ontvangstruimte etc. etc. ....

De studiodeuren waren van elektronische cijfersloten voorzien. Voordat men binnen kan komen, moet men zich melden via een interne telefoon. Alles was door de mensen zelf gebouwd en het is nog niet klaar.

Toen we de tweede keer kwamen, was de studio (de nieuwe) net afgebroken omdat het zeer link was. Er waren die week verscheidene stations opgepakt. Maar speciaal voor het FRM werd de nieuwe studio nog

We hopen dan ook, dat -als alles klaar is- we nog eens mogen komen. De foto's laten de oude studio's zien en die hierboven de aanbouw van de nieuwe.

even gedeeltelijk in elkaar gezet. Nog bedankt, mensen!

Het FRM-team wenst R.A.C.P. nog veel succes toe en bedankt jullie.

Eindelijk! Een Belgische zender.

RADIOPOSTBUS 128
2000 ANTWERPEN 6**ANNICK****103 FM STEREO**ANTWERPSE RADIO
GOEIE RADIO**Ik steun
RADIO
ANNICK
U ook?**

« Radio Annick, Antwerpse radio, goeie radio ». Onder dit motto en met als kenmelodie « Pipeline » van de Chantays gaat de piratenzender Radio Annick elke avond om 20 u. via de FM-band op 103 MHz in stereo de lucht in. Luisterbereik: de Antwerpse agglomeratie dank zij een kristalgestuurde zender van 50 watt. Uit de vijftig brieven die (entoesiaste) luisteraars wekelijks sturen kan, volgens statistieken, worden afgeleid dat radio Annick reeds meer dan 10.000 luisteraars telt.

De succesformule? Geen jengelende hitmuziek zoals de zeezenders brengen, geen stroeve teksten die de staatzender kenmerken maar wel een brede waaier van (goeie) muziek, verzoekplaten, zelfs een uur klassiek, filmnieuws en veel lokale informatie: kermissen, braderijen, wijkeesten, jeugdclubprogramma's én veel humor. Dat laatste hebben de acht disc-jockeys vooral: uit veiligheidsoverwegingen werd een afspraak voor een bezoek aan de Annick-studio gepland vóór

ONTGOOCHELDE CB-ERS DOGSTEN SUCCES MET VRIJE RADIO

de poort van het oude Antwerpse BRT 2-gebouw. Vandaar ging het in wisselstelling naar de klandestiene ruimte, waar iedereen present was. Het zijn Hendrik Tater, Allen, Mike-doors, John, Bert de grote onbekende, Patrick, Mark Maxi en Kleinen Tjiene die vanuit een klein gecapitonneerd hok van amper 1 op 4 meter dagelijks van 20 tot 24 u. radio Annick de ether in sturen.

EEN WEEKEND PRUTSEN

Dat radio Annick een zo ruim mogelijk publiek weet te trekken heeft te maken met de leeftijd van de disc-jockeys: gemiddeld 25, driekwart werkt reeds en heeft reeds een eigen levensgangetje gevonden, weet ook klassiek, cabaret e.d. te waar-

De meesten onder hen zijn ontgoochelde CB-ers die zich niet meer thuis voelden op de CB-band.

Allen en Mike-doors, ooit CB-pioniers: « Toen het

werd toegelaten en iedereen over een « bakske » beschikte was de pret er af. De band kwam propensief te zitten, het werd een soep. Er werd enkel nog gepraat over de meest onbelangrijke dingen. Praten om te praten. Geen uitwisseling van technische gegevens meer. Een weekend prutsen met een FM-zender leek ons dan wel leuker. »

Vóórdat beiden het zelf beseften had Antwerpen begin juni dit jaar een eigen piratenzender, netter uitgedrukt: een vrije radio. En dit tot de tevredenheid van de luisteraars. Maar de oud-CB-ers, zeg nu: disc-jockeys, zagen zich plots voor een

ontzettend zware verantwoordelijkheid geplaatst. Echte radio maken is niet niks. Er moesten beleidslijnen worden vastgelegd. Maar door de snelle groei veranderden ze dagelijks.

MARVA EN TURA TABOE

Allen: « Het enorm succes dat radio Annick in haar vrij korte bestaan is te beurt gevallen lijkt als het ware een explosie. Kabbelend doorheen dit avontuur heeft ons programma-schema min of meer een vaste vorm gekregen. Marva en Tura zijn voorlopig taboe. Maar als uit de brieven van de luisteraars blijkt dat Marva en Tura tot de meeste verzoekplaten behoren, moeten we toch even gaan zitten nadenken. We schragen ons wel volledig achter goeie Belgische muziek: Scooter, Story,... Zelfs de BRT pikt er op in en draait hen nu. En bij steekproeven in platenzaken blijkt de verkoop ook te stijgen. Maar we doen niet aan betaalde plugging, we zijn de platen zelf gaan kopen. »

Ook de installatiekosten komen uit eigen zak. Maar we hopen, middels verkoop van stickers, stadswandelingen en drive in-shows, zo vlug mogelijk iedereen terug te betalen. Dan is de zender van de luisteraars en kunnen de disc-jockeys geen rechten laten gelden. Het verzwakt ook het risico.

Telefoon:
031-37 05 22
Studio

ELLEDE

Er is de laatste tijd nogal wat gebeurd in België. In FRM 3-1 82 heb je wat kunnen proeven van al deze ellende. Wat nieuws is dat op 101,0 MHz, Radio Seven weer present is met een steenhard signaal. Adres: Postbus 77, 1700 Asse, Programmering: 24 op 24 uur.

Radio Brabo en Radio Dender op 103,3 MHz. laten na eerst een piep te horen gegeven te hebben niets meer van zich horen. We hadden graag gesproken met iemand van de oude club (toen heette het station ook nog anders), maar helaas reageert er niemand.

Radio Atlantis op 103,5 MHz. laat ook niets van zich weten op onze brief met de vraag waarom ze Maeva zo tegenwerken. Bij Atlantis zijn ze zich er niet van bewust dat, als ze naar 103,70 MHz. zouden gaan, ze een veel breder publiek zouden bereiken. De 103,70 is vrij en Radio Stad is ook telkens weg!

Maeva vertrekt waarschijnlijk van de FM-band naar de middengolf. Frequentie is nog onbekend. Maeva (wat "welkom" betekent zal gezeteld worden in één van de BRT vleugels te Brussel. De frequentie zal een bestaande zijn, want er zal een BRT-zender van de middengolf verdwijnen. Vermogen: ca. 500 kW.

Maeva dankt iedereen voor de geweldige inzet en men kon vertellen, dat de miljoen handtekeningen inmiddels al ver waren overschreden. Het programma "De verzoekbus", gepresenteerd door Patrick zit iedere dag stampvol (ca. 150 verzoekjes per dag). Je snapt dat dit niet verwerkt kan worden in 1 uur. Van daar de noodkreet van Patrick in de komende maand maar niet meer te schrijven!

Hiermee sluiten we het Maeva-verhaal en danken alle mensen van het station (vooral Patrick en Magda) voor de geweldige medewerking aan dit blad.

Nieuwe Maeva studio

DE KUSTSTREEK

De situatie per 4 maart 1982: Bij de "Nacht van Kompas" waren niet minder dan 3.000 mensen aanwezig. De volgende "nacht" zal deze zomer plaatsvinden.

Bij Galaxy vertrok de voorzitter niet, omdat die functie toen (zie FRM 3-1 82) nog niet bestond. Eén van de mensen, die vertrok, was "commissaris".

Atlantic zit nu op 102,7 MHz, waardoor Kompas voor het eerst sinds 8 maanden zuiver te ontvangen is in het centrum van Oostende.

Radio Mariana bedankt hierbij Radio Kompas voor de steun, die zij van dit station ondervond i.v.m. het feit, dat Mariana op 103,8 MHz, door 6 stoorzenders weggepest werd. Dankzij Kompas zijn Jacky Delmare & Co. uit het slop geraakt.

De "Boek, Plaat en Video" beurs in Brugge begin maart is geen groot succes geworden, omdat de erkende boekhandelaren niet meewerkten, alsook Radio Kompas. De organisator kondigde nogal vaak de medewerking aan van bepaalde organisaties, die zelf nog van niets wisten. Radio Kompas weigerde de medewerking door het sterk commerciële karakter van de "semi-vak-

Algemeen nieuws

beurs" en omdat de zender, die gebruikt werd, niet aan de normen voldeed.

(Bart Reed en Radio Mariana).

PALERMO-ESSEN: DE GRENS HEEFT TWEE ZIJDEN.

Na het geklaag van de Nederlanders over de Belgen nu een Belgisch station aan het woord, dat het ook niet makkelijk heeft gehad. Essen is een grensgemeente en vooral in Roosendaal zitten veel radiopiraten. (Red. Inmiddels ook wat minder, want de RCD heeft ook daar stevig hulsgehouden, o.a. onze elgen Wilhelm Tell uit St. Willebrord is afgelopen maand écht gepakt).

Nu zendt Palermo op 101,8 MHz, uit met 50 Watt met als populairste programma's: "Tingelingeling, wat is dat voor een ding?" (luisteraars dienen geluiden te raden), "De Poster Show" (5 platen dienen geraden te worden of 5 reservevragen over het station beantwoord. Als prijs worden posters weggegeven), "Dag dag heerlijke lach" (2 uur durend programma met kleinkunst en cabaret. Luisteraars kunnen zelf via de telefoon een mop vertellen. De beste wordt bekroond met een prijs.

Als grote activiteiten staan op het programma: van 10-4 tot 12-4-1982 Palermo's Paasfeest; 29-5 tot 31-5-1982 Palermo's Pinkstergebeuren en van 22-5 tot 23-5-1982 Fancy Fair. Verdere info: POSTBUS 8, B-2190 ESSEN.

VRIJE RADIO'S NOG PIRATEN.

Hoe zit het nu precies in België? Zijn die vrije radio's nu legaal of niet? Uit Nederlandse reacties maak ik op, dat men dat over het algemeen aanneemt, maar het is toch echt niet zo.

De wet van 30 juni 1979 bepaalt dat er geen enkele radio zonder vergunning mag uitzenden. De vroegere minister van PTT, Willockx, werkte een koninklijk besluit uit, dat verscheen in het Staatsblad van 19-9-1981 met een aantal technische normen: vermogen max. 100 Watt en 8 km. zendbereik. Geen enkele vrije radio, zowel in Vlaanderen als Wallonie, heeft een vergunning tot nu toe. De huidige minister Karel Poma, van de Vlaamse deelregering, is nog niet verder gekomen dan een verklaring dat Vlaanderen zo rond de 100 vrije radio's zal mogen tellen: 84 lokale en 17 grotere, regionale stations. Voor de lokale zenders blijft het bereik van 8 km. gehandhaafd, terwijl de grotere stations een bereik van 30 à 50 km. zouden mogen hebben. Tijdens een TV-debat bleek Willockx het daarmee niet eens te zijn.

De uiteindelijke aanpassing van de wet moet er dus nog steeds komen en die zal enkel de technische normen behelzen. Voorts moet rekening gehouden worden met de internationale normen, want de situatie, zoals die nu is, kan tot klachten van buurlanden leiden.

De zendvergunningen kunnen pas verleend worden zodra lokale zendverenigingen erkend zijn door de gemeenschapsexecutieven. Dat wil zeggen, dat om een vrije radio de toestemming te kunnen geven uitzendingen te verzorgen een decreet van de gemeenschapsraad moet worden goedgekeurd, waarin de erkenningsprocedure zal voorzien zijn. Daarna kan de minister van PTT, op grond van een inspectieverlag, de vergunning verlenen. In de huidige omstandigheden zijn alle vrije radio's nog "illegaal". Het laatste -politieke- woord is in ieder geval nog lang niet gesproken in deze zaak.

BELGISCH LIMBURG

Evenals de Nederlands-Limburgse collega's hebben de Belgisch-Limburgse zendpiraten het afgelopen jaar meegedaan aan hulpacties voor gehandicapten:

Radio ARCAN verzamelde 500.000 Bfr. (Fl. 8,5 miljoen) voor verschillende operaties van Anita Nivelte uit Tongeren.

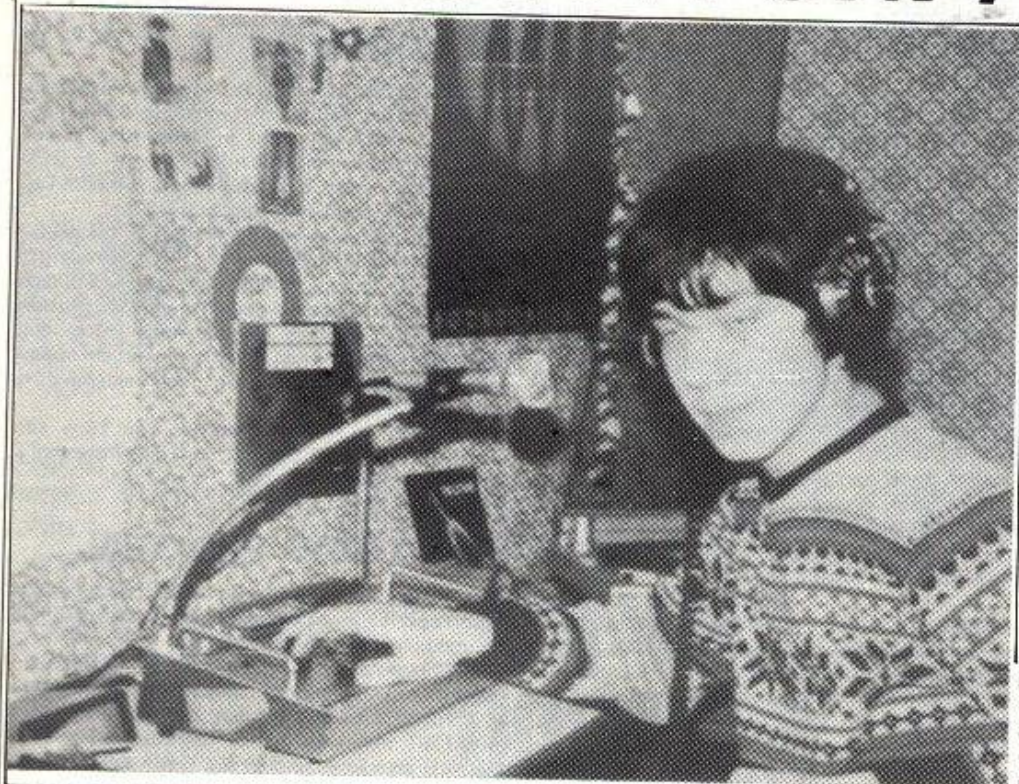
Radio SIESTA organiseert regelmatig drive-in shows speciaal ten voordele van gehandicapten.

In een artikel van "Het Belang van Limburg" van 8/2 verscheen "Willemsfonds tegen monopolie BRT": uit de toespraak van prof. Verhulst blijkt voorts dat het Willemsfonds als kulturele vereniging en op grond van de vrije meningsuiting de erkenning van de vrije radio's op lokaal vlak op positieve wijze benadert. Het finds eist geen monopolie voor de BRT maar ziet in de openbare omroep toch het voornaamste middel om op de grootst mogelijke schaal aan kultuurschepping- en spreiding te doen.

Tot zover een ingezonden bericht van Studio Tarzan (niet te verwarren met "De Zingende Tarzan"). Ook aan hem het verzoek liever wat algemenere berichten te sturen dan opsommingen van vrije radio's in de streek.

RADIO WESTPOINT

**open
en
bloot!**

**101
MHz**

Mike Brown, ex-ploegleider van Radio Saturnus, nog in de oude Saturnus-studio, voelt zich goed bij Westpoint.

Welkom bij Radio Westpoint, zo klinkt het steeds hartelijk, als je het station bezoekt. Eén van de vragen van de DJ's, die je alvast bij je bezoek voorgeschiedt krijgt, is "Nou, wat vind je van onze studio?"

Jullie Belgische korrespondent was er enkele malen op bezoek en ik kan je verzekeren: het is er niet zoals bij sommige, in dit blad beschreven stations, dat je er bijna niemand aantreft. Steeds is er een grote groep medewerkers aanwezig en heeft men tijd voor je.

Eventjes terug in de tijd met Radio Westpoint: dit station zond vroeger enkele keren uit bij Radio Marina Westkust vanuit Café Sint-Eloua te Oostduinkerke (dit station werd al behandeld in het FRM). Toen Marina moest stoppen werd besloten volledig met Westpoint te samen te werken.

De eerste testuitzending gebeurde op 8 augustus vanuit een appartement gelegen op de Guido Gezelleplaats te Koksijde-Bad, naast het postgebouw. De officiële uitzendingen begonnen op zondag 9 augustus vanaf 9.00 uur. Het eerste programma werd ingezet door Tony van Beveren, die Radio Marina vernoemde, doch snel zijn fout herstelde in Radio Westpoint. De Marina-naam was dus verdwenen en ook de DJ-namen waren veranderd. Tony van Beveren, Wim Verbeek, Bart van der Zee en Robbie van 't Groenewoud waren de nieuwe namen. Verder nieuw was Eric Sinjoor.

Ook Peter Valain kwam erbij, Eric Sinjoor (uit Antwerpen) heeft tenandere nog gebruik gemaakt van de Marinazender, voordat Westpoint startte; dit onder de naam "Radio Holiday". Deze uitzendingen gebeurden op laag vermogen te Oostduinkerke-Bad gedurende enkele dagen.

Succes.

Het station van Radio Westpoint had in korte tijd een enorm succes. Dat zag men aan het enorme pak brieven dat binnenstroomde. Daar de Westpoint zender van slechte kwaliteit was, werd besloten de Marina zender in gebruik te nemen, die echter op 23 augustus omstreeks 21.00 uur in beslag zou genomen worden.

Deze zondag was een belangrijke dag voor Westpoint, want die dag versloeg een tweede ploeg DJ's met de 2e zender live de Internationale tenniskampioenschappen bij het Casino te Knokke.

Toen deze ploeg 's avonds ook aanwezig was in de studio, had men vergeten de deur te sluiten. De politie trad binnen en nam de zender in beslag. Foei en gedaan met Westpoint, dacht je dan. Mis, hoor!

Nieuwe stunt.

Westpoint zou echter terugkomen met een nieuwe stunt. Na een vergadering werd er eventjes gelonkt naar Radio Gemini, die lekker in het Waalse (franstalige) gedeelte in België uitzond. Voor Westpoint was dit echter te ver en men ging eventjes uitzoeken hoe het er in Frankrijk aan toe ging. Door de voorzitter werd contact opgenomen met de burgemeester in Bray-dunes, juist over de Franse grens.

Ook Parijs kwam aan de beurt en tenslotte het parket van Duinkerken.

Frankrijk.

Van deze mensen kreeg men toestemming om uit te zenden, evenwel mondeling, voor een eerste proefperiode van 3 maanden. Evenwel werd er de nadruk op gelegd geen andere vrije radio's mee te brengen. Westpoint kreeg als éérste en é-nige Belgische vrij radiostation toelating uit te zenden vanuit Frankrijk. Daarvoor werd een kampinguitbater uit Bray-dunes bereid gevonden een plekje af te staan. Deze kamping, "Le Perroquet" ligt zowel op Frans als op Belgisch grondgebied. Westpoint is dus een soort van grensstation.

Links aan de microfoon Tony van Beveren, midden Bart van der Zee, rechts Music Machine man Wim Verbeek.

Legertruck.

Van toen af lanceerde Westpoint haar nieuwe stunt. Een oude legeraanhangwagen was reeds aangeschaft. Deze wagen werd naast een betonnen oorlogsbunker geplaatst in de duinen, ook gelegen op de gronden van "Le Perroquet". De antenne werd bovenop de bunker geplaatst en de eerste testen gebeurden op 2, alsook op 6 november 1981. Op 7 november was de normale programmering terug. De bevolking had snel de naam "Westpoint" in de mond.

De Belgische kranten besteedden ook aandacht aan de stunt van het station. Tijdens de uitzendingen vanuit de oude legerwagen kreeg men regelmatig bezoek van douane, Franse gendarmen enz. Er werd steeds hartelijk opgetreden. Ook deze mensen hebben het steeds opgenomen voor het station. Inmiddels is het zo, dat de Franse douanes grote fans van het station zijn. In het douanekantoor staat de radio er steeds op afgestemd.

Tijdens mijn bezoek bij het station kon ik me meerdere malen overtuigen van de populariteit bij de Franse bevolking. Ook toen ik op oudejaarsavond uitgenodigd werd bij Westpoint en ik daar door mensen, die woonachtig zijn in Bray-dunes uitgenodigd werd om eventjes tesamen met de DJ's hun een bezoekje te brengen, stelde ik met grote verbazing vast dat vooral de jeugd werkelijk aan de radio gekluisterd was, alhoewel de meeste jonge mensen nog slechts Frans spreken. Ik trok nogal grote ogen. Toen werd het me nogmaals duidelijk, hoe populair het station wel was.

Maar goed, eventjes terug naar het verhaal van de oude legertruck:

Dit mooie liedje zou niet blijven duren. Tot liefst drie maal toe wilde men inbreken in deze wagen. De eerste keer werd een ruit ingeworpen en een radio gestolen. De tweede maal slieden de DJ's in de truck, doch de daders konden ontkomen in het donker. De nacht van vrijdag 26 op zaterdag 27 november werden er weer ruiten ingeworpen, doch gelukkig had men de studio-apparatuur verhuisd. Toen de DJ's 's morgens aankwamen, bleek ook het slot van de wagen geforceerd. Men besloot dat het zo niet verder kon. Op zaterdag 28/11 gaf Westpoint een afscheldsprogramma en legde de situatie uit.

Op 5 en 6 december waren zij terug vanuit een gloednieuwe studio, die gebouwd werd in 'n

chalet in de kamping zelf. Een oude fermette, zeer klein, doch gezellig. Van daaruit begon voor de zoveelste keer een nieuwe start. De zender zond uit met het volle vermogen van 50 Watt (voordien 30 Watt); deze zender bleek afkomstig te zijn van Radio Contact uit Brussel. De mast is 23 meter hoog en men werkt met een gerichte antenne, die evenwel niet van de beste is en slecht gericht.

140 Watt.

Bij het verschijnen van dit artikel zou er een nieuwe zender in gebruik worden genomen (140 Watt, kristalgestuurd), wat er op neerkomt dat er 560 Watt (met de versterking meegerekend x ca. 4) uit de antennes zal komen. Inderdaad is men van plan met nieuwe, gerichte antennes te werken of een rondstraler. Deze nieuwe antennes waren evenwel nog niet binnen, toen ik dit artikel schreef. Men had gehoopt ze reeds binnen te krijgen vanaf 1 februari.

Plannen.

Maar afijn, de plannen zijn verder als volgt: de nieuwe zender wordt met een gerichte antenne voor België in gebruik genomen. De oude zender voor Frankrijk met dus ook een antenne daarnaar gericht. Verder overweegt men een antenne te richten naar de Noordzee, speciaal voor de mensen, die daar werken, zoals o.a. vissers, loodsdiens etc. Ook over een rondstraler wordt dus gesproken.

Het station wordt gesteund door een techniker, die de kristalzender zelf bouwde. Deze man zou nog gewerkt hebben bij Radio-TV Noordzee, echter niet op het platform, doch reeds ten tijde van de boot. Voorwaar een grote steun voor het station. Het station is -hoewel het afgeraden werd- door de techniker met stereo uitzendingen begonnen. Door het nog beperkte vermogen zijn de uitzendingen nog niet ver te horen. Maar goed, als alles in orde komt, zal Radio Westpoint weldra te horen zijn met een zeer krachtig stereosignaal op de 101 MHz. Radio Westpoint zal weldra een ereplaats innemen tussen Radio Horizon en Kompas op de FM-band. Tegen dat de lezer dit artikel leest, zou dit moeten zijn gebeurd.

Toen ik in gesprek was met de techniker, werd er ook gesproken en gegoocheld met 1 kilowatt de lucht in te gaan. Tesamen met deze man bekeek ik de zenders op de zolderkamer en ik mocht ze zelfs

Tony van Beveren, ploegleider van Westpoint: een echte radiomaker.

fotograferen, wat ik niet deed, omdat mijn film op was. Door dit voorval kon ik ook de antennemast niet fotograferen. Deze mast zal worden afgebroken en een nieuw voetstuk zal dan geplaatst worden. De mast wordt dan 33 meter hoog. Voor deze werkzaamheden zal men wel enkele dagen uit de lucht gaan.

Tot laat in de nacht bleef ik op bezoek bij Westpoint. Er werd tot 3,00 uur gewerkt door de techniker (er werd o.a. een nieuw mengpaneel Stanford in gebruik genomen) om terug 's morgens om 7,00 uur te kunnen uitzenden. Er wordt ook gebruik gemaakt van 2 Lenco pick-ups, Sony bandrecorder enz.

Verdere plannen van het station zijn: iedere week nieuwe jingles op de radio en meer Nederlandse DJ's aantrekken. Op dit moment is men met diverse Nederlandse stations in contact.

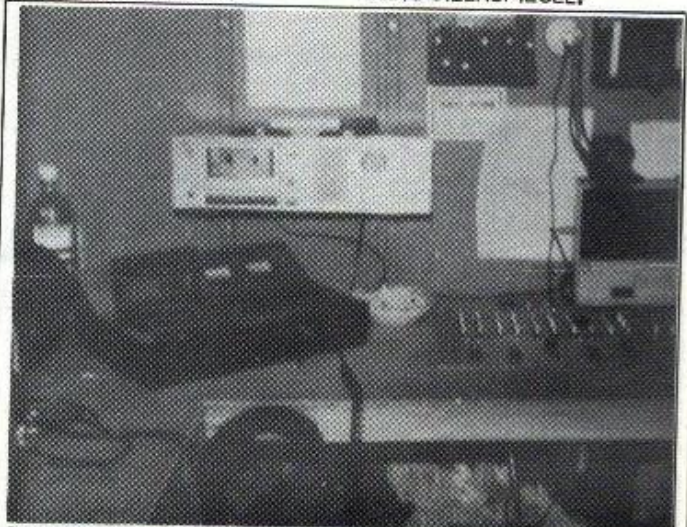
Op cassette zijn op dit moment o.a. te horen: Peter Petersen uit Den Haag (een professionele DJ) en Tom van Dauven (van Marina uit Eindhoven).

Deze DJ's brengen populaire en swingende shows. Deze jongens zijn eigenlijk reeds lang bevriend uit de tijd van Radio Marina al en dit met Peter Benelux, Peter Petersen is bekend als DJ van stations, uitzendend op de FM, midden- en kortegolf. Hij is tevens werkzaam voor bijvoorbeeld Radio Marina Eindhoven. Tom van Dauven is de oprichter van dat station en presenteert ook bij de grootste vrije radio van Eindhoven, namelijk Deborah. In haar korte bestaan, afgewisseld met zeer vele moeilijkheden, heeft Westpoint al over de 1.000 leden.

Programma's.

Het station zendt iedere dag uit van 700 tot 2000 uur in het Nederlands. 's Avonds is er van 20,00 tot 24,00 uur een Franse programmering voor de fans in Frankrijk. Tijdens de weekends wordt er 24 op 24 uur uitzonden. De Vlaamse ploegleider is Tony van Beveren, de Franse André Tornade (van Discobar Telstar).

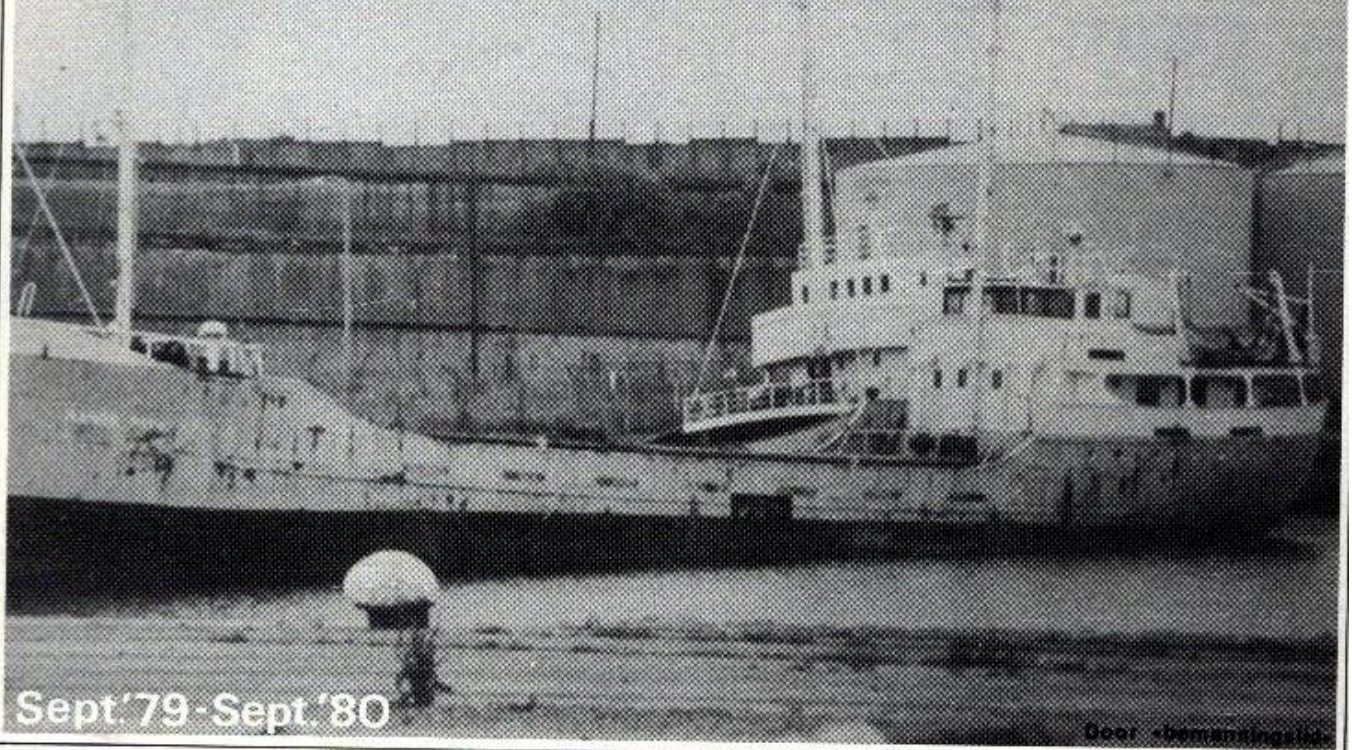
Meer over Westpoint en ook over Radio Music Machine in het volgende F.R.M. RADIO UILENSPIEGEL.

Studio: intussen is er veel veranderd en bijgekomen.

THE RADIO VENTURA STORY

Sept '79 - Sept '80

Door bemanning

m.v. Manor Park (Ex- Quo Vadis 1978)

Tonnage:	492 gross
Bouwjaar:	1956 (Scheepswerf Gebr. Coops N.V. Hoogezand, Ned. (Werf nr. 210)
Constructie:	Geklonken en gelast, 1 dek, dubbele romp, W.B.tanks
Lengte:	51,97 m.
Breedte:	8,49 m.
Navigatiemidd.:	D.f., E.s.d., radar, R.T. (MF)
Faciliteiten:	1 ruim 31.0 m. (2 luiken 12,1 x 5 m. p.st.), 2 lieren, 2 kranen (SWL 2 ton)
Motor:	Olie, 4 stroke single acting 6 cylinder Borex stroke 290 x 450 mm. Vermogen: 295 kW (395 thp) Gebouwd door: Appingedammer Brons te Appingedam
Snelheid:	9 knopen
Brandstofverm.:	44,5 ton.
Generatoren:	2 van elk 5 kW, 110 V. DC

Dit is het ware verhaal over een poging tot het in de lucht brengen van een offshore radiostation, gericht op het Engelse publiek en niet met de naam Caroline.

Het begin.

In het najaar van 1979 voelde ik me ontzettend moe en down. De meeste van mijn vrienden van de Engelse vrije radio scene hadden hetzelfde gevoel; we waren erg teleurgesteld door het mislukken van onze pogingen om een Engelse service van het befaamde Nederlandse station "Radio Delmare" te verzorgen of een nieuw Engels station, uitzendend vanuit een fort in de Theemsmonding.

Deze projecten waren ontsproten aan het brein van Leon Mitchell, samen met zijn medewerkers uit de vrije radio scene van Leicester en wat beide ondernemingen betreft, hadden ze ons goed laten stikken! Dus besloten we om te proberen een eigen vrije zeezender te starten.

We hadden al een zender met vermogen 600W/1 kW (KG/MG) en behoorlijk wat studio-apparatuur, maar -zoals we vreesden- zou het moeilijker zijn een schip te vinden, dat geschikt was voor onze doeleinden. Maar tot onze verbazing ging alles zo snel en gemakkelijk; onze "verkenners" vonden een vrachtschip, de 500 ton metende "Manor Park" (lijkend op de "Mebo 2") met een unieke en bruikbaar dubbele romp en waterballaststelsel. Onze bemiddelaar kon de eigenaar ertoe overhalen ons toestemming te geven meteen naar het buitenland te varen, zonder dat we vooruit moesten betalen!

Verschillende bemanningen brachten de zomer van 1980 aan boord van het schip door op een geheime lokatie en werkten zich te pletter. We kregen een optie op een prototype van een Philips zender van 10 kW, voor middengolf, die slechts 18 maanden oud was en ons aangeboden werd voor maar 7500 Engelse ponden.

Problemen.

Zoals bij de meeste offshoreprojecten gebruikelijk schijnt te zijn, verliep ook bij ons niet alles probleemloos. Uit Amerika hoorden we dat onze sponsors op het punt stonden zich terug te trekken en de "bewaker" van ons schip begon spullen te stelen en ze als schroot te verkopen. Dit kwam ook de eigenaar ter ore en hij begon dan ook meteen de aflossing van onze eerste betaling te eisen.

Omstreeks deze tijd (juli/aug. 1980) besloten we -tegen beter weten in, ons in te laten met Leon Mitchell's "fort-based station

projekt nr. 2". Ondanks het feit, dat we al twee keer in de steek gelaten waren door Mitchell & Co. dachten we, dat het 't beste zou zijn om nog een ander radioprojekt achter de hand te hebben, voor het geval, dat onze zeezender in spē (waar Mitchell niets van afwist) de mist in zou gaan. Deze gedachtengang was ongetwijfeld juist, maar een tijdje later kwamen we er achter, dat het 2e fortprojekt het eerste was gevolgd in de vergetelheid, omdat Mitchell & Co. (zonder ons daarvan op de hoogte te stellen) het hadden laten vallen voor het Phoenix/Monique avontuur.

In sept.1980 liepen onze pogingen om in de U.S.A. nog geld los te krijgen -om vele redenen- op niets uit en we moesten daar eerlijk voor uitkomen tegenover de eigenaar van het schip. Hij vatte het nog redelijk op, gezien de gecompliceerde omstandigheden. We moesten al het werk stopzetten en onze apparatuur van boord halen. Dat deden we en hebben de apparatuur ergens opgeslagen, waar hij vandaag de dag nog ligt.

Maanden later hoorden we, dat de "Manor Park" verkocht zou worden aan een stel Italianen voor de verbazende prijs van 60.000 pond en dat zij nog 12.000 pond wilden besteden aan het ombouwen van de boot tot zeilschip. In februari 1981 zou het schip naar Italië gaan.

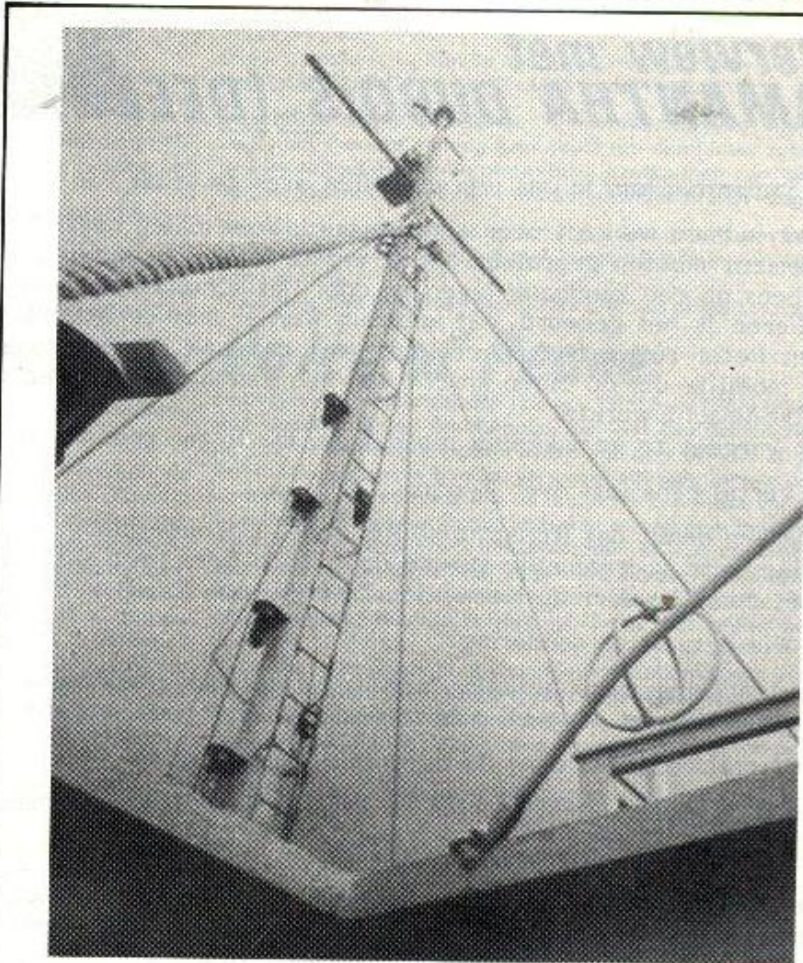
Wij konden haar oorspronkelijk kopen voor maar 25.000 pond en zouden haar voor slechts 15.000 pond hebben verzekerd. In augustus 1981 ontdekten we, dat de deal met de Italianen niet door was gegaan en dat de "Manor Park" nu aangeboden werd voor 15.000 pond. Waarschijnlijk is het schip nu nog te koop.

De zender van 10 kW (prototype) werd verkocht aan de sponsor van een wereldwijde religieuze organisatie en wordt momenteel ergens overzee gebruikt.

Het Radio Ventura projekt is mislukt en liet een heleboel vermoeide en zeer teleurgestelde vrije radiofanaten achter. We zouden het zo gemakkelijk van Radio Caroline hebben kunnen overnemen in de zomer van 1980. Toch hebben we er veel van geleerd, o.a. dat de vroegere piraten een grote mond hebben, maar geen geld of akties in de richting van offshore radio. Toen wij begonnen, wisten we van niets, hadden geen ervaring zoals de Caroline-mensen, maar wij kennen nu de waarheid. Zelfs met Ronan's geld, de Inkomsten van de Caroline Roadshow, de Roadshow Club, de Caroline Movement, Mobile Promotions Sales en vele andere pro-Caroline activiteiten, blaadjes, verenigingen etc. heeft Caroline tot nu toe nog geen terugkeer gerealiseerd.

Het is echter mogelijk een zeezender bij elkaar te schrapen, zonder betrokken te raken met iemand van of een organisatie als Caroline en om de ligplaats van een schip 100% geheim te houden voor wie dan ook in Europa. Het is zeer gemakkelijk een geschikt schip te vinden, maar volgende keer (als die er is), zullen we eerst voor de financiële middelen zorgen en dan pas een schip kopen.

Wij kijken allemaal terug op Radio Ventura sept.1979 - sept.1980 als een "test". Of het door ons of een andere groep is, zeezenders hebben een toekomst, met of zonder Caroline, als we het maar met z'n allen blijven proberen.....

Volgende maand: Radio PHOENIX/MONIQUE

Verteld door Leon Mitchell.

Foto's: Gary Day

© RADIO VENTURA & FRM, Febr.1982

Interview met SAMANTHA DUBOIS (DEEL 2) door Rob Olthof (St. Media Comm.)

SMC: Samantha, kun je ons iets vertellen over de staat van het schip vanaf 1973?

S: Daar kunnen we kort over zijn. Beroerd. Vele malen heeft Peter Chicago onder het schip zakken cement moeten gebruiken om de ergste lekken te dichtten. Vooral werd het gevaarlijk als we weer eens op een zandbank lagen en door het schuiven de cement losraakte.

Vele keren is het gebeurd, dat kapitein Werner met de Nederlandse bemanning al het schip verliet en Peter rustig onder het schip met een zak cement zwom om de boel te dichtten. Het is reuze moeilijk om op eigen kracht van een zandbank los te komen, vooral daar de motor slechts op halve kracht werkte.

Ronan vergeet zo gemakkelijk die dingen, die Peter gedaan heeft.

SMC: Vertel eens iets over Ronan.

S: Iedereen denkt dat Ronan uitsluitend met Caroline bezig is. Niets is minder waar.

Caroline werd voornamelijk gerund door Robb Eden en o.a. Lynn in Londen. Ronan is al jaren bezig met een film over de Kennedy's. Zo is hij ook bezig met een huizenproject in Arabië.

SMC: Wie betaalt de tendering?

S: De tendering werd betaald door Mi Amigo. Men tenderde vanuit Frankrijk, België, Nederland en Engeland. Zoals je weet, hoorde men 's avonds vaak codeberichten.

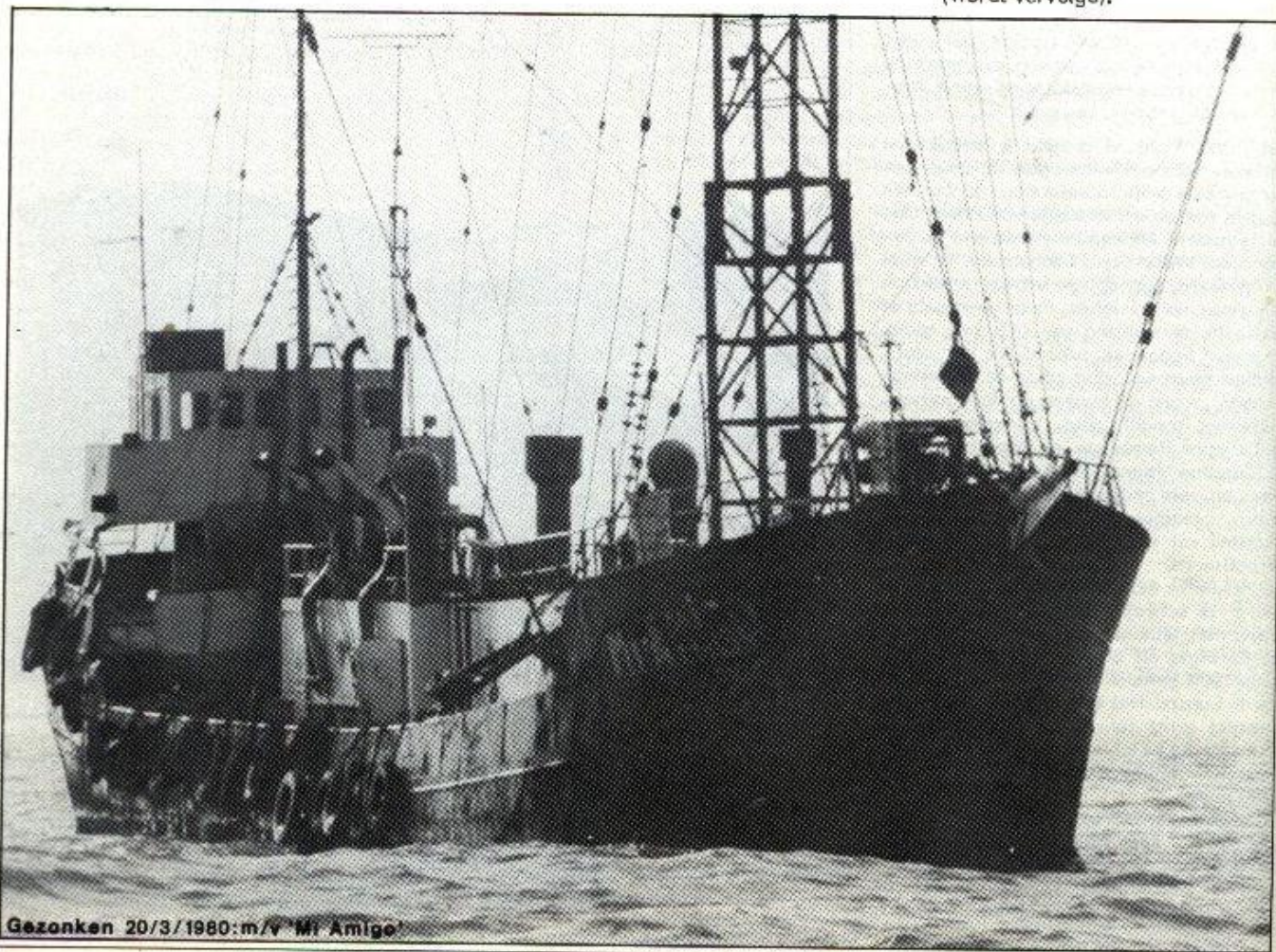
SMC: Vertel eens iets over de betekenis van de codes.

S: No. 9 betekent: geen problemen. Boven de 100 is het hommeles.

SMC: Hoe was de verhouding Tack/Ronan?

S: Slecht. De laatste tijd steeds slechter. Als het schip niet gezonken was, dan waren de uitzendingen toch wel gestopt, want Tack had inmiddels al een eigen schuit gekocht (De "Magdalena).

(Wordt vervolgd).

Gezonken 20/3/1980: m/v "Mi Amigo"

CAROLINE

De lente is gearriveerd en meteen vliegen de berichten over off-shoreactiviteiten je weer om de oren. Vooral met betrekking tot Caroline, nu alweer ruim 2 jaar uit de lucht geweest.

Allereerst zijn er de afgelopen maand diverse telefoontjes geweest van mensen, die -lustig op de middengolf- testuitzendingen hoorden, alleen wel op verschillende golflengtes. De één in de buurt van de 272 meter (de oude Mi Amigo golflengte v/a de "Magdalena"), de ander weer op 319 m. (de vroegere Caroline golflengte). Dit laatste telefoontje was het recentst -vanuit Utrecht- en van iemand, die er nogal sceptisch tegenover staat, maar die toch met eigen oren gehoord heeft, dat er (onbekende) Carolinejingles gedraaid werden en dat er verder een hoop geroezemoes te horen was.

Stichting Media Communicatie schrijft: "Eindelijk bereiken de media wat meer vastomlijnde berichten over Caroline. Zo wist het Engelse blad "Broadcast" van 15 februari jl. te melden, dat "de organisatie" nu een boot had, welke vermoedelijk ergens in de buurt van El Feroll -ook al geen onbekende havenplaats voor Caroline- lag. Alleen de mast moest nog gemonteerd worden en dat er nu 104 ton olie gebunkerd was. Het geheel ligt in handen van Target Audience. De programmaleider zou Paul Collins wesen en op de 2e frequentie van 10 kW. zou gebruik gemaakt worden door "Radio Life". Meer info over dit Radio Life ontbreekt helaas. Eind maart zou de boot in de Theemsmonding hebben moeten liggen teneinde met Pasen de uitzendingen eindelijk te hervatten.

Bovenstaande berichten worden van zowel Duitse als Engelse zijde bevestigd. Zou het dus nu toch eindelijk gaan gebeuren?"

Gaan we naar de "newsletter of the Caroline Roadshow Club", van maart 1982, waarin men eindelijk ook weer eens iets over Caroline loslaat: "de maand maart heeft altijd plezierige en minder plezierige herinneringen voor de vele aanhangers van Radio Caroline. Maar, zo werd ons in het oor gefluisterd, een zekere datum in maart zou de geboortedatum zijn voor het "nieuwe" Radio Caroline, een aardige verrassing voor iedereen, die de laatste 2 jaar heeft moeten wachten. Het schijnt dat het meeste technische werk nu voltooid is en dat het radioschip "Imagine" binnen een paar weken definitief op weg zal zijn naar de Oostkust van Engeland. Zoals we in vorige uitgaven (van C.R.) vermelden zullen er DJ's zijn als Johnny Walker, Johnny Jason & Mike Stevens. Nieuwe namen zijn Pat Sharp, Dave Simmons, Rockin' Robin, Chris Ryan, Adrian Horsman, Mitch Parker en Vincento. Het radioschip "Imagine" is bijna 91 meter lang en werd vroeger gebruikt in de wateren rond IJsland. Er zijn 2 RCA zenders aan boord, één van 50 kW en één van 10 kW. De voeding voor de zenders komt van 2 M.A.N. generatoren. Het opvallendste aan het schip is een reuzemast van 76 meter hoog, die een goed signaal voor het grootste deel van Europa moet garanderen. Er zijn in het verleden een hoop valse data gegeven, maar we hopen dat deze informatie korrekt is en we wensen het radioschip "Imagine" en haar bemanning en discjockeys veel geluk en bon voyage".

Het wordt anders wel tijd, dat Caroline terugkeert, want in de loop van die 2 jaar afwezigheid heeft "de organisatie" zich heel wat vijanden op de hals gehaald. Zo bericht onze Engelse correspondent:

Eind dec.1981: Firma's in Londen beginnen kwaad te worden en spreken met de krant "London Standard". Zij verklaren bezorgd te zijn over het steeds maar niet-verschijnen van Radio Caroline, terwijl zij -bij vooruitbetaling- zendtijd gekocht hebben. Overwegen juridische maatregelen.

Jan.1982: Er gaan geruchten, dat Wolfman Jack op de Franse radio is geweest en Caroline daar stevig zat af te kraken. Verklaarde, dat hij in de maling was genomen en dat het schip "Imagine" niet bestaat. Dat het allemaal een grote publiciteitsstunt was om bij voorbaat geld los te krijgen om een nieuw schip te kopen. De stunt mislukte en R.C. zou nog steeds geen schip hebben. De organisatie heeft hem goed in de steek gelaten en buiten hem vele Carolinefans. De Caroline mensen zijn een stelletje .....

16 Januari 1982: De Amerikanen beweren, dat dit de definitieve datum zou zijn, maar ..... nog steeds geen Caroline.

20 Februari 1982: Johnny Walker zegt dat Wolfman Jack een .....

..... is. (Red. Opvallend is, dat de naam van Wolfman Jack niet meer in het lijstje van DJ's genoemd wordt in de "newsletter").

19.2.1982: Anglia TV News: "een syndicaat van zakenlieden zegt, dat men nu genoeg geld heeft om een nieuw schip uit te rusten en dat Radio Caroline terug zou kunnen zijn rond haar verjaardag met Pasen. (Ook zouden varkens kunnen vliegen).

Die laatste zin voegde onze correspondent er zelf aan toe, want hij is iemand, die helemaal niet meer geloofd in een terugkeer van Caroline.

We zullen zien (of liever gezegd horen), wie er gelijk krijgt).

Voice of Peace.

Het televisiestation "Odelia" (zie ook FRM 8-9/1981) is eigendom van dezelfde groep Amerikanen, die -via een Israëlsche bank- nu ook de werkelijke eigenaren zijn van de V.O.P. Op 20 februari werd Abe Nathan in Londen verwacht om een nieuwe overeenkomst inzake het Peace Ship af te sluiten. Een snelle verkoop aan Caroline? Of met het Peace Ship naar de wateren buiten Ierland om te pleiten voor vrede in het Noorden en een zendvergunning van de Ierse autoriteiten? Abie zegt, dat als hij die vergunning niet krijgt binnen afzienbare tijd, hij het schip naar de Noordzee of de Middellandse zee zal brengen en het tot zinken zal brengen!

De ware redenen voor het staken van de uitzendingen aan de Israëlsche kust zijn: A. Miltelrj van het grootste deel van de staf. B. De verzekering werd niet hernieuwd, omdat de inspecteurs verklaarden, dat de romp nu nog dunner is dan die van de "Mi Amigo" was.

De aanvraag voor de zendvergunning werd in Israël geweigerd.

(advertentie)

Stichting Media Communicatie

Postbus 53121 - 1007 RC Amsterdam

RADIO CAROLINE PAKKET, bestaande uit: LP "Historie van de Mi Amigo, verteld door Marc Jacobs met vele hoogtepunten uit het 20-jarig bestaan van dit legendarische schip vanaf 1960 als Radio Nord tot het dramatische einde in maart 1980 + alle jingles + 3 EP's, bestaande uit: Caroline Souvenirs (jingles), Mi Amigo Souvenirs (jingles) en Caroline Farewell (jingles + authentieke opnames van de laatste nacht, incl. S.O.S. opnames voor de prijs van Fl. 20,- (incl. verzending).

Nog voorradig: "212 JINGLES VANAF DE NOORDZEE" met o.a. Veronica, Mi Amigo, Voice of Peace (Inmiddels ook al historisch), Capital Radio, Condor en Atlantis. Prijs Fl. 12,50

N.B.: De LP "ZEEZENDERS 1978-1979" is UITVERKOCHT!

Bovengenoemde EP's zijn ook los verkrijgbaar voor Fl. 5,50 incl. verzendkosten.

POSTER: RADIO PARADIJS poster, formaat 46 x 62 cm, voor Fl. 7,50.

BINNENKORT VERKRIJGBAAR: SELMA bezingt: "Sweet Caroline", Mokum TV, Delmare. Deze plaat is voorzien van originele jingles van Delmare, Caroline en Radio Unique (Amsterdam), alsmede een promotiespot voor het Free Radio Magazine. De maxisingle kost Fl. 6,50 incl. verzendkosten. Een "must" voor elke piratenfan. Eigenaren van platenstations krijgen KORTING!

Los verkrijgbaar: LP "Historie van de Mi Amigo voor Fl. 10,-

Postgiro: 4065700
Banque de Paris 63 44 95 216

ZEEZENDERS

Werd uit de Knesset gegooid door religieuze MP's, die kwaad waren vanwege het feit, dat het station gewoon doorging met de uitzendingen tijdens de zaterdag: de Heilige Dag. Ook andere regeringsfunctionarissen zijn tegen de V.O.P. Vandaar Abie's besluit om een andere lokatie voor het schip te vinden en het voor andere doeleinden te gebruiken".

Tot zover weer onze Engelse korrespondent. Ook in de Caroline Newsletters van februari en maart berichten over de Voice of Peace:

Zendschip: \$ 250.000,-

Ja, zoveel hoopt Abe Nathan te vangen voor het Peace Ship, compleet met zendultrusting, generatoren, antennemast en een schip met certificaten van Lloyds of London.

Zoals je met de kerst op de BBC hebt kunnen horen, heeft Abe Nathan besloten het station te sluiten nadat hij er niet in geslaagd was een zendmachtiging te krijgen van de Israelische autoriteiten. Het station is nu uit de lucht en het is niet aanneemelijk, dat het terugkeert. We wensen Abe het geluk, dat hij verdient om zijn wens in vervulling te laten gaan en danken hem voor het feit, dat hij een behoorlijk aantal discjockeys de gelegenheid heeft gegeven om van een piratenstation uit te zenden (zelfs terwijl sommige niet eens betaald kregen).

Het schijnt dat Abe al in Belfast geweest is om zijn Ierse project met de religieuze leiders te bespreken en dat zijn plannen daar met enthousiasme begroet zijn. Hij zou van plan zijn het schip deze maand over te laten komen.

Alhoewel we het project alle sukses toewensen, hopen we, dat Abe zich realiseert dat de wateren van de Ierse Zee zeer verraderlijk kunnen zijn en dat zij bekend staan als de gevaarlijkste op het Noordelijk Halfrond".

Mi Amigo?

Patrick Valain van Radio MAEVA heeft wat problemen ondervonden met de Belgische justitie. Oppakken, vrij laten, weer in beslag nemen, Patrick is het beu.

In een interview met de B.R.T. verklaarde Patrick, dat -als men het waagde hem nogmaals een voet dwars te zetten, hij "nu op de middengolf zal terugkomen". In hoeverre hij zijn middengolfplannen heeft doorgezet, is nog onbekend. (S.M.C.)

Roy weer in actie

Roy Bates, bekend van Radio Essex in de zestiger jaren, laat weer van zich spreken. In een interview, enige weken geleden voor de N.O.S., openbaarde hij enige plannen om samen met "Satellite Radio en TV" uitzendingen vanaf zijn eiland (Sealand) te gaan verzorgen. Zoals bekend, leeft Roy nu van o.a. de uitgifte van postzegels. (S.M.C.)

Boottochten

Mocht Caroline met Pasen terugkomen, dan zal Stichting Media Communicatie wederom boottochten naar deze en eventuele andere zendpiraten gaan organiseren. Voor verdere inlichtingen: belt u met 020 - 72.11.41. (Nd 18.00 uur).

**Nogmaals:
bel voor zeezenderinfo:**

020-72 11 41 (na 18.00 uur)

Niét naar de redactie bellen, s.v.p. Bedankt !

MHZ magazine
zee en landpiraten! * * *
IN MEE MAGAZINE LEEST U ALLES OVER LANDPIRATEN IN NEDERLAND EN BELGIË, ALLES OVER VRIJE EN COMMERCIELE RADIO IN ENGELAND, ALLES OVER ZEEZENDERS ENZ. ENZ. IN MEE MAGAZINE OOK VELE FOTO'S!!!!
STUUR ONS f 3,- AAN POSTZEGELS EN BEDIJKT VIEN DAGEN OMTVANG JE ABONNEMENT (NU VOOR 6 WOCHTEN f 19,50 PER JAAR, 6 DIERKE MEMBERS) EN SCHRIJF ONS STUK (BETAALT DOE JE DAN LATEN). JAARABONNEMENT VOOR BELGIË IN 350 BEGEL.
ONS ADRES: MHZ MAGAZINE, POSTBUS 142, 2200 AC, NOORDWIJK, HOLLAND * *

D.J.'s

Brian Anderson, ex-deejay van Caroline is programmaleider geworden bij "Radio Moray Firth", dat in februari startte met uitzendingen. Ook was Brian destijds bekend door zijn engelstalige tea-time shows op Radio Mi Amigo.

Don Allen, wiens "Country & Western Jamborees" gehoord konden worden op Manx Radio, Radio Northsea International en BBC Radio Merseyside, is nu werkzaam bij Sunshine Radio 53 in Dublin.

Stevie Gordon (of Stevie Dunne, zoals hij in Engeland bekend is) heeft Sunshine Radio verlaten en kan nu beluisterd worden bij Radio Nova.

Andere namen, die in verband worden gebracht met Radio Nova zijn Tony Allan (ex Scotland, RNI & Caroline) en Brian McKenzie (ex Scotland & RNI). Tony Allan heeft diverse onderscheidingen gekregen voor zijn uitstekende Guinness commercials. Men zegt, dat er een kans is, dat deze reklamespots ook op lokale radiostations in Engeland gedraaid zullen worden.

Mebo II

Over RNI gesproken: heel wat C.N. leden vroegen of wij commentaar wilden geven op de geruchten, die gaan dat de Mebo 2 naar de Engelse kust zou varen om daar de uitzendingen te hervatten als Radio Northsea International. Het schijnt, dat het schip gezien is in de haven van Lissabon in Portugal en ook bij de kust van Malta. Een telefoontje naar de heren Meister en Bollier, de oorspronkelijke eigenaren van het schip, toonde aan dat er geen plannen zijn in de nabije toekomst om het station opnieuw te runnen, maar zij zijn nog steeds geïnteresseerd in uitzendingen voor Europa. Mitsdien, met hun kennis van de elektronica, hebben ze plannen om iets via satelliet te gaan doen? (Caroline Newsletter).

Dit bericht wordt nog eens bevestigd door onze Engelse korrespondent: Meister en Bollier zweren dat zij niet langer eigenaars zijn van het schip en dat het nog steeds in Tripoli ligt. Dat de mast verwijderd is en dat alle zendmaterieel niet meer op het schip aanwezig is, maar door de Lyblers aan land wordt gebruikt.

D.J.'s a/b Peace Ship (Archieffoto Bob Noakes)

RADIO CAROLINE
"FOOL"
IF YOU THINK
IT'S OVER

Stickertje van de Caroline Radio Club, Postbus 402, 2270 CK Voorburg.
Voor gewone informatie:

postzegel van 70 ct. Proefnummer: f 5,-

KORTE GOLF

P.O. BOX ONE, BRANDON, SUFFOLK.
RADIO CAROLINE

RADIO CAROLINE
"FOOL"
IF YOU THINK
IT'S OVER

S.W. EAST
THANK YOU
FOR YOUR
RECEPTION REPORT
THE INFORMATION
HAS BEEN PASSED
ONTO OUR ENGINEER

RADIO CAROLINE
South/East

INTERNATIONAL

"Radio Caroline Loves YOU!"

Net als wij van Victoria een beetje rustiger aan willen gaan doen met het beluisteren van de KG krijgen we van José het verzoek om er meer aan te gaan doen. Uitgebreider over één station schrijven. Dat willen we best, hoewel het ons een beetje aan tijd schort. Dus, als we eens een maandje overslaan, moeten jullie maar niet boos worden. Trouwens, ook deze maand zal er niets veranderd zijn, want je realiseert je zoiets niet zo maar, daar moet je wel wat. . . . nou ja, dat kennen we wel.

Hier zijn de ontvangsten van de afgelopen maand; we beginnen op:

21/2

met een comeback voor Radio 49 Int. Zij zonden eindelijk weer eens uit. Hun frequentie is 6220 kHz, en de sinpo 45544. Free Radio Service Holland is er weer en dit keer weer slechts op 7315 kHz, met sinpo 55545. Voor de 48 meterband heeft men een nieuwe zender met een vermogen, dat een stuk hoger ligt dan het vermogen, dat nu gebruikt werd. Die zender moet onderhand al in gebruik zijn. De Italian Broadcasting Corporation op 11.588 kHz. Is weer bijna niet te volgen. Sinpo: 25222. Ook terug van weggeweest is Coast Sound Radio op 6260 kHz. Sinpo: 45444. Radio Caroline op 6311 kHz, boekt een redelijk resultaat met sinpo 45344 en tenslotte Radio Krypton op 6250 kHz. met sinpo 45334.

28/2

Op deze dag kwamen de liefhebbers weer oren te kort. De banden zaten echt helemaal vol. German Music Radio op 6240 kHz. bijv. met sinpo 45334. Dit station maakt redelijk leuke programma's en is zeer zeker het beluisteren waard. Nadat G.M.R. de ether verlaten had schakelde er een station uit Ierland in. Vermoedelijk South Dublin Radio. Maar dat weten we niet zeker omdat de call nauwelijks genomen kon worden. Sinpo: 25112.

Britain Radio Int. was er weer op 6225 kHz. (45434) met een zeer gevarieerd programma. Op 6260 kHz. zat er eentje te schutteren en een call kon niet genomen worden. Maar Empire Radio was er ook weer eens. Dit keer op 6200 kHz, en daar zullen maar weinig mensen naar geluisterd hebben. Jammer, want het station verdient zoiets niet! (34334). Gemini Radio op 6235 kHz. maakt erg veel reclame voor het station (45434).

Ook een nieuweling of comeback had Radio Süd-West uit Duitsland. De ontvangst liet nogal te wensen over, maar de mensen achter het station lijken gemotiveerd genoeg om de handel te verbeteren.

Tenslotte Radio Caroline weer. En niet te verteren. De ontvangst 15322 is tenslotte niet om over naar huis te schrijven.

7/3

En dan tenslotte 7 maart. Radio Gerona uit ons eigen landje was als eerste te beluisteren. Sinpo: 55344. Nieuw voor ons was Radio Apollo. Dit station zond echter voor de tweede keer uit en werd na een half uur een beetje door Radio Cavendish weggedrukt. Het adres van Radio Apollo is P.O.Box 319, Edenbridge, Kent, U.K.

Men heeft een nieuwe zender besteld en zal daarmee terugkeren op 6200 kHz. Wanneer dit gaat gebeuren . . . . . weten we helaas niet, maar we houden jullie op de hoogte. Radio Cavendish, weer keihard en weer met een telefoonnummer. Ontvangst 45554.

Radio Caroline maakt er een wekelijks programma van en dat komt de kwaliteit niet ten goede. De ontvangst was in elk geval wel een stuk de goede kant op. Sinpo 55444.

Western European Music Radio oftewel W.E.F.R. heeft haar nieuwe frequentie ingenomen. Dat is dus 7325 in de 41m. band en 6225 kHz. in de 48m. band. De ontvangst op 7325 kHz. was iets beter dan andere keren, maar geweldig was het nog niet. Sinpo 35323.

Het Zweedse station Sunrise Radio is op vrijdag (de eerste vrijdag van de maand) en de eerste zondag van de maand te beluisteren op 11.415 kHz. Sinpo 35333.

Nieuwtjes.

En dan nog wat berichten: Radio Julle, het Engelse meidenstation stopt nu definitief. Ook Atlanta Radio stopt ermee. R.H.A. werkt aan een comeback. Het adres van Radio K.B.C. is in het vorige F.R.M. verkeerd doorgegeven: het moet zijn Postbus 999, Arnhem.

MG: Radio Dolfijn gehoord in Engeland.

Radio Dolfijn zendt uit in de middengolf en hoort hier eigenlijk niet thuis, maar we moeten toch even kwijt, dat dit station in Engeland gehoord is. En dat is niet gek.

Finito.

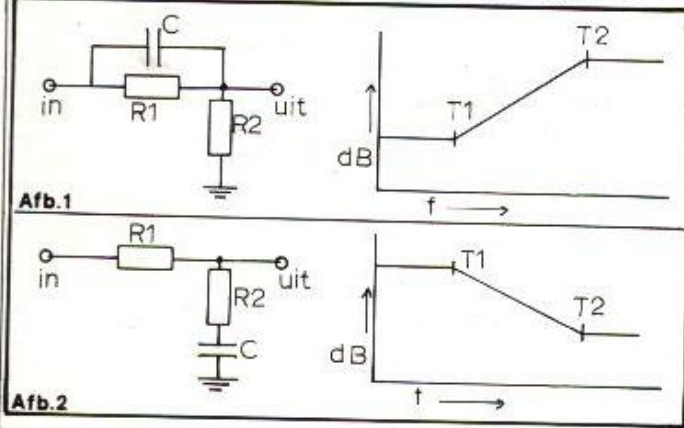
Zo, finito dan maar weer. Jullie weten het, Postbus 2308, 3500 AH UTRECHT, staat wagenwijd open en jullie gooien hem maar vol. Groeten en tot volgende maand.

VICTORIA TEAM,
POSTBUS 8318,
3503 RH UTRECHT.

Techniek

DE PRE-EMPHASIS.(3)

In F.R.M.1/'82 werd door de Roze Panter uit Roosendaal een "verbeterde" versie van de pre-emphasis uit het nov.nr.1981 beschreven. Hij ging daarbij uit van een z.g. "actieve" schakeling. D.w.z. hij plaatste in de tegenkoppellus van een opamp een correctienetwerk dat een tegengestelde werking van de pre-emphasis had, zodat na de opamp de juiste pre-emphasiswerking verkregen werd.

Het idee van zo'n schakeling is op zichzelf goed, maar het werd door de Roze Panter verkeerd uitgewerkt.

De belangrijkste fout in zijn schakeling betreft het pre-emphasisnetwerk zelf. De samenstelling hiervan is verkeerd en dat bleek ook wel uit metingen aan zijn schakeling. De kantelpunten van het netwerk lagen te hoog, waardoor er te welig hoog opgehaald werd. Ondanks dat bleef zijn schakeling het hoog ophalen tot zo'n 30 kHz. Het geval zal zijn, dat aan de ontvangerzijde de frequentie karakteristiek in het hoog langzaam zal aflopen, terwijl componenten buiten het audiospectrum (ruis e.d.) nodeloos versterkt worden.

Hoe men een pre-emphasisnetwerk wel goed kan dimensioneren, zal ik hier beschrijven.

Allereerst zien we in afb.1 de uitvoering en de frequentie karakteristiek van een passief netwerk. T1 en T2 zijn tijdconstanten, die worden verkregen door de waarden van de componenten met elkaar te vermenigvuldigen.

In ons voorbeeld geldt: $T1 = R1 \cdot C$ en $T2 = R2 \cdot C$ met T in microseconden (μs), R in kOhm en C in nF. T1 is het kantelpunt waarbij het netwerk begint op te halen en T2 is het kantelpunt waarbij de hogetonenophaal eindigt.

De frequentie van deze kantelpunten vinden we met:

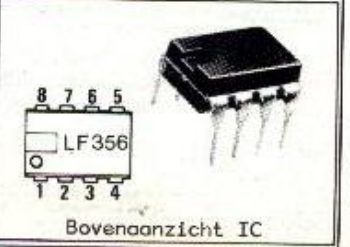
$$f = \frac{1}{2 \pi T}$$

waarin f = kantelfrequentie in Hz., T = tijdconstante in seconden en $\pi = 3,14$.

Volgens de Europese norm moet T1 50 μs en T2 10 μs zijn. De hogetonenophaal in een Europese pre-emphasis moet dus bij ca. 3180 Hz. beginnen en bij ca. 15.900 Hz. eindigen.

Willen we, zoals de Roze Panter, een actieve pre-emphasis maken, dus de pre-emphase in de tegenkoppeling van een opamp bewerkstelligen, dan hebben we een netwerk nodig dat een tegengestelde frequentie karakteristiek heeft van die van het netwerk in afb.1.

Wel, zo'n netwerk staat in Afb.2 met de bijbehorende frequentie karakteristiek. Voor de tijdconstanten en de bijbehorende formules geldt hetzelfde als in afb.1, dus ook hier geldt $T1 = R1 \cdot C$ en $T2 = R2 \cdot C$.

In afb.3 is een complete actieve pre-emphasis met de kantelpunten op 50 μs en 10 μs weergegeven. Vergelijk dit eens met de schakeling van de Roze Panter..

Allereerst valt natuurlijk het pre-emphasisnetwerk op. Bij de R.P. was de weerstand R4 van 6,8 k niet aanwezig, zodat de opamp theoretisch tot in het oneindige hoog op bleef halen. Maar dat beperkte hij weer door aan R3 (33k) een condensator parallel te zetten..... Zo kreeg hij dus een pre-emphasis, die wel werkte, maar waarvan het netwerk niet volgens de normen opgebouwd en gedimensioneerd is. Een rechte frequentie karakteristiek bij de ontvanger zult u dus met zijn pre-emphasis nooit verkrijgen.....

Een tweede punt is de afvlakking. De R.P. filtert met een laagdoorlaatfilter de bromspanning van de ingang van de opamp weg, maar vergeet daarbij dat er óók brom via de voedingsaansluitingen van de opamp binnenkomt. De juiste oplossing is een bromfilter in de gehele plusteiding te zetten, wat in afb. 3 reeds is gebeurd.

Helaas heeft de schakeling van afb. 3 twee nadelen: de versterking is niet regelbaar en de ingangsimpedantie is ca. 50 Ohm, wat problemen geeft bij zeer hoogohmige spanningsbronnen (kristalpick-ups e.d.).

Willen we dit opheffen, dan komen we terecht bij.... de schakeling in het novembernummer!

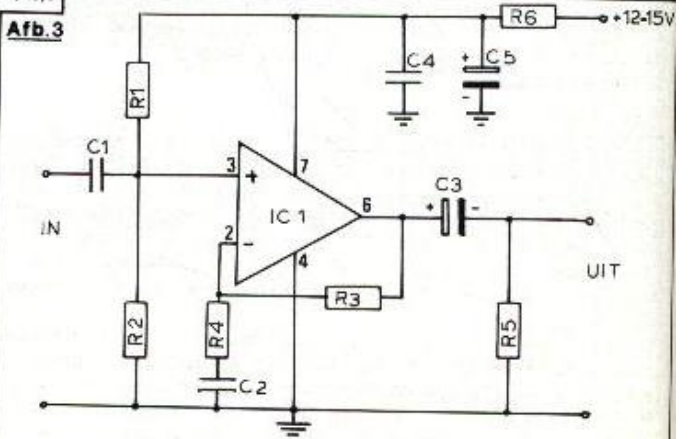
In afbeelding 4 staat dit schema nogmaals getekend, zij het met enkele verbeteringen, zoals bromfilter en regelbare versterking.

De ingangsimpedantie is ca. 1 MOhm en de versterking is met R6 regelbaar van ca. 0,15 tot 10 maal, zodat het overal inzetbaar is (bijvoorbeeld wanneer het mengpaneel te welig spanning afgeeft).

Natuurlijk had ik bij afb. 3 ook nog een extra opamp kunnen plaatsen (zoals de Roze Panter), maar een BC 109 is nu eenmaal goedkoper en je kunt er een hogere ingangsimpedantie mee bereiken.

Wie slechts een eenvoudige, maar goede pre-emphasis zonder regelbare versterking nodig heeft, kan volstaan met afb. 3. Overigens blijft het gebruik van een goede gestabiliseerde voeding noodzaak bij dit soort schakelingen, dus géén 27 Mc voeding uit de radiozaak waar ook nog een 10 Watt zender op draaien moet.

Hopelijk is dit artikel een aanzet voor de vele muziekstations met slechte geluidskwaliteit om het eindelijk eens beter te doen.

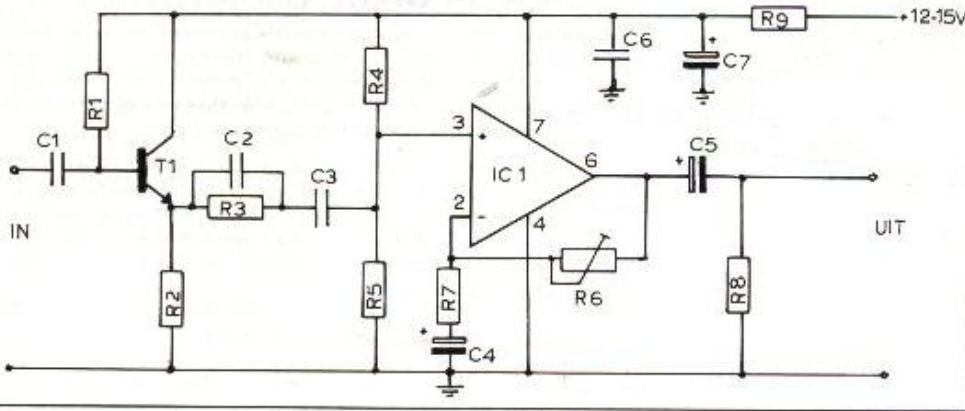

COMPONENTENLIJST Afb.3:

R1 = 100 k	C1 = 470 nF
R2 = 100 k	C2 = 1,5 nF
R3 = 33 k	C3 = 10 uF 16 Volt
R4 = 6,8 k	C4 = 10 nF
R5 = 100 k	C5 = 470 uF 16 Volt
R6 = 330 Ohm	IC1 = LF 356

Afb.4

COMPONENTENLIJST

Afb. 4:

R1 = 1 M	C1 = 100 nF
R2 = 2,2 k	MKM
R3 = 150 k	C2 = 330 pF
R4 = 56 k	C3 = 1 µF
R5 = 56 k	MKM
R6 = potm.1M	C4 = 4,7 µF
R7 = 15 k	16 Volt
R8 = 100 k	C5 = 10 µF
R9 = 220 Ohm	16 Volt
	C6 = 10 nF
	C7 = 470 µF
	16 Volt
T1 = BC 109	IC1 = LF 356

LUISTERSTATION MULTIPLEX, DIEPENDAAELSELAAN 255, 1214 KD HILVERSUM (Géén stickers, QSL-kaarten of schema's. . . . .).

STUDIOTECHNIEK (6): Nuttige tips voor amateurs.

Door Eric Swart

Deze maand wordt niet een bepaald apparaat behandeld, maar ga ik je een stel tips geven, waar je hopelijk wat aan hebt. Mocht je naar aanleiding van deze aflevering of uit eigen ervaring zelf ook wat leuke ideeën hebben; stuur ze even op! Want dan kan ik nog zo'n aflevering samenstellen.

Correcte instelling modulatie.

Als eerste een handigheidje om je modulatie (= frequentiezwaaai) correct in te stellen, dus gelijk aan Hilversum = ca. 75 kHz. Is dat te breed, dan gaat het middenfrequentdeel van je ontvanger een afgrijselijke vervorming veroorzaken.

Je hebt nodig: een ontvanger en een cassette- of tapedeck met VU-meters. Je stemt af op één der Hilversumse zenders en regelt de VU-meters van het cass.deck -dat dus op opname staat- zo in, dat ze precies tegen 0 dB aanlopen. Verder blijf je ervan af. Nu stem je af op je eigen zender en draait de modulatieregelaar zover open, dat bij het cassettedeck de meters ook weer tegen 0 dB aanlopen. Nu heb je de frequentiezwaaai van je zender gelijk gemaakt aan H'sum en neem je niet meer ruimte in dan noodzakelijk, terwijl vervorming door overmodulatie ook tot het verleden behoort.

Snelstarten jingles met gewoon cassettedeck.

Kosten: f 19,95, n.l.: 1 cutterset van BASF voor cassettes. Ja, ik weet dat het moeilijk is om te monteren met cassettebandjes, maar met wat voorzichtigheid en geduld gaat het best. Je begint met je jingle ergens vooraan op de cassette op te nemen. Dan spoel je helemaal terug en zet een streepje op de (aanloop-) band ter hoogte van het aandrukviltje. Dat kan m.b.v. een speciale stif of een heel zacht potlood.

Nu komt het moeilijkste: je moet het exacte begin van de jingle bepalen. En dat is een geduldwerkje. Heb je dat, dan zet je ook daar een streepje op de band. Je knipt nu de band tussen de 2 streepjes eruit en plakt het restant van de aanloopband aan het begin van de jingle m.b.v. het cuttersetje. De cassette moet daarvoor open, dus: voorzichtig en pak de band alleen met een pincet. Anders krijg je z.g. "drop-outs". Is dat allemaal gelukt, dan schroef je de cassette weer in elkaar, drukt hem in de recorder en spoelt hem terug.

Je drukt dan eerst de pauzetoets en daarna de playtoets in. Zodra je nu die pauzetoets loslaat gaat je jingle draaien. Dat betekent dus, dat als je de cassette terugspoelt je jingle automatisch weer startklaar staat. Echte freaks kunnen het geheel nog op afstand bedienbaar maken als ze over een relaisgestuurd deel beschikken. Probeer het maar eens; het is veel simpeler dan het lijkt en ontzettend leuk om te doen. En het bevalt prima. Het is zeker veel goedkoper dan een "echte" jinglemachine.

Een teer punt: de presentatie.

Als derde wat tips op het vlak van de presentatie. Een teer punt voor velen, vrees ik. Toch hoop ik, dat je er nota van neemt. Allereerst: beschouw je microfoon als luisteraar en gebruik dus volledige zinnen. Prop niet teveel informatie in één zin. Heb je een lang bericht, herhaal dan de belangrijkste gegevens en ga daarop door. Zorg voor een pakkend begin en gebruik vooral niet te moeilijke woorden. Het is geen schrijftaal. Gebruik ook niet teveel cijfers en afkortingen, herhaal het zonedig. Als je een plaat aankondigt, ga dan geen toespeelingen maken op de titel van het nummer. Dat is vaker niet dan wel leuk en staat nogal knullig. Mocht je over de muziek inspreken: let dan op de maatverdeling. De tekst moet meestal gesproken worden op de eerste tel van de maat. Let er ook op, dat je presentatie aansluit bij de sfeer van de plaat. Als je spreekt, luister dan met de plaat mee, zodat er een eenheid ontstaat.

Deze maand dus niet zo'n lange "Studiotechniek", maar wel met veel concrete tips. Dat hoop ik tenminste. Waarschijnlijk vind je deel 7 pas in het F.R.M. van juni, want eind april moet er eindexamen gedaan worden. Brrrrrrrr.

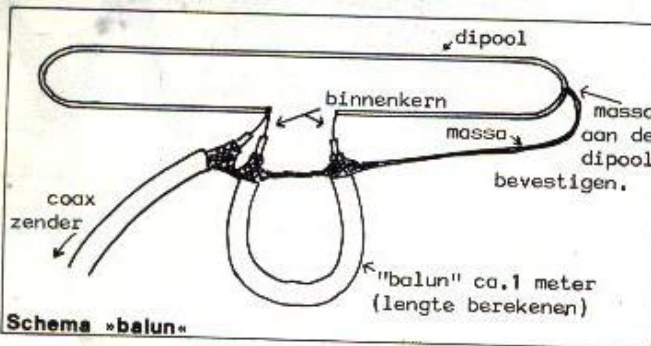
Mocht je zelf nog leuke ideeën hebben of vragen, schrijf dan even. Voor vragen s.v.p. een postzegel bijsluiten.

In deel 7 ga ik een begin maken met de bandrecorder en dat gaat heel grondig gebeuren. Tot de volgende maand,

ERIC SWART, POSTBUS 659, 1200 AR HILVERSUM.

ANTENNE AANPASSING.

Schema »balun«

Als je in de winkel een FM-antenne koopt, dan is de "aanpassing" een miserabel spoeltje (meestal rood van kleur) voor de impedantie van 75 Ohm. Sommigen denken dan de spoel er uit te halen om zo verzekerd te zijn van een goede aanpassing van de "antenne". Dit is geheel onjuist. De SWR is dan in 9 van de 10 gevallen groter dan 1 : 2. Dus waardeloos!

Ik heb hierbij mijn aanpassing getekend. Er gaan trouwens verschillende verhalen over "baluns". Deze aanpassing heb ik van een kennis (die een geticende 2-meter amateur is) gekregen. Ik gebruik nu al ongeveer anderhalf jaar een "balun" en heb er zeer goede resultaten mee geboekt.

De formule voor de lengte van een "balun" is:

$$\frac{\text{De snelheid van het licht}}{\text{frequentie in kHz.}} : 3$$

(= lengte "balun" in meters)

Of anders:

$$\frac{300}{\text{freq. in meters}} : 3 (= \text{lengte balun in meters})$$

Overigens is het raadzaam bij het gebruik van een "balun" de dipool gesloten te houden en niet "open", zoals velen doen. De SWR is bij goede en juiste montage 1 : 1.

De zender van mij is een 8-trapper. De oscillator werkt op 50 MHz, met daarachter een verdubbeltrap (BF 199), dan drivers 2 N918 en BFY 90 B, dan 2N4427 en MRF237, BLY89A en als eindtrap de BLW77, die een vermogen kan leveren van 200 Watt. Bij mij staat hij momenteel afgesteld op 93 Watt en trekt 12,3 Ampère (bij 12 Volt).

De voeding is een zelfbouw van 20 Ampère, spanning 12,2 Volt. Het schema hiervan heb ik uit het boek "Zenders 2" van J.Bron.

De zender werkt uitstekend en ik heb hem nu ca. 3 maanden.

R.O.R. - BODEGRAVEN.

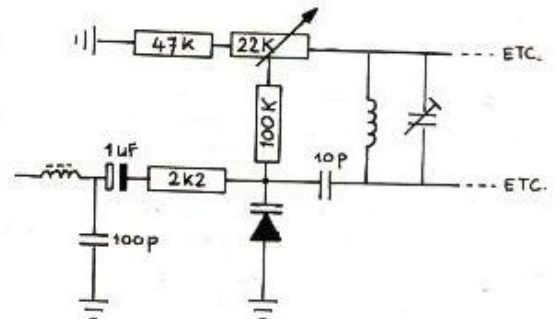
Reactie op de oscillator:

Allereerst wou ik even de redakteur van het FRM en met in Alfred Debels bedanken voor het plaatsen van de schets betreffende de professionele FM-zender. Het oscilator werkt prima en is lekker stabiel. Afgezien van een paar fouten in het schema, die inmiddels gecorrigeerd zijn.

Er huist echter één nadeel in het schema en dat is het feit, de oscillator erg moeilijk precies op frequentie te krijgen. Daar heb ik het volgende op gevonden: als je nu de spanning over de varicap via een potmeter verandert, dan heb je mooie frequentieregeling. De marge van regelen hangt van waarde van de potmeter af.

Bij een waarde van 22k is deze 300 kHz., oftewel 150 kHz naar links en 150 kHz. naar rechts. Bij een waarde van 100 deze ongeveer 800 kHz.

Aan te raden is echter de waarde van 22k. Tevens kan men beste voor de potmeter een draadgewonden nemen, wat een precieze instelling mogelijk maakt. Ik heb de schakeling volgt aangepast en heb geen nadelige effecten m.b.t. de frequentiestabiliteit kunnen ontdekken. Probeer het eens!

RADIO MOONLIGHT, POSTBUS 19034, 3501 DA UTRECHT.

P.S. In Zelst e.o. is de 78L09 niet te krijgen. De 78L08 wel en dit werkt ook naar behoeven.

A.S.S.H. nieuwsbrief nr. 1

(3e Jaargang).

Dag beste lezers, lezeressen .....

Allereerst moet ik even een praktisch punt rechtzetten, wat ik bij het begin van de ASSH-Pool-prijsvraag eigenlijk totaal over het hoofd gezien heb. Toen ik de beide prijsvragen organisatorisch op poten zette, dacht ik inderdaad per maand een uitslag te kunnen leveren aan de deelnemers. Dit gaat echter niet. Gewoon om reden dat de copy voor het eerstvolgende FRM uiterlijk rond de 10e van de maand moet worden ingezonden. De inzendtermijn van de resp. oplossingen van de prijsvraag had ik gesteld op de 15e van de maand. De goede lezer snapt nu het probleem. .... Ik zou zeggen, vergeef me dit schoonheidsfoutje maar. Het zal dus zo zijn, dat de uitslag van de eerste prijsvraag in het FRM van mei zal worden gepubliceerd. De tweede in juni en mogelijk -als ik er dan nog niet genoeg van heb- de derde en laatste in het julinummer.

Een paar dienstmededelingen: ..... het komt weer voor, dat Jaap gebeld wordt voor "infoon" op de meest uiteenlopende tijden en dus niet alleen op de infoontijden op woensdag. Dit is vervelend en ook niet nodig, daar in ieder FRM die "infoon-tijden" vermeld worden. Lezers, lezeressen, DOE DIT NIET! De directe telefoonlijn, aangelegd vanaf Jaap's woning naar het kantoor van ASSH is lang. De spullen zijn niet bij de hand, zodoende. Dus helpt het eigenlijk niets als je buiten de gestelde tijden belt. Jaap wil ook wel eens GEEN A.S.S.H.!

Verder wil ik nog namens Jaap zeggen, dat hij op dit moment niet zo zit te springen om opnieuw technische zaken aan de orde te stellen. Trouwens, de volgende rubriek "zendertechniek" komt van de hand van Geert. Zowel Geert als Jaap hebben het behoorlijk druk nu. De rubriek van Geert kan zeer waarschijnlijk pas tegen juni tegemoet worden gezien. Wij ruimen zo even het veld voor o.a. Alfred -je rubriek vinden we erg goed- ..... dik de moeite waard en/of voor andere technici, die de lezers wat interessants te vertellen hebben. Kom dus maar op, H.H. technici! Trouwens, ook de rubriek van Erik Swart vinden we hier erg goed. Het was niet teveel verwacht, toen Jaap op een gegeven moment meldde dat dit er veelbelovend uitzag. Echt aanbevelenswaardig voor diegenen onder de vrije jongens en meisjes, die wat van studiozaken af willen weten.

Goed, beste mensen, ook nu weer een stukje van de prijsvraag. Ik zou zeggen "bekijk het maar eens goed". Jullie reacties zien we wel tegemoet.

Lui, de groeten van PETER.

ASSH-SCHEMASERVICE, POSTBUS 360, 1700 AJ HEERHUGOWAARD. INFOON: ALLEEN OP DE WOENSDAGAVOND van 20.00-21.00u. (algemeen) en 21.00-21.30u. (technische informatie). Aanvraag lijsten met voorhanden zijnde schema's: grote, gefrankeerde en geadresseerde enveloppe. Schriftelijke reacties worden alléén beantwoord, als een antwoordpostzegel is bijgesloten.